

Programmabegroting 2021-2024

INHOUDSOPGAVE

DEEL A. AANBIEDINGSBRIEF “PROGRAMMABEGROTING 2021 – 2024”	3
INLEIDING	3
FINANCIËLE BEGROTING 2021-2024	3
DEEL B PROGRAMMA’S	9
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid,	10
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	14
3. Sociaal domein	20
4. Cultuur, economie en milieu	30
5. Onderwijs en sport	37
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	41
7. Algemene inkomsten	46
DEEL C PARAGRAFEN	48
Paragraaf 1 Lokale heffingen	49
Paragraaf 2: Verbonden partijen	57
Paragraaf 3 Weerstandsvermogen	82
Paragraaf 4: Bedrijfsvoering	96
Paragraaf 5 Financiering	97
Paragraaf 6 Kapitaalgoederen	101
Paragraaf 7: Grondbeleid.....	106
DEEL D BIJLAGEN	109
Bijlage 1 Financiële begroting.....	110
Bijlage 2 Investeringsplanning	111
Bijlage 3 Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen.....	113
Bijlage 4 Incidentele baten en lasten in meerjarenperspectief.....	123
Bijlage 5 EMU Saldo	125
Bijlage 6 Balans in meerjarenperspectief	126
Bijlage 7: Bijdrage Oudewater	128

DEEL A. AANBIEDINGSBRIEF “PROGRAMMABEGROTING 2021 – 2024”

INLEIDING

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt het voorstel voor de Programmabegroting 2021-2024.

Met deze begroting bieden wij u een basis voor een financieel gezond, zelfstandig Oudewater met goede voorzieningen.

De zelfstandigheid heeft onlangs met de besluitvorming inzake de DVO (Dienstverleningsovereenkomst) in de raden van Oudewater en Woerden een solide basis gekregen voor de komende jaren. Het financiële kader ligt voor u in deze begroting. Ten aanzien van de voorzieningen c.q. onze ambities in relatie tot de financiële ruimte willen we graag een opmerking vooraf maken. Uiteraard zijn wij ons terdege bewust van de onzekere en risicovolle toekomst – ook in financieel opzicht - in verband met de Corona-situatie en de mogelijke negatieve ontwikkelingen van het gemeentefonds. Stilzitten en afwachten is echter volstrekt geen optie, want in dat geval komen niet alleen de voorgenomen nieuwe en vernieuwde voorzieningen niet tot stand maar zullen we gedwongen zijn ook bestaande voorzieningen (-zoals zwembad, bibliotheek, sporthal, Klepper) te sluiten, omdat de exploitatie op de oude voet onbetaalbaar wordt. Daarmee vervalt dan tevens de basis voor een zelfstandig, financieel gezond Oudewater. Bij het onderdeel “Ambities” lichten we deze uitgangspunten meer specifiek toe.

In dit voorstel hebben wij ook de besluitvorming van de Voorjaarsrapportage-Kadernota (VJN-KN) verwerkt. Deze VJN-KN gaf in de jaren 2021 tot en met 2024 een overschot te zien. Door de investeringen die in 2024 – conform eerdere besluitvorming - zullen worden gedaan liet het saldo van 2025 een tekort te zien.

Afgelopen zomer is de “going concern” begroting aangepast met: loon- en prijsstijgingen, mutaties bijdragen gemeenschappelijke regelingen, kapitaallasten conform BBV en de uitkomsten van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds op basis van de meicirculaire. Na al deze mutaties sluit de begroting nog steeds met overschotten en zijn bezuinigingen niet noodzakelijk:

2021	:	€ 113.024,--
2022	:	€ 450.804,--
2023	:	€ 394.983,--
2024	:	€ 200.990,--

In het boekwerk “Programmabegroting 2021-2024” zijn de bovenstaande overschotten verwerkt. In deze aanbiedingsbrief staan nog wijzigingsvoorstellen die hierin niet zijn meegenomen. Van deze wijzigingsvoorstellen en de besluitvorming hierover wordt een aparte begrotingswijziging gemaakt, zodat de juiste Programmabudgetten door uw raad worden geaccordeerd.

FINANCIËLE BEGROTING 2021-2024

1a. Algemeen

In de VJN-KN eerder dit jaargaven we een overzicht van een aantal ambities met het voornemen een aantal punten verder uit te zoeken. In de zomer hebben we dat gedaan. Zo is er naar subsidiemogelijkheden gezocht voor het zwembad, Klepper en skeelerbaan, is een alternatieve (ruimtelijke) invulling van het Cultuurhuis in kaart gebracht en is structureel dekking gezocht voor de ambities. We leggen de prioriteit bij de volgende ambities:

- Een gezonde financiële positie: een sluitende meerjarenbegroting
- De Klepper als huiskamer van de stad (in relatie met de verkoop van het stadskantoor en de herbestemming van het Cultuurhuis)
- Tappersheul 3 (inclusief zwembad, skeelerbaan en kwaliteitsimpulsrevitalisering Tappersheul 1 en 2)

Voor de overige in de VJN-KN genoemde ambities wordt vooralsnog in deze begroting geen (extra) geld vrijgemaakt maar blijft de wens tot realisatie wel degelijk bestaan.

De reden om op basis van een gezonde financiële positie (ambitie één) voor juist deze twee verdere ambities te kiezen is drieledig:

Ten eerste zijn dit 'kroonjuwelen' uit ons Collegeprogramma. Ten tweede komen met de realisatie van Klepper en Tappersheul 3 reeksen samenhangende projecten los die – soms decennialang – de Oudewaterse politiek bezig (en verdeeld) hielden. Ten derde wordt hiermee de sluipende uitholling van de begroting gestopt.

Om de investeringsambities (verder) in te kunnen vullen, willen wij binnen de begroting 2021 en volgende een bedrag van 108.000,-- opnemen om structurele lasten te dekken. De dekking van dit bedrag is het schrappen van het zogenaamde budget UVO-DVO. Dat budget betreft structurele vrije (vacature-) ruimte binnen de begroting waarmee tussentijdse meerwerkgesprekken konden worden afgevangen. Mochten wij voor dit soort zaken toch budget noodzakelijk achten, zullen wij u raad hiervoor een apart voorstel doen. Deze ruimte komt bovenop de al gereserveerde bedragen en de geprognosticeerde begrotingsoverschotten.

Het overschot voor 2021 wordt gestort in de Algemene Reserve (AR) ter verbetering van het saldo van de AR en de weerstandsratio. Zo versterken wij – conform de afspraken met uw raad en onze toezichthouder, de Provincie- de financiële positie van de gemeente. Ook in latere jaren zijn er overschotten die ingezet kunnen worden voor onze ambities/prioriteiten.

De meerjarenbegroting 2021-2024 is sluitend. In de VJN-KN is ter informatie het jaar 2025 toegevoegd. Het saldo in het jaar 2025 zal negatief zijn door de investeringen die we – conform eerdere besluitvorming - in 2024 gaan doen (Met name Lange Linschoten en volgende tranche 2024 Masterplan binnenstad). Om te komen tot een sluitende begroting 2025 zullen wij – op basis van alle dan bekende gegevens – in 2021 bekijken hoe ook voor het jaar 2025 tot een sluitende begroting kan worden gekomen.

Hiernaast werken wij aan het zo spoedig mogelijk inzichtelijk krijgen van diverse toekomstige potentiële (incidentele) opbrengsten (ze zijn daarom vooralsnog nog niet opgenomen in deze begroting) die wij mogelijk kunnen inzetten voor de ambities. Ook deze incidentele opbrengsten worden nader toegelicht bij de ambities.

1b. Weerstandsvermogen

De in de paragraaf "Weerstandsvermogen en Risicobeheersing" opgenomen tabel geeft voor het weerstandsvermogen een ratio aan van 1,0. Met toevoegen van middelen in de begroting 2021 versterken we dit weerstandsvermogen.

AMBITIES

We blijven ons sterk maken voor de huiskamer van de stad: De Klepper. Hiermee brengen we verschillende functies verspreid over de stad (van Stadskantoor tot Cultuurhuis) naar één centrale ontmoetingsplek waarmee ook 'de loop' naar het centrum – waar door de ondernemers sterk op is aangedrongen - wordt versterkt. Ons college blijft daarom zoeken naar optimalisaties en oplossingen om tot een robuust financieel raadsvoorstel te komen op basis van de (uitwerking) van de voor de zomer gepresenteerde variant 2B. Een besluit over de realisatie van de huiskamer van de stad zorgt ook voor verdere duidelijkheid van het gemeentelijke vastgoed. De optimalisatie van vastgoedportefeuille krijgt daardoor steeds meer vorm. Het voornemen om het Stadskantoor te verkopen, komt immers met de gesloten intentieovereenkomst met de Wulverhorst een stap dichterbij. Ook wordt de verdere toekomst van het Cultuurhuis actief meegenomen in de afweging. Met het vertrek van de bibliotheek en de al bestaande c.q. komende leegstand moet actief op zoek worden gegaan naar alternatieve invulling van het pand. In het raadsvoorstel zal de (globale) samenhang tussen toekomstige inrichting van beide gebouwen inzichtelijk worden gemaakt. Het één kan namelijk – ook in financiële zin- niet losgezien worden van het ander.

De andere ambitie met hoge prioriteit is het realiseren van Tappersheul 3 inclusief sportvoorzieningen en revitalisatie van Tappersheul 1 en 2. De focus – met name in financiële zin - ligt daarbij op de realisatie een nieuw zwembad in Oudewater door de verplaatsing van het huidige Statenbad en de verplaatsing van de skeelerbaan. Daarmee wordt tevens de ruimte geschapen voor de zo gewenste woningbouw op datzelfde Statenland. Ons college heeft in de VJN-KN aangegeven dat we deze ambitie waarschijnlijk niet met klassieke overheidsfinanciering kunnen realiseren. Ons college is daarom met de SBZO in gesprek om op een voortvarende, verbindende en vernieuwde manier naar een oplossing te zoeken. In het door uw raad gevraagde voorstel zullen wij onze bevindingen met u delen.

De ambities van het college vertalen zich ook door in de overige gebiedsontwikkelingen. De projecten Oranje Bolwerck, Statenland, Wijngaardstraat, Schuylenburcht en Westerwal alsmede de voortdurend gevraagde aandacht van de provincie voor de bestaande Oudewaterse woningnood zullen ook in 2021 verder gebracht worden. Het blijven stimuleren van de woningbouw is immers een zaak van het allerhoogste belang voor geheel Oudewater. De incidentele financiële effecten worden nauwgezet gevolgd en dragen waar mogelijk bij aan het realiseren van het totale pakket van ambities. We zullen u als raad middels separate voorstellen betrekken bij deze effecten. Ook de realisatie van Tappersheul 3 is - los van de besproken sportvoorzieningen - een gebiedsontwikkeling die loopt volgens schema. Dit project is immers van zeer groot belang voor de werkgelegenheid en economische ontwikkeling van onze gemeente en creëert daarnaast de benodigde opbrengsten voor de revitalisering van Tappersheul 1 en 2. Zo houden wij het vestigingsklimaat op het gehele bedrijventerrein evenwichtig.

In ons coalitieakkoord geven wij ook aan hoe waardevol sport voor de Oudewaterse samenleving is. Het is een bindmiddel van de samenleving en dient als preventiemiddel om Oudewater vitaal te houden. Het recent gesloten sportakkoord en de te verwachten aanstelling van een sport coördinator onderstrepen dit. Uiteraard zijn daarbij ook de (gemeentelijke) sportfaciliteiten van groot belang. In 2022 komt sporthal de Noort Syde in beheer bij de gemeente. Om die reden onderzoeken we in 2021 verder hoe we exploitatie en beheer van de Noort Syde van verlieslatend op 0 krijgen in combinatie met een plan voor ver- of nieuwbouw. Onderdeel van dit plan is sluiting en

sloop van De Eiber. Hierdoor wordt immers een sluitende exploitatie van sporthal Noort Syde mogelijk en ontstaat tegelijkertijd een potentiële woningbouwlocatie.

Het college zet ook in 2021 in om wegen en kunstwerken met een bovengemeentelijk belang bij hogere overheden onder te brengen, met als belangrijkste voorbeeld de Hoenkoopsebrug.

LOKALE LASTENDRUK

Lokale lastendruk

Voor een totaaloverzicht verwijzen we naar de “Paragraaf Lokale Heffingen”. De lokale lastendruk geeft voor de belangrijkste tarieven weer wat een inwoner van de gemeente betaalt en hoe deze zich het afgelopen jaar heeft ontwikkeld (fictief huishouden).

De bedragen zijn gebaseerd op een huishouden in een woning met een gemiddelde waarde voor belastingjaar 2021 van € 268.648 (2020: €258.000).

	2021	2021	2020	2020
	1 persoons	meerpersoons	1 persoons	meerpersoons
1 OZB	556	556	503	503
2 Rioolheffing	316	316	266	266
3 Afvalstoffenheffing	249	306	208	261
Totaal	€ 1.121	€ 1.178	€ 977	€ 1.030

Afvalstoffenheffing

Wij hebben eind 2019 aangegeven bezig te zijn met het uitwerken van kostenbesparende maatregelen op afval. Bij het opstellen van deze begroting was nog niet duidelijk of alle voorgestelde besparingen ook haalbaar waren of voerden wij nog onderhandelingen hierover met de inzamelaars. Inmiddels is hier meer duidelijkheid over en kunnen wij de lasten en de baten voor het inzamelen bijstellen. De lasten bedragen nu 1.044K (oorspronkelijk begroot 1.093K) en de baten 1.217K (oorspronkelijk begroot 1.263K). Met deze kostenbesparing gaan wij uit van het niet meer wekelijks inzamelen van GFT en houden wij rekening met het voorzetten van het inzamelen van oud papier in samenwerking met verenigingen en stichtingen.

Dit alles leidt tot een lastendruk op de begroting afvalstoffen die wordt gecompenseerd door een stijging van de inkomsten met 2% (reeds besloten), 1,6 (indexering)% en ca. 11% (nodig voor kostendekkendheid).

Toeristenbelasting

Bij de begrotingsbehandeling 2020 werd de vraag gesteld de tarieven meer in lijn te brengen met de omringende gemeenten. De gemiddelde tarieven van 2020 voor de provincie Utrecht zijn € 1,55 voor hotel en € 1,13 voor overige verblijven. In Zuid Holland is dat € 1,86 respectievelijk € 1,16. Gezien de tarieven in de direct omliggende gemeenten of het ontbreken daarvan wordt de raad voorgesteld om voor hotel in 2021 uit te gaan van €1,30 en voor campings/overige verblijven € 0,90. Omdat verblijven graag de juiste prijzen voor hun klanten willen aangeven, ook bij mensen die vroeg boeken, stellen wij voor de tarieven per twee jaar vast te stellen. Dus nu al te besluiten de tarieven voor 2022 met 1,6% te verhogen (hotel € 1,32 en camping/overige verblijven € 0,91). Corona en het sluiten van het hotel brengen onzekerheid voor de precieze opbrengst met zich mee.

CONCLUSIES, RISICO'S EN VOORSTELLEN

a. Conclusies

De Programmabegroting 2021-2024 is sluitend. Het begrotingssaldo 2025 is net positief, maar gelet op de ambities staat dit saldo onder druk en zal negatief worden. Hiervoor zal een onderzoek naar maatregelen worden gestart om ook op termijn een sluitende begroting te houden. Dit proces starten wij op voor de vaststelling van de Programmabegroting 2022-2025.

b. Risico's

In de VJN-KN zijn al risico's benoemd zoals: lasten toekomstige investeringen, effecten taskforce IBOR, herverdeling Gemeentefonds en Sociaal Domein. Ook de uitwerking van de ambities bevatten de nodige onzekerheden zoals het realiseren/afstemmen van inkomsten en uitgaven in de tijd.

c. Voorstellen

- Het voorstel is, naast het vaststellen van de sluitende Programmabegroting 2021-2024, om € 108.000,-- in de Programmabegroting 2021-2024 op te nemen om de lasten te kunnen dekken van de ambities.
- Hiernaast stellen wij voor het begrotingsoverschot 2021 van € 113.024,-- wordt toegevoegd aan de AR. Dit ter verbetering van de stand van de AR en de weerstandsratio. Het saldo van de begroting 2021 wordt dan nul.
- De voorgestelde mutaties op de afvalinzameling te verwerken in de Programmabegroting 2021 – 2024 en de tarieven hierop aan te passen.
- Voorgesteld om voor hotel in 2021 uit te gaan van €1,30 en voor campings/overige verblijven € 0,90 en deze tarieven voor 2022 te verhogen met de index van 1,6% tot € 1,32 en € 0,91.

DEEL B PROGRAMMA'S

1. BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID,

Portefeuillehouder	Thema
Wim Groeneweg	Openbare orde & veiligheid, Archiefzaken, Intergemeentelijke samenwerking, Ambtelijke samenwerking Oudewater-Woerden, Utrechtse Waarden en Groene hart, Representatie, Personeel en organisatie en Dierenwelzijn, Communicatie
Bob Duindam	Vergunningverlening en handhaving en Utrechtse Waarden en Groene Hart
Walther Kok	Automatisering, informatievoorziening, BAG, BGT, Ambtelijke samenwerking Oudewater-Woerden, Personeel en Organisatie

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
0.1 – Bestuur	<u>facilitering van de bestuursorganen</u> : - college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.); - raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.); - de ondersteuning van de raad, griffie; - regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking; - lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.
0.2 - Burgerzaken	<u>producten burgerzaken</u> : - paspoorten en rijbewijzen; - bevolkingsregister; - straatnaamgeving en kadastrale informatie; - burgerschap; - verkiezingen, referenda; - burgerzaken leges opbrengsten (economische categorie baten: 3.7).
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	<u>taken van de brandweer</u> en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
1.2 - Openbare orde en veiligheid	<u>taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid</u> : - toezicht en handhaving openbare orde, BOA's; - Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; - bureau Halt; - preventie van criminaliteit; - opstellen en handhaven APV; - leges drank & horeca; - wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet); - beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven; - veilige woon- en leefomgeving; -; - doodsschouw (door de officier van Justitie gelast onderzoek i.v.m. de mogelijk niet natuurlijke doodsoorzaak); - tegengaan van radicalisering; - huiselijk geweld; - Persoonsgerichte Aanpak (PGA); - nazorg ex-gedetineerden.

AMBITIES

Kern van dit programma (ontleend aan de strategische visie Oudewater is zijn toekomst Waard en deels op oude en nieuwe coalitieafspraken) is: het zijn van een zelfstandige en veilige gemeente die op veel terreinen zelfvoorzienend is, het zijn van een participierend en communicerend bestuur op basis van een “open agenda” gebaseerd op goede en integere omgangsvormen en een servicegerichte dienstverlening, het invullen en nader vormgeven van de met de gemeente Woerden gesloten kaderstellende dienstverlenings-overeenkomst in uitvoeringsovereenkomsten waarin de burger- en bestuursnabije dienstverlening wordt uitgewerkt en de functie van het Stadserf is geborgd en het zichtbaar maken van de optimalisering van de dienstverlening richting burgers, bedrijven en instellingen van de ambtelijke samenwerking met de gemeente Woerden.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actuele ontwikkelingen

In juli 2020 is er besloten de DVO met de gemeente Woerden voor 5 jaar te verlengen vanaf 1 januari 2020. Hiermee wordt de zelfstandigheid van Oudewater voor deze periode mogelijk gemaakt. Jaarlijks wordt een Uitvoeringsovereenkomst opgesteld waarin de kwaliteitsnormen voor de dienstverlening worden opgesteld.

Door de Coronacrisis is de doelstelling om een veilige woon- en leefomgeving te behouden in zijn uitvoering gewijzigd. Aandacht voor opgaven met betrekking tot volksgezondheid zijn voorgegaan op inzet voor andere problematiek, zoals dat van de aanpak van ondermijning. Reeds bestaande capaciteitsknelpunten bij de gemeente en ketenpartners zijn verder onder druk komen te staan. De uitdaging zit in het behouden van de goede relaties met hen en binnen de bestaande kaders en middelen waken voor de leefbaarheid en veiligheid van Oudewater.

OPGAVEN

Opgaven: Dienstbare organisatie

De DVO met de gemeente Woerden voor de gezamenlijke ambtelijke organisatie is in 2020 verlengd voor een periode van vijf jaar. Uitvoering van wet- en regelgeving wordt zoveel mogelijk geharmoniseerd, tenzij er beleidsmatig door de gemeenten een andere afweging wordt gemaakt.

Wat wil Oudewater met deze opgaven bereiken?

De organisatie van de gemeente werkt in 2021 professioneel, met een verbeterde dienstverlening, ook digitaal. Tegelijkertijd worden zij wel meer gedreven in het beleid door de data die beschikbaar zijn of komen. De bedrijfsvoering is op orde, er is minder inhuur en meer mobiliteit van de vaste medewerkers.

Opgaven: openbare orde en veiligheid

Wat betreft veiligheid zijn de prioriteiten zijn door de gemeenteraad vastgesteld in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. Deze prioriteiten vormen in de huidige collegeperiode de kern van het veiligheidsbeleid. Het handhaven van de openbare orde gebeurt in samenwerking met ketenpartners (politie, RIEC, belastingdienst, jongerenwerk, etc.).

Wat wil Oudewater met deze opgaven bereiken?

De gemeente streeft naar een zo veilig mogelijke woon- en leefomgeving waarin niet alleen de criminaliteitscijfers zo laag mogelijk zijn, maar inwoners zich ook daadwerkelijk veilig voelen.

DOELEN EN INSPANNINGEN

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
Cluster Openbare Orde en Veiligheid			
1.2	Tegengaan van ondermijning van de rechtstaat.	1.2.1	Meer signalen ontvangen t.a.v. ondermijning binnen de gemeente Oudewater. De gemeente sluit zich aan bij Meld Misdaad Anoniem.
			1.2.1.1. Opleiden en trainen van collega's en ondernemers op het gebied van bewustwording.
			1.2.1.2. Actualiseren van bevoegdheden (APV, beleidsregels, etc.) burgemeester.
			1.2.1.3. Verbeteren van informatiepositie van gemeente.
		1.2.2	aanpak van ondermijning, overlast en criminaliteit is meer organisatiebreed, al dan niet onder regie van OOV
1.3	Minder overlast door PGA'ers, door het zoveel mogelijk voorkomen van nieuwe aanmeldingen voor de PGA en verminderen van recidive bij uitstromers.	1.3.1	In 2021 worden maximaal 15 actieve PGA (persoonsgerichte aanpak) dossiers tegelijkertijd behandeld. De aanpak is erop gericht het gedrag van de inwoner zodanig te beïnvloeden dat de inwoner met zijn gedrag niet langer herhaaldelijk de openbare orde verstoort en/of zijn eigen veiligheid of die van anderen bedreigt. Hierbij wordt de inwoner zo nodig ook ondersteund bij de aanpak van zijn problemen op verschillende leefgebieden, zodat weer perspectief ontstaat op volwaardige deelname aan de samenleving.
			1.3.1.1. Afspraken en acties uitzetten aan de hand van PGA-overleggen.
			1.3.1.2. Monitoring en coördinering van acties op de leefgebieden van de ketenpartners.
			1.3.1.3. Voeren van gesprekken met de PGA cliënten en familie.
			1.3.1.4. Inspelen op incidenten in lopende PGA trajecten.

WETTELIJKE VERPLICHTE INDICATOREN

Omschrijving	eenheid	periode	Oudewater	Nederland
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2019	128	132
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2018	0	2,2
Geweldsmisdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	2018	2	4,9
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2	2,5
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2	5,8

Specificatie taakvelden

Openbare taakverzekering			2020	2021	2022	2023	2024
0.1	Bestuur	Lasten	€ 834.508	€ 947.028	€ 943.807	€ 943.807	€ 943.807
0.2	Burgerzaken		€ 453.784	€ 488.395	€ 488.483	€ 488.573	€ 493.648
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		€ 583.180	€ 592.519	€ 599.721	€ 590.605	€ 590.321
1.2	Openbare orde en veiligheid		€ 167.570	€ 131.393	€ 131.393	€ 131.393	€ 131.393
Lasten - Totaal			€ 2.039.042	€ 2.159.335	€ 2.163.404	€ 2.154.378	€ 2.159.169
0.1	Bestuur	Baten	-€ 138.253	-€ 138.253	-€ 138.253	-€ 138.253	-€ 138.253
0.2	Burgerzaken		-€ 163.573	-€ 166.190	-€ 166.190	-€ 166.190	-€ 166.190
1.2	Openbare orde en veiligheid		-€ 9.234	-€ 9.382	-€ 9.382	-€ 9.382	-€ 9.382
Baten - Totaal			-€ 311.060	-€ 313.825	-€ 313.825	-€ 313.825	-€ 313.825
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid - Totaal			€ 1.727.982	€ 1.845.510	€ 1.849.579	€ 1.840.553	€ 1.845.344

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Toename lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
0.1	Indexering DVO.	€ 107.500	nadeel
0.1	Wachtgelden wethouders (geen gebruik van wachtgeldregeling).	-€ 18.500	voordeel
0.1	Onttrekking voorziening wachtgelden wethouders (geen wachtgelders).	€ 13.000	nadeel
0.1	U10, bijdrage plan van aanpak Ruimtelijk Economisch Perspectief en Programma fase 3.	-€ 3.219	voordeel
0.1	Ondersteuning raad (m.n. loonkosten griffie).	€ 8.034	nadeel
0.1	Loonkosten en onkosten raad door indexering.	€ 6.373	nadeel
0.2	Doorbelasting DVO Woerden naar heffingen burgerzaken.	€ 11.158	nadeel
0.2	Lagere afschrijvingen i.v.m. uitstel investering invoering e-diensten tot 2023.	-€ 5.000	voordeel
0.2	Verkiezingen 2e Kamer (niet ieder jaar verkiezingen).	€ 27.103	nadeel
1.1	Hogere bijdrage VRU i.v.m. indexering.	€ 11.700	nadeel
1.2	Verlaging budget handhaving openbare ruimte conform meerjarenraming.	-€ 38.672	voordeel
1.2	Budget ondermijning (VJN).	€ 3.000	nadeel
1.2	Extra budget huisverbod (VJN).	€ 2.500	nadeel
	Diversen.	-€ 4.684	voordeel
	Totaal mutaties lasten	€ 120.293	nadeel

Taakveld	Toename baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
0.2	Indexering 1,6% leges burgerzaken.	-€ 2.617	voordeel
1.2	Indexering 1,6% leges APV en bijzondere wetten.	-€ 148	voordeel
	Totaal mutaties baten	-€ 2.765	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	€ 117.528	Nadeel
--	--	------------------	---------------

2. FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN VERVOER

Portefeuillehouder	Thema
Walther Kok	Beheer openbare ruimte, verkeer, openbaar vervoer en waterwegen
Bas Lont	Afval en riolering
Bob Duindam	Verkenning toekomstige Straatverlichting

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden:

2.1 - Verkeer en vervoer	<u>verkeer te land</u> (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur
2.4 - Economische havens en waterwegen	<u>(beroeps)scheepvaart</u> en de bijbehorende infrastructuur
3.4 - Economische promotie	activiteiten gericht op het " <u>op de kaart zetten</u> " van de gemeente: Kermis, evenementen en coördinatie binnenstad
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	openbaar groen, natuur en recreatie
7.2 – Riolering	afvalwater en de waterhuishouding
7.3 – Afval	inzameling en verwerking van <u>bedrijfs- en huishoudelijk afval</u>
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	taken op het terrein van de <u>lijkbezorging</u>

AMBITIES

Kern van dit programma is het behouden van het prettige woon- en leefklimaat door een bereikbare leefomgeving te creëren die schoon, heel en veilig is. Voor bereikbaarheid geldt dat zowel inwoners, toeristen als bedrijven vlot en veilig hun bestemming moeten kunnen bereiken. Middels het instandhouden van speelvoorzieningen en openbare verlichting, het zorg dragen voor een kwalitatief wegen-, riool- en waterbeheer met focus op het groener maken van de openbare ruimte en het tegengaan van wateroverlast, is het programma voorwaardenscheppend voor een plezierige gemeente om te wonen en recreëren, voor toerisme en voor de bedrijvigheid, van de historische binnenstad tot en met het buitengebied.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actualiteit

De mondiale ontwikkeling van hitte en droogte beïnvloedt de openbare ruimte. Voor groen zijn er voorbeelden die direct zichtbaar zijn, zoals jonge bomen die de zomer niet overleven, maar ook effecten die niet direct zichtbaar zijn namelijk dat bomen of beplanting minder goed ontwikkelen waardoor ze niet direct, maar eerder dan gepland vervangen moeten worden. Voorbeelden voor andere disciplines zijn minder direct zichtbaar, daarmee ook nog niet goed inzichtelijk, denk aan verharding op veendijken, door droogte ontstaan scheuren in de veendijk welke vervolgens doorzet in scheuren in de verharding. Het omgekeerde van de hitte/droogte zijn de extremere piekbuien, die tot overbelasting van het rioolstelsel zorgen. De effecten op het areaal en de financiële gevolgen zijn nog niet inzichtelijk te maken, maar wanneer gevolgen zichtbaar worden vergen deze soms acuut

ingrijpen vanuit de zorgplicht, terwijl voor deze effecten nog geen middelen zijn vrijgemaakt. Dit is een financieel risico wat nog niet te beheersen is.

De landelijke ontwikkeling gaat over de gehele gemeentebegroting, die steeds meer onder druk komt te staan mede door de zorgtakenverschuiving vanuit het rijk. Dit heeft uiteraard direct gevolgen voor de begroting van IBOR en voor de vrije ruimte om investeringen beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisatie heeft voor de gemeente Woerden in de 'strategische heroriëntatie 2020' een proces doorlopen om de benodigde onderhoudsbudgetten voor de gehele levensduur van het areaal in beeld te brengen, zodat de raad gedegen informatie heeft om toekomstbestendige financiële keuzes voor de openbare ruimte te maken. Deze kennisontwikkeling wordt in 2021 ingezet om voor gemeente Oudewater te kijken hoe areaal, beleid, budget en benodigd budget zich tot elkaar verhouden en ook hier de raad het stuur in handen te geven voor de openbare ruimte.

De actualiteiten rondom corona zijn van beperktere invloed geweest op het beheer van de openbare ruimte. Veel activiteiten konden doorgang vinden of zijn met korte vertraging en relatief beperkte meerkosten alsnog uitgevoerd. Wel is de kwetsbaarheid van de samenwerking met Ferm Werk duidelijk geworden toen die de deuren volledig sloot en ook het groenonderhoud buiten tijdelijk niet uitvoerde.

Verkeerskundig is de ontwikkeling dat agrarisch verkeer steeds groter en zwaarder wordt, waar het buitengebied niet op is ingericht, maar ook de toename van thuisbezorg bestelbusjes (versterkt door corona). Dit heeft zijn weerslag op zowel de weginrichting als fysiek op de wegen, die niet op deze verzwaarde belasting zijn ontworpen en dus eerder vernieuwd moeten worden. Met aandacht worden de ontwikkelingen gevolgd op het gebied van autogebruik en parkeerbehoefte, wat mogelijk ten gevolge van het nieuwe thuiswerken door Corona voor de lange duur tot andere behoefte kan leiden.

Beleidsaanpassing

We hebben niet op alle IBOR-disciplines (actueel) beleid. De accountantscontrole van boekjaar 2019 heeft dit als verbeteropdracht aangegeven omdat de beleidskaders de basis vormen voor het verantwoorden van de uitgaven en op de beleidskaders ook terug gerapporteerd dient te worden naar de raad. Daarom dient geïnventariseerd te worden welke beleid verouderd is dan wel ontbreekt, en daaruit de structuur opgebouwd te worden van beleidsplannen, beheerplannen tot uitvoerings-/jaarplannen. Deze inventarisatie is in 2020 gestart en zal in 2021 worden afgerond. Dit heeft direct raakvlak met de in 2021 uit te voeren analyse van beleidsambities en beheerkosten. In 2021 zal het gesprek gestart worden in hoeverre beleidsaanpassingen voor de openbare ruimte benodigd zijn.

Verkeerskundig staan beleidsdocumenten voor specifiek fietsers en algemeen het verkeer in het buitengebied op de agenda.

OPGAVEN

Opgaven: Openbare Ruimte en verkeer

Onze fysieke leefomgeving is van grote invloed op hoe wij ons fysiek en mentaal voelen. Zij is daarnaast bepalend voor onze mobiliteit en bereikbaarheid. Daarom is een goede inrichting en goed beheer van de openbare ruimte van het grootste belang. Wat is nodig voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving? Hoe zorgen we ervoor dat we nu en in de toekomst op een prettige en veilige

manier van A naar B komen? Al deze onderwerpen komen samen in het programma Openbare Ruimte en Verkeer.

Wat wil Oudewater met deze opgaven bereiken?

Verkeerskundig spelen er diverse vraagstukken waarvoor wij in 2021 onderzoek gaan doen en (fiets)beleid opstellen, om gefundeerde keuzes te maken voor de toekomst van de gemeente. De resultaten van deze onderzoeken zullen de uitvoeringsagenda voor de opvolgende jaren bepalen.

Voor beheer wordt onder de noemer 'Taskforce IBOR' de aanpak van de openbare ruimte tegen het licht gehouden. Waar in 2020 meer inzicht in de areaal omvang en kwaliteit is verkregen, richt 2021 zich op de beleidsambitie en de doorrekening hiervan in benodigde middelen. Gezamenlijk kunnen techniek en ambitie in 2021 in de reguliere P&C-cyclus worden verwerkt om hier in 2022 fysiek invulling aan te kunnen geven.

DOELEN EN INSPANNINGEN

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
	Oudewater veilig, leefbaar en bereikbaar		
2.1	Voor verplaatsingen binnen Oudewater is de fiets het meest gebruikte vervoermiddel.	2.1.1 Het fietsnetwerk voldoet in 2022 aan de gestelde inrichtingseisen, waardoor er een aantrekkelijk, comfortabel, direct, samenhangend en veilig fietsnetwerk ligt.	2.1.1.1 Het fietsbeleidsplan en de bijbehorende uitvoeringsagenda worden opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd.
2.2	De infrastructuur in het buitengebied draagt bij aan een (verkeers-) veilige, bereikbare en leefbare omgeving.	2.2.1. De infrastructuur in het buitengebied is in overeenstemming met de functies zoals die in de omgevingsvisie zijn benoemd.	2.2.1.1. Opstellen plan van aanpak overlast verkeer in het buitengebied, vaststelling door college.
			2.2.1.2 De Papekopperdijk wordt middels groot-onderhoud opgeknapt voor de middellange termijn. Het geschikt maken voor de gewenste wegklasse (met aangelegde bedrijven) wordt daarmee enkele jaren uitgesteld.
2.3	De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.	2.3.1 In 2022 "Financieel gezond", dit vertaalt zich voor de openbare ruimte naar: "Areaal en gewenste Kwaliteit zijn in overeenstemming met de benodigde budgetten ($A \times K = \text{€}$)".	2.3.1.1 Middels de Taskforce IBOR wordt het benodigde IBOR budget berekend als '0-lijn' om daarvanuit in de raad het gesprek aan te gaan over ambities, beeldkwaliteit en bijbehorende middelen.
			2.3.1.2 Het opstellen van de Wegenlegger wordt vervolgd en gestreefd wordt om deze in 2022 te laten vaststellen door de Provincie Utrecht.

	Maatschappelijk effect	Resultaat		Inspanning 2021	
		2.3.2	De geplande (onderhoud) projecten worden uitgevoerd.	2.3.2.1	Naast de lopende projecten 'Masterplan Binnenstad' en 'Beschoeiing Lange Linschoten' wordt project 'Brede Dijk' opgestart.
				2.3.2.2	Vervolg geven aan de in 2020 gestarte boomvervanging, waarmee meerjarig wordt geïnvesteerd om de achterstand van vervanging in te lopen en een vervangingspiek te voorkomen.
		2.3.3		2.3.3.1	Onderzocht wordt of het wenselijk en rendabel is om de openbare verlichting uit de lease weer zelf in eigendom te nemen. In 2021 wordt hierover een besluit genomen.
		2.3.4		2.3.4.1	Wij zijn bezig om de verbinding tussen de A12 en N228 (o.a. Vierbergenweg) over te dragen aan de provincie Utrecht.

WETTELIJKE VERPLICHTE INDICATOREN

Omschrijving	eenheid	periode	Oudewater	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	193	172

Specificatie taakvelden

Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
2.1	Verkeer en vervoer	Lasten	€ 1.534.151	€ 1.742.611	€ 1.886.832	€ 1.924.845	€ 2.080.254
2.4	Economische havens en waterwegen		€ 153.038	€ 203.249	€ 333.678	€ 331.598	€ 329.518
3.4	Economische promotie		€ 2.950	€ 2.950	€ 2.950	€ 2.950	€ 2.950
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		€ 316.465	€ 346.691	€ 360.289	€ 359.687	€ 359.084
7.2	Riolering		€ 1.143.275	€ 1.344.171	€ 1.494.008	€ 1.667.187	€ 1.847.198
7.3	Afval		€ 1.075.704	€ 1.132.999	€ 1.221.142	€ 1.191.109	€ 1.215.375
7.5	Begraafplaatsen en crematoria		€ 12.586	€ 4.515	€ 15.489	€ 6.943	€ 6.943
Lasten - Totaal			€ 4.238.169	€ 4.777.186	€ 5.314.388	€ 5.484.319	€ 5.841.322
2.1	Verkeer en vervoer	Baten	-€ 51.797	-€ 52.245	-€ 52.245	-€ 52.245	-€ 52.245
2.4	Economische havens en waterwegen		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.4	Economische promotie		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-€ 3.218	-€ 3.270	-€ 3.270	-€ 3.270	-€ 3.270
7.2	Riolering		-€ 1.300.136	-€ 1.492.692	-€ 1.641.461	-€ 1.805.107	-€ 1.985.118
7.3	Afval		-€ 1.166.677	-€ 1.264.432	-€ 1.281.015	-€ 1.304.967	-€ 1.329.399
7.5	Begraafplaatsen en crematoria		-€ 16.364	-€ 16.625	-€ 16.625	-€ 16.625	-€ 16.625
Baten - Totaal			-€ 2.538.192	-€ 2.829.264	-€ 2.994.616	-€ 3.182.214	-€ 3.386.657
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer -			€ 1.699.977	€ 1.947.922	€ 2.319.772	€ 2.302.105	€ 2.454.665

Totaal					
--------	--	--	--	--	--

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
2.1	Stijging kapitaallasten i.v.m. IBOR investeringen o.a. Brede dijk, masterplan, bruggen en materieel gladheidsbestrijding.	€ 162.927	nadeel
2.1	Inhaalslag indexering (regulier en inhaalslag GWW) en areaaluitbreiding budgetten verkeer en vervoer conform VJN. De areaaluitbreiding betreft de wijken Noord Syde en de Oude Touwfabriek.	€ 58.469	nadeel
2.1	Lasten wegenlegger (eenmalig in 2020).	-€ 50.000	voordeel
2.1	Fietsenbeleidsplan en uitvoeringsagenda (eenmalig in 2021).	€ 15.240	nadeel
2.4	Extra budget baggeren i.v.m. PFAS (gewijzigde wet- en regelgeving) zie VJN.	€ 6.000	nadeel
2.4	Hoger budget baggeren (hogere onttrekking staat bij mutaties reserves).	€ 41.807	nadeel
5.7	Indexering (regulier + inhaalslag) en areaaluitbreiding budgetten groen en spelen conform VJN.	€ 16.226	nadeel
5.7	Stijging kapitaallasten i.v.m. investeringen bomen.	€ 14.000	nadeel
7.2	Hogere storting in de voorziening riolering (zie baten gesloten circuit).	€ 221.569	nadeel
7.2	Stijging kapitaallasten i.v.m. rioolinvesteringen (gesloten circuit).	€ 11.776	nadeel
7.2	Lagere exploitatielasten riolering (gesloten circuit).	-€ 32.449	voordeel
7.3	Stijging verwerkingskosten AVU n.a.v. Europese aanbesteding.	€ 149.312	nadeel
7.3	Lagere lasten kunststofinzameling i.v.m. wijziging subsidiesystematiek.	-€ 49.501	voordeel
7.3	Lager onderhoud stadserf conform MOP (zie lagere onttrekking uit voorziening MOP)	-€ 34.657	voordeel
	Diversen	€ 8.298	nadeel
	Totaal mutaties lasten	€ 539.017	nadeel
Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
7.2	Hogere baten rioolheffing - tariefstijging 11,6% (gesloten circuit) Stijging voorgesteld beleid 10% + 1,6% prijsindex.	-€ 192.556	voordeel
7.3	Hogere baten afvalstoffenheffing -tariefstijging 14% -.	-€ 160.041	voordeel
7.3	Lagere baten kunststofinzameling i.v.m. wijziging subsidiesystematiek (zie lagere lasten kunststofinzameling).	€ 26.700	nadeel
7.3	Lagere baten oud papier. Door inzakken oud papiermarkt krijgen we een lagere oud papierprijs.	€ 28.550	voordeel
	Diversen.	€ 6.275	voordeel
	Totaal mutaties baten	-€ 291.072	voordeel
	Totaal mutaties lasten en baten	€ 247.945	nadeel

3. SOCIAAL DOMEIN

Portefeuillehouder	Thema
Walther Kok	Publieke gezondheidszorg, Huisvesting statushouders en inburgering, Stadsteam, WMO, ouderenzorg, welzijn , mantelzorg en vrijwilligers
Bob Duindam	Jeugd, jeugdzorg, jongerenwerk, kinderopvang en peuterspeelzalen, Participatie, werk en inkomen, armoedebeleid en schuldhulpverlening

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden:

6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	<u>algemene voorzieningen gericht op participatie</u> : - ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg; - sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw; - preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ); - buurt- en clubhuizen; - collectief aanvullend vervoer; - toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); noodopvang vluchtelingen; - vreemdelingen; -beleid.
6.2 - Stadsteams	loketvoorzieningen gericht op het <u>vaststellen van eigen mogelijkheden</u> en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en – dienstverlening)
6.3 – Inkomensregelingen	inkomens- en bijstandsvoorzieningen
6.4 - Begeleide participatie	voorzieningen ter bevordering van <u>maatschappelijke participatie</u> die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid
6.5 – Arbeidsparticipatie	op <u>arbeid gerichte participatie</u> - en re-integratievoorzieningen.
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	<u>materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren</u> (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	<u>dienstverlening</u> aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	<u>jeugdhulp</u> als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerkdienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven.
7.1 - Volksgezondheid	maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actuele ontwikkelingen

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo. Het betreffen 'open-einde regelingen', wat betekent dat de gemeente geen zorg of ondersteuning aan inwoners kan weigeren wanneer zij dit nodig hebben, ook niet als het budget ontoereikend is. De meeste Oudewaterenaren zijn zelfredzaam en kunnen goed voor zichzelf zorgen. Maar er zijn ook inwoners die af en toe, of voor langere tijd, ondersteuning of zorg nodig hebben. In Oudewater zorgen we voor elkaar. Dat zien we aan de vele mantelzorgers en vrijwilligers die dagelijks voor anderen actief zijn. De gemeente zorgt zo nodig voor ondersteuning, bijvoorbeeld om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.

Op het gebied van zorg, participatie en zelfredzaamheid, werk en jeugdhulp is het onze ambitie om zo integraal en samenhangend mogelijk te werken. Daartoe stelden wij de Maatschappelijke Agenda (hierna MAG) 2019-2022 op, die in maart 2019 is vastgesteld. De MAG is een dynamisch document en vormt het integrale beleidskader van waaruit het college de voorgenomen ambities rond het sociaal domein wil realiseren. In 2021 continueren we het beleid zoals vastgesteld in de Maatschappelijke Agenda, waarvan sinds 2020 de veranderopgaven zijn ingebed in de programmabegroting.

Samen met onze maatschappelijk partners werken we verder aan de ontwikkeling van het Sociaal Domein, de uitvoering van de MAG en voorwaarden die het mogelijk maken zelfredzaam te zijn en te kunnen blijven participeren aan het maatschappelijk leven. In Oudewater zorgen veel mensen voor elkaar. Ook veel maatschappelijke organisaties zijn betrokken bij de gezondheid en het welzijn van inwoners, het zogenoemd voorveld. Voor mensen die dat nodig hebben is zorg en ondersteuning beschikbaar. Ouderen wonen tegenwoordig langer zelfstandig thuis. Het is belangrijk dat ze daarbij een goede kwaliteit van leven ervaren. De gemeente wil blijven bijdragen aan die kwaliteit door de ondersteuning (zowel vanuit het voorveld als geïndiceerd) te laten aansluiten bij de wensen van de oudere en hun mantelzorg(s). Het Stadsteam heeft hierin een belangrijke rol.

Een belangrijke ontwikkeling die in 2020 speelde en ook in 2021 naar verwachting nog effect zal hebben, is de coronacrisis. Het is waarschijnlijk dat de coronacrisis (langere) termijn effecten gaat hebben op het Sociaal Domein. We hebben in de eerste helft van 2020 een daling in het aantal zorgbeschikkingen gezien. In welke mate dit een structureel effect is of dat er een inhaaleffect volgt, is nog niet kwantificeerbaar in aantallen en kosten. Wat betreft de participatiewet is de verwachting dat er als gevolg van de coronacrisis een stijging plaatsvindt in de uitgaven voor uitkeringen levensonderhoud. Daarnaast hebben meer inwoners recht op inkomensondersteuning via de declaratieregeling en de inkomensondersteuning minima..

Naast de impact op de aantallen maatwerkvoorzieningen en bijbehorende kosten heeft de coronacrisis ook impact gehad op de geplande inspanningen in 2020. Een aantal projecten heeft in 2020 vertraging opgelopen wegens bijvoorbeeld het wegvallen van overleggen en bijeenkomsten. De inspanningen uit de doelenbomen zijn in 2020 met het versoepelen van de maatregelen zoveel mogelijk weer opgepakt en worden in 2021 zo veel mogelijk gecontinueerd. Dit hangt echter af van de impact van het coronavirus op onze samenleving in 2021.

De coronacrisis heeft er echter ook voor gezorgd dat de samenwerking met onze maatschappelijke partners versneld is versterkt. We hebben gezien dat veel organisaties, bijvoorbeeld in het voorliggende veld, een belangrijke rol hebben gespeeld bij de coronacrisis. Zij zullen ook in de toekomst een belangrijke rol blijven spelen om gezamenlijk het sociaal domein te versterken.

Beleidsaanpassingen

In 2021 continueren wij het beleid zoals vastgesteld in de Maatschappelijke Agenda, waarvan sinds 2020 de veranderingen zijn ingebed in de programmabegroting. Dit doen wij in samenwerking met onze maatschappelijke partners. Echter, de impact van het coronavirus is groot en wordt mogelijk nog groter als het economisch herstel uitblijft. Er is nog geen indicatie van de omvang en de impact te geven. We zullen dit scherp blijven monitoren en daar waar nodig en mogelijk bijsturen. .

Een groot deel van de ambities uit de MAG is sinds 2020 beland in de opdracht voor het Stadsteam Oudewater, welke hiervoor ook een nieuwe organisatorische en professionele inbedding heeft gekregen. Middels prestatie-indicatoren wordt op deze opdracht gestuurd. In een omgeving welke landelijk wordt beïnvloed door trends en ontwikkelingen zoals de vergrijzing, de individualisering, de toenemende druk op mantelzorgers en de steeds complexere vragen op het gebied van Jeugd werkt het Stadsteam Oudewater eraan om grip te houden op de zorgkosten. Dit doen zij sinds 2020 onder andere door versterkt in te zetten op vraagverheldering, begeleiding van de cliënt door het Stadsteam zelf, structurele afspraken te maken met andere externe verwijzers en meer integraal te gaan werken door voorzieningen als schuldhulpverlening en maatschappelijk werk in de toegang tot Jeugd en WMO te integreren.

De pilot Vereenvoudiging Veiligheidsketen wordt gecontinueerd en gaat leiden tot nieuwe afspraken met Samen Veilig Midden Nederland (SVMN) en Veilig Thuis. We zetten in op uitbouw van het Stadsteam tot integrale toegang voor onze inwoners in samenwerking met Ferm Werk en andere instellingen.

OPGAVEN

De veranderingen voor 2021 liggen net zoals in 2020 op de terreinen: (arbeids)participatie van inwoners, ouderen die langer zelfstandig thuis blijven wonen, de integratie van vergunninghouders en de implementatie van de nieuwe wet inburgering en het op een efficiënte en effectieve wijze bieden van de juiste zorg/ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet.

In 2021 wordt een aantal beleidsvoornemens via de methodiek van het opgavengestuurd werken opgepakt. Voor Oudewater gaat het voor het Sociaal Domein om de opgave “Inwoners kunnen langer zelfstandig (thuis)wonen”.

DOELEN EN INSPANNINGEN

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning
	Onze inwoners doen en kunnen zoveel mogelijk zelf en krijgen daarbij ondersteuning wanneer dat nodig is				
3.1	Inwoners hebben de juiste ondersteuning op het juiste moment en krijgen meteen de best passende vorm van zorg.	3.1.1	Het Stadsteam realiseert de afgesproken meerjarige taakstelling op de kosten jeugdzorg met behoud van kwaliteit van zorg.	3.1.1.1	Het Stadsteam zet in op vroegtijdige vraagverheldering en het zelf aanbieden van begeleiding aan inwoners. Daarbij stuurt het Stadsteam op individueel niveau op het behalen van de doelen van de zorg en stuurt indien nodig bij.
				3.1.1.2	In de driehoek Stadsteam-beleidsback office verschijnen er frequente en duidelijke monitorrapporthages, zodat het Stadsteam op basis van data vroegtijdig bij kan sturen.

				3.1.1.3	Bij de inkoop van het maatwerk worden contractafspraken gemaakt over de kwaliteit van zorg, op- en afschaling van zorg en de samenwerking in de keten met wettelijke verwijzers en (informele) organisaties.
				3.1.1.4	Zoveel mogelijk kinderen groeien op in gezinsvormen. We werken met het 3e lijns expertiseteam van YEPH aan het zo veel mogelijk voorkomen van uithuisplaatsingen en aan het verkorten van de opnameduur met verblijf.
				3.1.1.5	We onderzoeken de mogelijkheden tot verbetering van kwaliteitsmeting en clienttevredenheid. We meten de kwaliteit van zorg aan de hand van een clientervaringsonderzoek.
		3.1.2	Het Stadsteam is de belangrijkste speler in de keten van de jeugdhulp. Het aandeel van het Stadsteam in het totaal van indicatiestellingen neemt toe t.o.v. andere verwijzers (2020: 46% van het totaal).	3.1.2.1	Het Stadsteam is blijvend in gesprek met externe verwijzers (huisartsen, jeugdartsen en andere specialisten) over wat nodig is voor de inwoner in combinatie met het verwijsgedrag.
				3.1.2.2	Het Stadsteam is in het vrijwillig kader van de jeugdbescherming als eerst aan zet. Het Stadsteam stuurt op structurele inbedding van de resultaten van de pilot vereenvoudiging jeugdbescherming.

		3.1.3	Het totale aanbod aan sociaal maatschappelijke voorzieningen in de stad is bekend bij inwoners, organisaties en verwijzers, zodat er optimaal gebruik van kan worden gemaakt. In de ondersteuningsplannen van inwoners is ten opzichte van 2020 vaker een combinatie gemaakt van informele en formele zorg.	3.1.3.1	We evalueren de vorm en het gebruik van de Sociale kaart en passen deze aan waar nodig. Het Stadsteam wijst inwoners actief op het lokale informele aanbod van zorg en ondersteuning.
				3.1.3.2	Het Stadsteam breidt de samenwerking met informele organisaties uit.
				3.1.3.3	We versterken de organisatiekracht van de sociaal maatschappelijke voorzieningen in de stad en faciliteren de randvoorwaarden voor een betere verbinding tussen zorg, welzijn en gezondheid. Dit doen we door o.a. de Open Tafels continueren.
Oudere inwoners wonen langer zelfstandig thuis					

3.2	De zelfredzaamheid onder ouderen wordt groter en de eenzaamheid onder ouderen blijft gelijk of wordt kleiner.	3.2.1	Het percentage ouderen dat onvoldoende regie over eigen leven ervaart is in 2021 kleiner dan 16,4% (Gezondheidsmonitor 2017, GGDrU). Het percentage mantelzorgers dat zich overbelast voelt blijft in 2021 gelijk of wordt lager dan 8,7% (Gezondheidsmonitor 2017, GGDrU).	3.2.1.1	Maken van samenwerkingsafspraken op het gebied van mantelzorgondersteuning tussen het Stadsteam en de Wulverhorst (doel: aanbod is aanvullend op elkaar en versterkt elkaar).
				3.2.1.2	Bewustwording creëren bij inwoners over mantelzorgondersteuning door via gemeentelijke kanalen (IJsselbode, website Stadsteam en gemeente, Stadsgids, het preventief huisbezoek en sociale kaart) te communiceren over de mogelijkheden van mantelzorgondersteuning.
				3.2.1.3	Respijtzorgmogelijkheden inzichtelijk maken en deze bekend maken bij professionals.
				3.2.1.4	Uitvoeren van preventief huisbezoek bij 80+.
		3.2.2	Het percentage ouderen dat zich in 2021 eenzaam/niet geïsoleerd voelt is lager dan 35,2% (Gezondheidsmonitor 2017, GGDrU).	3.2.2.1	Inwoners via bestaande gemeentelijke kanalen te informeren over het aanbod van lokale activiteiten én van vrijwilligersorganisaties
				3.2.2.2	Faciliteren van organisaties bij hun deelname aan de lokale week tegen de eenzaamheid (Kom Erbij) door ondersteuning te bieden bij de communicatie en door onderlinge verbindingen te realiseren.
				3.2.2.3	Onderzoeken van de mogelijkheid om huishoudelijke hulp in te zetten voor het stimuleren bij cliënten van deelname aan welzijnsactiviteiten.
				3.2.2.4	Mogelijkheden onderzoeken van inzet van de buurtsportcoach t.b.v. het (samen) bewegen voor ouderen.
		3.2.3	Het percentage ouderen dat zich voorbereid voelt op een calamiteit is in 2021 groter dan 33% (rapportage preventief huisbezoek 2018).	3.2.3.1	Aanbieden van workshop Rode Kruis 'Goed voorbereid'.
				3.2.3.2	Als de actualiteit of signalen over de lokale situatie hierom vragen: voorlichting geven over risicovolle situaties voor m.n. ouderen in IJsselbode en social media (bv hitte).
		3.2.4	Meer ouderen zijn op de hoogte van de vervoersvoorzieningen in Oudewater (54%, rapportage preventief huisbezoek 2018).	3.2.4.1	Uitvoeren van aanpak doelgroepenvervoer met daarin een belangrijke rol voor vrijwilligersvervoer.
				3.2.4.2	Via de gemeentelijke communicatiekanalen wordt bekendheid gegeven aan de mogelijkheden van vervoer.

3.3	Zorg en ondersteuning worden dichterbij mensen thuis georganiseerd en waar mogelijk wordt informele zorg en ondersteuning ingezet.	3.3.1	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet blijft in 2021 gelijk t.o.v. 45,5% onder ouderen en 40,5% onder volwassenen (Gezondheidsmonitor GGDrU 2017).	3.3.1.1	Voorlichting geven over vrijwilligerswerk door: - Een oproep te doen voor vrijwilligerswerk (met verwijzingen/links naar lokale organisaties). - Bekendheid te vergroten bij lokale partners en inwoners van de website 'Oudewater Werkt' (waarop vacatures vrijwilligerswerk staan). - De rol van het Stadsteam en van De Wulverhorst bij vrijwilligerswerk te vermelden op de website van Stadsteam, de sociale kaart en in de IJsselbode.
				3.3.1.2	Twee keer per jaar faciliteert de gemeente de Open Tafel voor vrijwilligersorganisaties. Het thema Ouderen Langer Thuis vindt (ook) daar zijn plek. We stimuleren de bekendheid met en verwijzing naar elkaars aanbod.
		3.3.2	Er is meer samenhang in de ouderenzorg en -ondersteuning die zichtbaar is in concrete projecten of werkafspraken.	3.3.2.1	We maken afstemmingsafspraken met zorgprofessionals die voortkomen uit het onderscheid tussen zorg die geboden en gefinancierd wordt via de Wmo of via de Wlz.

3.4	Oudere inwoners kunnen (indien mogelijk thuis) in Oudewater blijven wonen.	3.4.1	Met externe partijen zijn afspraken gemaakt over voldoende gevarieerd aanbod van woningen voor ouderen. Deze afspraken zijn vastgelegd in prestatieafspraken en subsidiebeschikkingen.	3.4.1.1	Het bouwen van levensloopbestendige woningen opnemen in de prestatieafspraken of als onderdeel van het woningbouwprogramma van nieuwe locaties.
				3.4.1.2	Stimuleren van afspraken tussen de Woningraat en de Wulverhorst voor de verdeling van woningen voor ouderen met een zorgvraag.
				3.4.1.3	Met inwoners en professionals communiceren over 'van groot naar beter'.
				3.4.1.4	Het opzetten van het concept 'wooncoaching' om senioren te kunnen ondersteunen/ te begeleiden in hun verhuishwens.

Meer Oudewaterse inwoners participeren in de samenleving overeenkomstig hun persoonlijke mogelijkheden

3.5	De maatschappelijke en economische participatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is toegenomen. (Toelichting: mensen worden actiever in hun participatie door bijvoorbeeld het	3.5.1	In 2021 hebben tussen de 20-60 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt van meer dan 2 jaar door gezamenlijke aanpak van Ferm Werk en het stadsteam. Oudewater hun afstand tot de arbeidsmarkt verkleind en hun participatie is toegenomen. Monitoring zorgt voor een	3.5.1.1	We zetten een methodiek en werkwijze in (pilot Ferm Wijzer), die leidt tot een gezamenlijke en sluitende aanpak, waarbij de jeugdwet, WMO-wet en participatiewet zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. De kosten van deze aanpak inclusief de trajectkosten zijn inzichtelijk en
-----	---	-------	---	---------	---

	doorlopen van een behandeling om arbeidsbelemmeringen te beperken, vrijwilligerswerk, dagbesteding of scholing. Bij multiproblematiek worden trajecten geïntegreerd ingezet zodat de inwoner 1 plan, 1 aanpak heeft)		sluitende doorstroom van trajecten, tevredenheid van inwoners en beheersing van kosten.		beheerst.
				3.5.1.2	We versterken de samenwerking met onze partners en externe partijen voor het onderzoeken en/of ontwikkelen van passende arrangementen en instrumenten.
				3.5.1.3	We initiëren en versterken de ontwikkelingen en samenwerkingen gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie (en daarmee sociale activering, basis werknemers- en vakvaardigheden) van deze inwoners.
				3.5.1.4	We meten de stappen die gezet zijn aan de hand van de doorstroom binnen het totale traject.
		3.5.2	Er wordt in 2021 een uitstroom behaald van 15% als geformuleerd in de kaderbrief van Ferm Werk. Dit geldt voor toeleiding naar economische participatie, waaronder ook garantiebanen en beschut vallen.	3.5.2.1	Gemeente en Ferm Werk werken samen richting de Oudewaterse werkgevers, om hen te faciliteren en te informeren om meer werkplekken te bieden voor inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Statushouders zijn ingeburgerd					
3.6	De statushouder heeft vanaf de eerste dag dat hij in de gemeente komt wonen een plan gericht op werk, onderwijs of zelfredzaamheid.	3.6.1	De nieuwe inburgeringswet, die op 1 juli 2021 ingevoerd wordt, is geïmplementeerd en de organisatie is voorbereid om de nieuwe wet uit te voeren.	3.6.1.1	We richten in samenwerking met de belangrijkste partners het proces rondom de nieuwe inburgeringswet in, waaronder het aanpassen van de verordening, aanbesteding taalinstituut, regelen uitvoeringsorganisatie, inkopen duale trajecten.
3.7	De huidige groep inburgeraars, de zogenaamde ondertussengroep, krijgt dezelfde kansen op gebied van werk, onderwijs en zelfredzaamheid als de groep die onder het regime van de nieuwe inburgeringswet gaan vallen.	3.7.1	Minimaal 3 statushouders nemen deel aan activiteiten gericht op werk of onderwijs.	3.7.1.1	We zetten in samenwerking met Ferm Werk een re-integratiebureau in met landelijke ervaring in het begeleiden van statushouders met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naar werk.
				3.7.1.2	Voor de jongeren 16 t/m 29 jaar die Mbo op niveau 1-4 volgen is extra begeleiding nodig. Zolang de nieuwe inburgeringswet niet operationeel is, worden geïntegreerde trajecten ingekocht bij het ROC.

		3.8.1	Minimaal 2 statushouders nemen deel aan een intensief programma gericht op zelfredzaamheid.	3.8.1.1	We bieden empowerment-trainingen aan die de kloof tussen hun eigen cultuur en Nederlandse cultuur verkleint. Naast deze training bieden we samen met de ketenpartners een intensief programma met daarin onderwerpen als budgettering, gezondheid, taal, opvoeding en kennis van de Nederlandse maatschappij.
--	--	-------	---	---------	---

WETTELIJKE VERPLICHTTE INDICATOREN

Omschrijving	Eenheid	periode	Oudewater	Nederland
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2018	3	7
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2019	71,7	68,8
% Jeugdwerkloosheid	% 16 t/m 22 jarigen	2015	0,22	1,52
Bijstandsuitkeringen	Aantal per 10.000 inwoners	2019	136,4	373,9
Re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw.15-65jr	2018	140,9	305,2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	9,1	10,5
Jongeren met jeugdbescherming	%	2019	1,4	1,1
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2018	460	600

EIGEN INDICATOREN

Omschrijving	2019	Huidig	Streefwaarde*	Toelichting
Jeugd & Wmo				
Meerjarige taakstelling op de kosten jeugdzorg met behoud van kwaliteit van zorg	Nog geen taakstelling	€ 100.000	100% gerealiseerd in 2024 (€ 250.000)	
Percentage kwaliteit van zorg Wmo	91%	87%	> 87%	(*) Cijfers zijn afkomstig uit het clientervaringsonderzoek, de uitkomst over 2019 is door een ander onderzoeksbureau gedaan, dit kan invloed hebben op het resultaat van de percentages.
Percentage kwaliteit van zorg Jeugd	84%	90%	> 90%	(*) Cijfers zijn afkomstig uit het clientervaringsonderzoek, de uitkomst over 2019 is door een ander onderzoeksbureau gedaan, dit kan

				invloed hebben op het resultaat van de percentages.
Het Stadsteam is de belangrijkste speler in de keten van de jeugdhulp. Het aandeel van het Stadsteam in het totaal van indicatiestellingen neemt toe t.o.v. andere verwijzers (nu 46% van het totaal).	45%	46%	> 46%	
Aantal ondersteuningsplannen waarin combinatie is gemaakt van informele en formele zorg	Nieuwe indicator sinds 2020	Nieuwe indicator sinds 2020	Nog geen 0 waarde bekend	Kon nog niet door het Stadsteam worden gemeten. De samenwerking met informele zorgorganisaties is door het Stadsteam wel geïntensiveerd. In 2020 vanaf overgang naar cumulus wordt het wel gemeten.
Ouderen langer thuis				
Percentage ouderen dat onvoldoende regie over eigen leven ervaart	16,4%	16,4%	< 16,4%	NB: Om de vier jaar verzamelt de GGDrU m.b.v. de gezondheidsmonitor gegevens, in 2021 zijn de nieuwe cijfers bekend. De rapportage Preventief Huisbezoek 80+ wordt om de 3 jaar opgesteld, dit betekent dat in 2021 nieuwe cijfers bekend zijn.
Percentage mantelzorgers dat zich overbelast voelt	8,7%	8,7%	< 8,7%	
Percentage ouderen dat zich eenzaam/niet geïsoleerd voelt	35,2%	35,2%	< 35,2%	
Percentage ouderen dat zich voorbereid voelt op een calamiteit	33,0%	33,0%	> 33,0%	
Percentage ouderen dat op de hoogte is van vervoersvoorzieningen	54,0%	54,0%	> 54,0%	
Percentage ouderen dat vrijwilligerswerk doet	45,5%	45,5%	> 45,5%	
Percentage volwassenen dat vrijwilligerswerk doet	40,5%	40,5%	> 40,5%	
Participatie				
Aantal inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt > dan 2 jaar die door gezamenlijke aanpak hun afstand tot de arbeidsmarkt is verkleind en hun participatie is toegenomen	Deze aanpak was er niet in 2019.	< 20 inwoners	20-60 inwoners in 2021	
Percentage uitstroom voor toeleiding naar economische participatie, waaronder ook garantiebanen en beschut vallen (zoals geformuleerd in de kaderbrief van Ferm Werk)	20%	15%	15% in 2021	
Statushouders				
Nieuwe inburgeringswet op 1 juli 2021	-	-	100% in 2021	
Aantal statushouders dat deelneemt aan activiteiten gericht op werk of onderwijs	3	2	3 in 2021	
Aantal statushouders dat deelneemt aan een intensief programma gericht op zelfredzaamheid	3	2	2 in 2021	

*Streefwaarden zijn gebaseerd op een reguliere, coronavrije, situatie.

Specificatie taakvelden

Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	€ 1.090.294	€ 1.252.471	€ 1.165.430	€ 1.229.126	€ 1.228.282
6.2	Stadsteams		€ 66.686	€ 58.609	€ 58.609	€ 58.609	€ 58.609

6.3	Inkomensregelingen		€ 1.654.570	€ 1.709.336	€ 1.707.896	€ 1.707.896	€ 1.707.896
6.4	Begeleide participatie		€ 562.184	€ 603.496	€ 603.496	€ 603.496	€ 603.496
6.5	Arbeidsparticipatie		€ 290.302	€ 286.918	€ 286.918	€ 286.918	€ 286.918
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		€ 277.890	€ 292.497	€ 292.497	€ 292.497	€ 292.497
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		€ 1.167.964	€ 1.056.250	€ 1.056.250	€ 1.056.250	€ 1.056.250
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		€ 966.122	€ 1.151.510	€ 1.100.710	€ 1.049.910	€ 1.049.910
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		€ 5.192	€ 5.583	€ 5.583	€ 5.583	€ 5.583
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		€ 636.433	€ 672.000	€ 673.016	€ 673.016	€ 673.016
	Volksgezondheid		€ 384.086	€ 386.187	€ 386.293	€ 386.403	€ 386.403
Lasten - Totaal			€ 7.101.723	€ 7.474.857	€ 7.336.698	€ 7.349.704	€ 7.348.860
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-€ 45.180	-€ 28.881	-€ 28.881	-€ 28.881	-€ 28.881
6.3	Inkomensregelingen		-€ 1.212.400	-€ 1.108.795	-€ 1.108.795	-€ 1.108.795	-€ 1.108.795
6.5	Arbeidsparticipatie		€ 600	€ 3.150	€ 3.150	€ 3.150	€ 3.150
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		-€ 6.978	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		-€ 80.000	-€ 64.652	-€ 62.326	-€ 61.163	-€ 60.000
7.1	Volksgezondheid		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Baten - Totaal			-€ 1.343.958	-€ 1.199.178	-€ 1.196.852	-€ 1.195.689	-€ 1.194.526
3. Sociaal domein - Totaal			€ 5.757.765	€ 6.275.679	€ 6.139.846	€ 6.154.015	€ 6.154.334

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Toename lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
6.1	Meer aan planmatig meerjarig onderhoud gepland.	€ 162.177	nadeel
6.3	Komt uit begroting Ferm Werk uitvoeringskosten voor inkomensvoorziening is vorig jaar niet opgenomen in onze begroting.	€ 54.766	nadeel
6.4	Komt uit de begroting van Ferm Werk. Ferm Werk gaat ervanuit dat meer mensen een SW uitkering gaan ontvangen.	€ 41.312	nadeel
6.71	Budget PGB Jeugd overgeheveld naar taakveld 6.72.	-€ 168.626	voordeel
6.71	Indexering PGB.	€ 4.984	nadeel
6.71	Verhoging uit de voorjaarsrapportage voor de PGB budgetten & inkoop 18+.	€ 32.186	nadeel
6.71	Indexering 18+.	€ 19.742	nadeel
6.72	Budget van taakveld 6.71 overgeheveld naar 6.72.	€ 168.626	nadeel
6.72	Indexering.	€ 16.762	nadeel
6.82	Budgetoverheveling van 6620014.	€ 9.144	nadeel
6.82	Verhoging uit de voorjaarsrapportage voor pleegzorg.	€ 13.094	nadeel
6.82	Verhoging uit de voorjaarsrapportage voor Residentiele zorg.	€ 7.289	nadeel
6.82	Indexering.	€ 6.040	nadeel
	Diversen.	€ 5.638	nadeel
		-€ 373.134	nadeel
Taakveld	Toename Baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
6.3	Inkomen Buig minder geworden.	€ 103.605	nadeel
	Diversen.	€ 41.175	nadeel
		-€ 144.780	nadeel
Totaal mutaties lasten en baten		-€ 517.914	nadeel

4. CULTUUR, ECONOMIE EN MILIEU

Portefeuillehouder	Thema
Bob Duindam	Economische zaken
Walther Kok	Bibliotheek
Bas Lont	Energietransitie en milieu, Musea (w.o. Stadhuis), Kunst en Cultuur, Archeologie en monumentenbeleid en Recreatie en toerisme

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden:

3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	<u>de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening</u> : - bedrijvenloket, ondernemersloket; - stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers; - aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; - financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij; - regelen straathandel, markten alsook veemarkten; - de BIZ-bijdrage (via baten categorie 2.2.1); - marktgelden en staanplaatsgelden markt en (via baten categorie 3.7); - kosten en overige opbrengsten van nutsbedrijven.
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	lokaal onderwijsbeleid: <u>peuteropvang en peuterspeelzalen</u>
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel
5.4 - Musea	activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur: musea, exposities, archeologie, heemkunde, historische archieven
5.6 - Media	de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: <u>bibliotheek</u>
7.4 - Milieubeheer	taken ter bescherming van het <u>milieu</u>

AMBITIES

Kern van dit programma (ontleend aan de strategische visie Oudewater is zijn toekomst Waard en deels op oude en nieuwe coalitieafspraken) is:

- *Cultuur*: het stimuleren van het creatief vermogen van de samenleving zodat jong & oud, inwoner & bezoeker plezierig leven, ondernemen, verblijven en recreëren, overdag en 's avonds,
- *Economie*: het stimuleren van bedrijvigheid en het in samenspraak met het bedrijfsleven oppakken van de revitalisering en uitbreiding van het bedrijventerrein Tappersheul.
- *Milieu*: het zijn van een meer duurzame gemeente in 2021 door: groener en energie vriendelijker te zijn en in gemeentelijke gebouwen duurzame energie en energiebesparing toe te passen en inwoners en bedrijfsleven uit te dagen om meer duurzaam te zijn.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actuele ontwikkelingen

Energietransitie

Met de Klimaatwet, die sinds 1 januari 2020 van kracht is, is het nationale streven vastgelegd om in 2030 49% van de nationale broeikasuitstoot terug te dringen ten opzichte van 1990. Dit is een tussendoel op weg naar 95% reductie in 2050 en een CO2 vrije elektriciteitsvoorziening. De Klimaatwet kent de verplichting voor het rijk om iedere 5 jaar een klimaatplan op te stellen, waarin wordt vastgelegd welke maatregelen worden opgenomen om de doelen uit de Klimaatwet te bereiken. Het nationale Klimaatakkoord geldt als eerste klimaatplan. Gemeenten hebben in dit Klimaatakkoord diverse taken gekregen. Voor de jaren 2020 en 2021 zijn rijks gelden ontvangen voor de uitvoering van een aantal taken waarvan de hoogte nog bepaald wordt.

Cultuur

Op het moment van schrijven is nog onduidelijk hoe de corona-epidemie zich ontwikkelt. Duidelijk is wel dat dit negatieve effecten heeft op de economie in brede zin en het culturele veld in Oudewater. In partnerschap met de culturele sector worden provinciale noodfondsen aangevraagd om de culturele sector in stand te houden.

Beleidsaanpassingen

Energietransitie

Oudewater doet mee met de uitvoering van het Klimaatakkoord. In het Uitvoeringsplan Energiestrategie Oudewater staan de maatregelen voor 2020 en 2021. Na uitvoering van de beleidstrajecten Regionale Energiestrategie, afwegingskader grootschalige duurzame energie en de transitievisie warmte ontstaat inzicht in de resultaten en het pakket van maatregelen voor de jaren daarna.

Cultuur

In 2021 wordt de cultuurvisie aan de gemeenteraad aangeboden. Deze visie is opgesteld in samenwerking met culturele instanties en beschrijft de rol van de gemeente voor de culturele sector in Oudewater.

Economie

In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het Strategisch Economisch Plan. Dit nieuwe beleid is opgesteld in samenwerking met ondernemers en ondernemersverenigingen. Aan dit beleid hangen wederom inspanningen die in samenspraak met de ondernemers uitgezet zijn in de tijdsperiode 2021-2025. In 2021 valt het besluit over het instellen van een gemeentebreed ondernemersfonds met ingang van 1-1-2022.

Recreatie en toerisme

In 2020 is de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoeringsagenda voor recreatie en toerisme tot 2023. Aan deze agenda wordt de aankomende jaren uitvoering gegeven.

DOELEN EN INSPANNINGEN

Cultuur

Cultuur nodigt uit om mee te doen en talenten te ontwikkelen (onder meer als goede start voor jeugd). Daarmee ontstaan stevige sociale netwerken. Culturele levendigheid voor en door inwoners

trekt bezoekers naar de (binnen)stad en haar dorpen. Dat versterkt de eigen identiteit, lokale economie en een positief vestigingsklimaat.

Wat wil Oudewater bereiken?

De bibliotheek willen we als kernpartner betrekken bij de ontwikkeling van een sociaalnetwerk dicht bij de leefwereld van de inwoners. De kerntaken van de bibliotheek dragen bij aan de doelstellingen voor leesbevordering en taal- & digivaardigheden ter bevordering van participatie en inclusie.

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
	<i>Bibliotheek als belangrijke voorziening in verbinding met het sociaal domein.</i>		
4.1	Bibliotheek draagt bij als belangrijke voorziening in verbinding met het sociaal domein, dicht op de leefwereld van inwoners.	4.1.1 Met ingang van voorjaar 2021 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de herontwikkeling van De Klepper/ Cultuurhuis en is de rol en de dienstverlening van de bibliotheek vastgelegd in een addendum op de huidige uitvoeringsovereenkomst.	4.1.1.1 Bibliotheek neemt als kernpartner deel aan projectteam voor herontwikkeling van gebouw De Klepper/ Cultuurhuis.

Energietransitie

Oudewater neemt maatregelen voor het beperken van CO₂.

Wat wil Oudewater bereiken?

Oudewater wil samen met de samenleving in 2030 50% CO₂-reductie hebben bereikt ten opzichte van 1990. Als centraal aanspreekpunt voor inwoners is er een energieloket. In 2020 is in een participatief proces gestart met het ontwikkelen van een afwegingskader voor grootschalige duurzame energie. Begin 2021 wordt het afwegingskader aan de raad voor besluitvorming voorgelegd. Het afwegingskader is input voor de Regionale Energiestrategie en de Omgevingsvisie. Na vaststelling van het afwegingskader door de raad wordt deze geborgd in de instrumenten van de Omgevingswet.

Ook is in 2020 een start gemaakt met de warmtevisie, waarin duidelijk wordt hoe en in welk tempo de wijken/buurtten/dorpen van het aardgas af gaan. De verwachting is de warmtevisie eind 2021 voor te leggen aan de raad.

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
4.2	Iedereen levert een bijdrage aan de energietransitie.	4.2.1 Inwoners en bedrijven nemen initiatief om energiebesparende maatregelen te realiseren. Wij ondersteunen inwoners om stappen te zetten in de verduurzaming van de	4.2.1.1 We ondersteunen lokale collectieve energie-initiatieven op gemeentelijk, buurt, wijk en dorpsniveau en ook het professionaliseren van regionale samenwerking energie initiatieven. 4.2.2.2 We zetten o.a. subsidie in om energie-initiatieven te ondersteunen.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
			woning.	4.2.2.3	We zetten het energieloket Jouwhuisslimmer.nl in als eerste aanspreekpunt voor inwoners.
4.3	Reductie CO ₂ -uitstoot in 2030 met 50% t.o.v. 2015. Monitoring vindt plaats aan de hand van de CO ₂ footprint.	4.3.1	In 2021 wordt de warmtevisie door de raad vastgesteld.	4.3.1.1.	We verduurzamen de bestaande bouw door een start te maken met het opstellen van een warmtevisie. De warmtevisie is input voor de Omgevingsvisie.
4.4	Hernieuwbare energie realiseren.	4.4.1	In mei 2021 wordt de definitieve RES 1.0 waarin o.a. een regionaal bod voor grootschalige opwek duurzame energie voorgelegd aan de raad.	4.4.1.1.	We werken in de regio samen aan een Regionale Energie Strategie voor elektriciteit en warmte, waarvoor in 2021 een 'bod' van de regionale opgave aan het rijk wordt aangeboden. Het afwegingskader grootschalige duurzame energie is leidend voor de bijdrage van Oudewater aan het 'bod'.
		4.4.2	In 2021 wordt een afwegingskader voor grootschalige duurzame energie door de raad vastgesteld.	4.4.2.1.	Samen met de samenleving is in 2020 gestart met het opstellen van een afwegingskader voor duurzame elektriciteitsopwekking binnen de landelijke kaders van het klimaatakkoord, waaronder windenergie en zonne-energie. Het afwegingskader is input voor de Regionale Energie Strategie en de Omgevingsvisie. In 2021 wordt gewerkt aan de borging in de instrumenten van de Omgevingswet.

Cultureel erfgoed

Historische gebouwen, plekken en landschappen zijn belangrijke dragers van gebeurtenissen en verhalen. Cultureel erfgoed vertegenwoordigt economische, sociale en cultuurhistorische waarden. Geef de toekomst een verleden.

Erfgoed = Identiteit en is van belang bij het maken van de omgevingsvisie, ruimtelijk beleid en ruimtelijke plannen, maar heeft ook invloed op mentaal verbonden voelen bij een plek.

Wat wil Oudewater met de opgaven bereiken?

We willen erfgoed beschermen en benutten in de fysieke leefomgeving én uitdragen.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
<i>Iedereen kan kennisnemen van de cultuurhistorische waarden en deze ervaren en/of benutten.</i>					
4.5	Bescherming van erfgoed om daarmee het bewustzijn van de (boven)lokale geschiedenis bij	4.5.1	Cultuurhistorie is onderdeel van de omgevingsvisie, ruimtelijke plannen en projecten, duurzaamheidsvraagstukken	4.5.1.1	Erfgoedadvisering wordt integraal meegenomen in projecten en plannen.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
	bewoners en bezoekers te vergroten en de lokale identiteit te behouden.		en recreatie en toerisme.		
				4.5.1.2	Cultuurhistorie is vast agendapunt bij TCPO.
		4.5.2	Beleefbare cultuurhistorie – de verhalen van Oudewater worden verteld via verschillende communicatiemiddelen. Opgestelde kerkenvisie over de toekomst van (monumentale) kerkgebouwen.	4.5.2.1	In 2021 meewerken aan thema 'Ode aan het Nederlandse landschap'. Met (boven) lokale erfgoedpartners activiteiten en middelen ontwikkelen om verhaal Oude Hollandse Waterlinie en 1572 te vertellen.
				4.5.2.2	Kerkenvisie en paspoort in gezamenlijkheid met kerken opstellen
		4.5.3	Geactualiseerd archeologisch beleid en onderzoeksagenda.	4.5.3.1	Onderzoeken mogelijkheden en consequenties

Economie

Om kwalitatief goede en toekomstbestendige vestigingslocaties voor bedrijven in Oudewater te houden werkt de gemeente samen met partners waaronder BIZ-vereniging Tappersheul (VITAP), politie en veiligheidsregio aan een aantrekkelijk en veilig bedrijventerrein Tappersheul. Daarnaast wil de gemeente de economische vitaliteit van Oudewater verbeteren. Hiervoor is het belangrijk samen met ondernemers in werkgroepen te werken aan economische uitdagingen die geformuleerd zijn in het nieuwe strategisch economisch plan.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
4.6	Vergroten van de economische vitaliteit van Oudewater.	4.6.1	Lokale economische uitdagingen aanpakken.	4.6.1.1	Uitvoering van gemeentelijke acties uit het strategisch economische plan.
				4.6.1.2	Een verbeterde samenwerking met ondernemers(verenigingen) aan de economische uitdagingen uit het strategisch economisch plan.
		4.6.2	Go' or 'no go' voor een gemeentebreed ondernemersfonds.	4.6.2.1	Samen met de betrokken ondernemersverenigingen de mogelijkheden onderzoeken voor het oprichten van een gemeentebreed ondernemersfonds.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
		4.6.3	Een verbeterde gemeentelijke dienstverlening aan het lokale bedrijfsleven, gemeten in de tweejaarlijkse ondernemerspeiling.	4.6.3.1	Het, gegeven het strategisch economisch plan, behartigen van de belangen van de Oudewaterse economie in de regio en de provincie.

Recreatie en toerisme

Oudewater wil een gemeente zijn waar toeristen en recreanten graag hun vrije tijd doorbrengen. De gemeente draagt hieraan bij door initiatieven te faciliteren en te verbinden.

	Maatschappelijk effect		Resultaat		Inspanning 2021
4.7	De gemeente Oudewater staat onder bezoekers en inwoners bekend om haar aantrekkelijke binnenstad en routegebonden recreatie door het cultuurhistorisch landschap.	4.7.1	De gemeente faciliteert de toeristische en recreatieve activiteiten in de gemeente (lokaal/regionaal) en toeristen (nationaal/internationaal).	4.7.1.1	Verbetering van faciliteiten routegebonden recreatie (uitbreiding routenetwerk).
				4.7.1.2	In samenwerking met partners initiatieven ontplooiën middels werkgroepen en het TCPO.

WETTELIJKE VERPLICHTE INDICATOREN

Omschrijving	eenheid	periode	Oudewater	Nederland
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	7,6	18,5
Banen	per 1.000 inw.15-65jr	2019	741,3	792,1
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2019	193,5	151,6

EIGEN INDICATOREN

Omschrijving	Huidig	Streefwaarde 2022
Addendum bibliotheek indien er wijzigingen optreden in de huisvesting, dan wel dienstverlening.		overeenkomst getekend in 2021

Specificatie taakvelden

Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
3.1	Economische ontwikkeling	Lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		€ 95.013	€ 101.157	€ 101.073	€ 100.989	€ 100.905
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		€ 22.238	€ 37.632	€ 37.632	€ 37.632	€ 37.632
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		€ 0	€ 29.893	€ 29.893	€ 29.893	€ 29.893
5.4	Musea		€ 34.009	€ 16.435	€ 49.555	€ 18.046	€ 17.912
5.6	Media		€ 228.103	€ 234.404	€ 234.372	€ 234.341	€ 234.309
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		€ 87.370	€ 88.657	€ 106.057	€ 88.657	€ 88.657
7.4	Milieubeheer		€ 606.765	€ 650.395	€ 535.395	€ 535.395	€ 535.395
Lasten - Totaal			€ 1.073.498	€ 1.158.573	€ 1.093.977	€ 1.044.953	€ 1.044.703
0.5	Treasury	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-€ 80.500	-€ 81.650	-€ 81.650	-€ 81.650	-€ 81.650
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5.4	Musea		-€ 7.160	-€ 7.274	-€ 7.274	-€ 7.274	-€ 7.274
5.6	Media		-€ 55.051	-€ 57.315	-€ 58.971	-€ 58.971	-€ 58.971
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-€ 570	-€ 579	-€ 579	-€ 579	-€ 579
7.4	Milieubeheer		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Baten - Totaal			-€ 143.281	-€ 146.818	-€ 148.474	-€ 148.474	-€ 148.474
4. Cultuur, economie en milieu - Totaal			€ 930.217	€ 1.011.755	€ 945.503	€ 896.479	€ 896.229

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutaties lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
4.3	Hogere lasten Peuteropvang. De lasten met betrekking tot inspecties zijn aan het budget toegevoegd.	€ 15.394	nadeel
5.3	Subsidie buurt cultuurcoach stond geraamd onder taakveld 6.1 in Programma 3.	€ 29.893	nadeel
5.4	Minder (planmatig) onderhoud Heksenwaag.	-€ 12.592	voordeel
	Minder (planmatig) onderhoud Touwmuseum.	-€ 5.819	voordeel
7.4	Bij vaststelling begroting 2020 bezuinigd op Milieubeheer.	-€ 20.485	voordeel
7.4	Hogere lasten ODRU door indexering.	€ 10.115	nadeel
7.4	Bezuiniging op energie bij vaststelling begroting 2020.	€ 16.500	nadeel
7.4	Aflopend budget voor CO2- Neutraal.	-€ 42.500	voordeel
7.4	Budgetoverheveling energie bij VJN doorgeschoven naar 2021.	€ 80.000	nadeel
	Diversen.	€ 14.569	nadeel
		€ 85.075	nadeel
Taakveld	Mutaties baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
	Diversen.	-€ 3.537	voordeel
		-€ 3.537	voordeel
Totaal mutaties lasten en baten		€ 81.538	nadeel

5. ONDERWIJS EN SPORT

Portefeuillehouder	Thema
Bob Duindam	Onderwijs, leerplicht, leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, onderwijshuisvesting, openbaar onderwijs en passend onderwijs
Walther Kok	Sport

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden:

4.1 - Openbaar basisonderwijs	taken met betrekking tot het <u>openbaar basisonderwijs</u> : - bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn; - primair openbaar basisonderwijs, bewegingsonderwijs (inclusief schoolzwemmen); - de huur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal; - passend onderwijs.
4.2 - Onderwijshuisvesting	taken op het gebied van <u>onderwijshuisvesting voor</u> openbaar en bijzonder onderwijs.
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	<u>lokaal onderwijsbeleid</u> , leerlingenvoorzieningen en onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie; - uitgaven bijzonder onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs, maar exclusief huisvesting); - achterstandenbeleid; - coördinatie samen naar school, passend onderwijs; - volwasseneducatie; - leerlingzorg en leerlingbegeleiding; - leerlingenvervoer (inclusief leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs); - stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten
5.1 - Sportbeleid en activering	niet-fysieke maatregelen ter stimulering van <u>professionele- en amateursport</u> .
5.2 - Sportaccommodaties	alle accommodaties voor sportbeoefening

AMBITIES

Kern van dit programma (o.a. ontleend aan de strategische visie Oudewater is zijn toekomst Waard) is;

In 2021 stellen we een convenant resultaatafspraken VVE op met scholen, kinderopvang en de gemeente. We monitoren de ophoging van het aantal VE uren naar 16 per week en staan hierover in nauw contact met de GGD en KMN Kind & Co, omdat deze ophoging impact heeft op het aantal kinderen dat geplaatst kan worden bij gelijkblijvende rijksbijdrage.

In 2021 maken we met de schoolbesturen van De Schakels en de Immanuelschool, naar aanleiding van teruglopende leerlingaantallen en lokalenleegstand, afspraken om hun voortbestaan in de gemeente Oudewater te continueren.

Eind 2022 komt sporthal de Noort Syde in beheer bij de gemeente. Om die reden onderzoeken we in 2021 hoe we exploitatie en beheer van de Noort Syde van verlieslatend op 0 krijgen. Onderdeel van dit plan is sluiting en sloop van De Eiber. We zetten in op het in standhouden van het Statenbad. In

2021 worden alle afspraken contractueel met SBZO overeengekomen om realisatie van het nieuwe 12 maandenbad te garanderen. Door middel van het uitvoeren van het Lokaal Sportakkoord worden nieuwe samenwerkingen tussen het sociaal domein en de sportwereld vormgegeven en stimuleren we in algemene zin sporten en bewegen voor doelgroepen waar de beweegnorm vaak onvoldoende gehaald wordt. Met deze ambities dragen we bij aan een gezond Oudewater.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actuele ontwikkeling: Corona

De maatregelen rondom de coronacrisis hebben grote impact gehad op het onderwijs en de kinderopvang. Scholen en opvang waren in maart, april en mei 2020 slechts open voor kinderen waarvan de ouders een cruciaal beroep hebben en voor kinderen van wie de thuissituatie dusdanig zorgelijk was, dat zij op school of de kinderopvang zijn opgevangen. Reguliere werkzaamheden zijn tijdelijk stil komen te liggen om de coördinatie voor de noodopvang vanuit de gemeente te organiseren. Enkele beleidsinspanningen uit 2020, zoals de ophoging van uren voor- en voerschoolse educatie (VVE), het stimuleren van zelfstandig reizen van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs zijn hierdoor ook weer te vinden in de plannen voor 2021.

Beleidsaanpassingen en -inspanningen onderwijs en sport

Voorschoolse Educatie

Om kinderen in een achterstandssituatie dezelfde startkansen in het onderwijs te geven, blijven we inzetten op Voorschoolse Educatie. Het aantal uren dat een peuter met een VE-indicatie gesubsidieerd naar de voorschool gaat, wordt verhoogd van 10 naar 16 uur per week. Resultaatafspraken tussen onderwijs, opvang en gemeenten zullen geëvalueerd en bijgesteld worden.

Leerlingenvervoer - Stimuleren zelfstandig reizen met het openbaar vervoer

Zelfstandigheid met het openbaar vervoer reizen is goed voor de zelfredzaamheid van jongeren. Ouders van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs krijgen alleen een vergoeding voor de kosten van het openbaar vervoer als hun kind in staat is om zelfstandig te reizen. Dat is in de Verordening leerlingenvervoer vastgelegd. Ouders zijn mede daardoor terughoudend om hun kinderen zelfstandigheid in het reizen bij te brengen. Het is voor ouders duur om zelf de vervoerskosten voor hun kinderen te moeten betalen als de schooltaxi wegvalt. Resultaat is dat veel leerlingen met de schooltaxi naar school reizen. Dit zijn ook kinderen waarbij het zelfstandig reizen wellicht goed aan te leren is. We brengen voor het begin van het nieuwe schooljaar in kaart wat nodig is om leerlingen en hun ouders te ondersteunen bij het (leren) zelfstandig reizen in het openbaar vervoer, wat kost het de gemeente, wat kunnen we besparen op de lange termijn en welke regelingen moeten worden aangepast.

Leegstand

Bij de scholen voor basisonderwijs is structurele leegstand van lokalen (13%.) Leegstand kost de schoolbesturen veel geld. In 2021 moet duidelijk zijn hoe de leegstand tot het minimum kan worden beperkt. Dit kan onder andere door lokalen blijvend een andere functie te geven en schoolgebouwen anders in te richten. Het gaat hier om maatwerk.

Sport

In 2021 geven we uitvoering aan de projecten uit het sportakkoord. Dit sportakkoord is in 2020 tot stand gebracht in samenwerking met de Oudewaterse sportverenigingen. Het sportakkoord bevat verschillende projecten om sporten en bewegen breed toegankelijk te maken voor Oudewaterse inwoners. Hierbij wordt ook nadrukkelijk de link gelegd met het Sociaal Domein. We onderzoeken

de mogelijkheid om het sportakkoord samen met een preventieakkoord op te waarderen naar een lokaal vitaliteitsakkoord.

OPGAVEN

Niet van toepassing

DOELEN EN INSPANNINGEN 2021

Niet van toepassing

WETTELIJKE VERPLICHTE INDICATOREN

Omschrijving	eenheid	periode	Oudewater	Nederland
% Niet-sporters	%	2016	49,3%	48,7%
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2018	1,4%	1,9%
Absoluut verzuim	Aantal per 1000 leerlingen	2018	0,0	1,9
Relatief verzuim	Aantal per 1000 leerlingen	2018	19	23

Specificatie taakvelden

Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
4.1	Openbaar basisonderwijs	Lasten	€ 75.280	€ 76.484	€ 76.484	€ 76.484	€ 76.484
4.2	Onderwijshuisvesting		€ 405.830	€ 418.615	€ 418.297	€ 417.977	€ 417.658
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		€ 362.459	€ 369.924	€ 369.924	€ 369.924	€ 369.924
5.1	Sportbeleid en activering		€ 27.802	€ 28.247	€ 28.247	€ 28.247	€ 28.247
5.2	Sportaccommodaties		€ 439.452	€ 427.518	€ 406.271	€ 339.327	€ 339.155
Lasten - Totaal			€ 1.310.823	€ 1.320.788	€ 1.299.223	€ 1.231.959	€ 1.231.468
4.2	Onderwijshuisvesting	Baten	-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		-€ 74.260	-€ 74.424	-€ 74.424	-€ 74.424	-€ 74.424
5.2	Sportaccommodaties		-€ 50.205	-€ 51.008	-€ 51.008	-€ 51.008	-€ 51.008
Baten - Totaal			-€ 125.465	-€ 126.432	-€ 126.432	-€ 126.432	-€ 126.432
5. Sport en Onderwijs - Totaal			€ 1.185.358	€ 1.194.356	€ 1.172.791	€ 1.105.527	€ 1.105.036

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutaties lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
	Diversen.	€ 9.965	nadeel
	Totaal mutaties lasten	€ 9.965	nadeel
Taakveld	Mutaties baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
	Diversen.	-€ 967	voordeel
	Totaal mutaties baten	-€ 967	voordeel
	Totaal mutaties lasten en baten	€ 8.998	nadeel

6. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

Portefeuillehouder	Thema
Bob Duindam	Grondexploitatie, Maatschappelijk Vastgoed, Ruimtelijke ordening & Volkshuisvesting
Bas Lont	Grondbedrijf (beleid), Cultureel erfgoed

OMSCHRIJVING

Het programma bevat de volgende taakvelden::

5.5 - Cultureel erfgoed	taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed
8.1 - Ruimtelijke ordening	taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening: - voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies; - BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie); - voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen; - CAI, breedband en glasvezel aanleg; - faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid)
8.2 – Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	activiteiten op het gebied van gemeentelijke <u>bouwgrondexploitatie</u> : - grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; - bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; - verkoop van bouwrijpe gronden; - in het voorkomende geval onschadelijk maken en verwijderen van explosieven
8.3 - Wonen en bouwen	<u>gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening</u> : - (leges) omgevingsvergunning; - bouwtoezicht; - basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); - woningbouw en woningverbetering, renovatie; - woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; - stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen; - Uitkoopregeling hoogspanningsverbindingen.

AMBITIES

Kern van dit programma (ontleend aan de strategische visie Oudewater is zijn toekomst Waard en deels op oude en nieuwe coalitieafspraken) is: het behoud van het prettige woon- en leefklimaat, het versterken van gemeenschapszin, het behoud van het open, groene landschap op een zodanige manier dat er ruimte is voor zowel agrarische bedrijvigheid als extensieve recreatie, het voeren van regie bij ruimtelijke projecten, het aspect van duurzaamheid in de brede context en daar waar mogelijk het uitplaatsen van niet-passende bedrijvigheid in het buitengebied.

ACTUALITEIT EN BELEIDSAANPASSINGEN

Actuele ontwikkeling

De invoering van de **Omgevingswet** is een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. In het extra jaar moet de ruimtelijke regelgeving worden afgerond en aangesloten op een werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook kunnen gebruikers zo beter vertrouwd raken met de nieuwe manier van werken.

De **Corona-crisis** lijkt vooralsnog weinig effect te hebben op de voortgang van de woningbouw. Het consumentenvertrouwen is tegen de verwachtingen in nog steeds hoog, al beginnen zich nu de eerste tekenen van een recessie zich te manifesteren. Op dit moment hebben de ontwikkelaars nog

voldoende vertrouwen om hun projecten verder te ontwikkelen. De gemeentelijke procedures en inspraak gaan door, met soms kort uitstel voor persoonlijke afspraken met inwoners. Door de crisis zijn de wachttijden bij de rechtbank en Raad van State enorm opgelopen, wat zorgt voor vertraging wanneer er beroep aangetekend wordt.

Beleidsaanpassingen/ -inspanningen

- De huisvesting van kwetsbare groepen vraagt in 2021 nadere uitwerking op het gebied van toewijzing en afspraken over zorg en welzijn.
- Er wordt samen met programma 3 gewerkt aan de opgave ouderen langer thuis.
- Het regionale beleidskader arbeidsmigranten wordt lokaal vormgegeven.

OPGAVEN

Opgaven: Ruimtelijke Ontwikkeling en wonen

Wonen is één van de basisbehoeften voor mensen. Voor inwoners die in Oudewater willen blijven wonen, is er voor hen een passende woning beschikbaar in aantrekkelijke woongebieden. Daarnaast bieden we inwoners en organisaties inzicht en zeggenschap over de wenselijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Wat wil Oudewater met deze opgaven bereiken?

We willen een prettige woon- en leefklimaat behouden en uitbreiden. We hebben de ambitie om de woningvoorraad jaarlijks met 30 woningen uit te breiden. Dit doen we door regie te voeren bij ruimtelijke projecten voor nieuwbouwwoningen en in de afspraken met de Woningraat. Wij geven de hoogste prioriteit aan bouwen binnen het huidige stedelijk gebied en zetten tevens in op passende uitbreiding (naar behoefte) buiten de rode contour. We passen de uitbreiding van Tappersheul en toekomstige woningbouwlocaties zorgvuldig in ons groene landschap.

DOELEN EN INSPANNINGEN

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
In Oudewater moeten alle inwoners goed kunnen wonen			
6.1	Voor inwoners die een woning willen in Oudewater komen voldoende voor hen passende woningen beschikbaar.	6.1.1. Toename van de woningvoorraad met gemiddeld 30 woningen per jaar.	6.1.1.1 In 2021 worden er 33 woningen opgeleverd. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van circa 160 woningen t/m 2025 waarvan 70 t/m 2022.
			6.1.1.2 Afspraken over huisvesting kwetsbare doelgroepen
		6.1.2 Huisvesting voor tijdelijke arbeidsmigranten.	6.1.2.1 Planontwikkeling huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten op locatie vrachtwagenparkeerplaats Tappersheul.
In Oudewater worden aantrekkelijke woongebieden gerealiseerd			

	Maatschappelijk effect	Resultaat		Inspanning 2021	
6.2	Uitbreiding van aantrekkelijke woongebieden voor inwoners en werkgebieden voor ondernemers.	6.2.1	In 2021 worden circa 20 sociale huurwoningen opgeleverd in project Wijngaardstraat.	6.2.1.1	Oplevering woningen.
		6.2.2	In 2022 worden de in totaal circa 50 koop-/huurwoningen opgeleverd, deels bedoeld voor starters, in project Oranje Bolwerck.	6.2.2.1	Verlenen omgevingsvergunning Bouw- en woonrijp maken Start bouw
		6.2.3	In 2022 zijn circa 65 sociale huurwoningen in aanbouw in project Schuylenburcht.	6.2.3.1	Afsluiten anterieure overeenkomst. Opstellen en vaststellen bestemmingsplan
		6.2.4	In 2022 start de gefaseerde bouw van 65 tot 75 koop- en/of huurwoningen met behoud van de machinefabriek in project Westerwal.	6.2.4.1	Vaststellen bestemmingsplan.
		6.2.5	In 2022 is bedrijventerrein Tappersheul uitgebreid met nieuwe bedrijfskavels met de omvang van 3 hectaren in project Tappersheul III.	6.2.5.1	Vaststellen bestemmingsplan inclusief herstructureringsplan.
		6.2.6	In 2023 start de bouw van circa 100 woningen in project Statenland.	6.2.6.1	Opstellen en vaststellen bestemmingsplan (o.v.b. van verplaatsing zwembad)..
		6.2.7	In 2022 is de plancapaciteit van woningbouwlocaties uitgebreid door de aanwijzing van ten minste een nieuwe woningbouwlocatie buiten de rode contour van Oudewater.	6.2.6.7	Lobby bij Provincie om in de nieuwe Provinciale Omgevingsvisie (POVI) een nieuwe woningbouwlocatie buiten de rode contour op te nemen.
6.3	Meer inzicht en zeggenschap voor inwoners en organisaties over de wenselijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.	6.3.1	In 2021 is de Omgevingsvisie Oudewater vastgesteld.	6.3.1.1	Opstellen Omgevingsvisie Oudewater die in afstemming met regionale processen (Lopikerwaard, U16 en Provincie) via participatie tot stand komt.
		6.3.2	Het omgevingsplan van rechtswege is gereed. Het casco voor het nieuwe omgevingsplan + vulstrategie is gereed en kan vanaf 2022 vernieuwd worden.	6.3.2.1	Opschonen huidige systeem Ruimtelijke Plannen en aansluiten op het nieuwe systeem Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). DSO 'vullen' met vigerende verordeningen en bestemmingsplanregels en bruidsschatregels. Opstellen casco Omgevingsplan en vulstrategie: hoe bepalen we nieuwe regels voor de fysieke leefomgeving.

	Maatschappelijk effect	Resultaat		Inspanning 2021	
		6.3.3	In 2022 kunnen burgers en bedrijven via het Digitaal Stelsel Omgevingswet alle informatie over hun fysieke leefomgeving digitaal benaderen	6.3.3.1	Software voor het DSO is aangekocht en gevuld met top-activiteiten vergunningen en het omgevingsplan is van rechtswege van kracht en raadpleegbaar. Werkprocessen voor vergunningen zijn helder voor inwoners, stakeholders en gemeentelijke organisatie.
		6.3.4	In 2022 is fase 1 van de Omgevingswet geïmplementeerd.	6.3.4.1	Projectmatig organiseren van de nieuwe omgevingsvisie. De voorbereiding op het omgevingsplan, werkende software voor regels en vergunningen, opstellen nieuwe werkprocessen en inrichten organisatie. Communicatie en participatie met inwoners en stakeholders.
6.4	Gemeentelijke accommodaties worden optimaal gebruikt.	6.4.1	Uitvoering geven aan optimalisatie van gemeentelijk vastgoed inclusief het eventueel afstoten van het gemeentelijke vastgoed.	6.4.1.1	Actualisatie Meerjaren Onderhouds Plan inclusief onderzoek afstoten vastgoed.

WETTELIJKE VERPLICHTE INDICATOREN

Omschrijving	eenheid	periode	Oudewater	Nederland
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2019	8,3	9,2

EIGEN INDICATOREN

Omschrijving	Huidig	Streefwaarde 2022
Toename van gemiddeld 30 woningen per jaar		30 per jaar
Bestemmingsplannen		3 vastgestelde bestemmingsplannen
Omgevingsvisie		is vastgesteld
Omgevingsplan tijdelijk deel		Is van rechtswege vastgesteld
Casco omgevingsplan nieuw deel + vulstrategie		Is opgesteld
Informatie via Digitaal Stelsel Omgevingswet		We zijn aangesloten en we werken ermee

Specificatie taakvelden

Opbrengsten taakvelden							
Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
5.5	Cultureel erfgoed	Lasten	€ 50.855	€ 27.785	€ 27.927	€ 29.680	€ 29.680
8.1	Ruimtelijke ordening		€ 95.305	€ 35.870	€ 35.870	€ 35.870	€ 35.870
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		€ 1.322.112	€ 1.339.112	€ 1.297.112	€ 167.301	€ 0
8.3	Wonen en bouwen		€ 924.559	€ 766.039	€ 771.466	€ 767.437	€ 767.437
Lasten - Totaal			€ 2.392.831	€ 2.168.806	€ 2.132.375	€ 1.000.288	€ 832.987
5.5	Cultureel erfgoed	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8.1	Ruimtelijke ordening		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		-€ 1.322.112	-€ 1.339.112	-€ 1.297.112	-€ 167.301	€ 0
8.3	Wonen en bouwen		-€ 318.822	-€ 314.263	-€ 314.263	-€ 314.263	-€ 314.263
Baten - Totaal			-€ 1.640.934	-€ 1.653.375	-€ 1.611.375	-€ 481.564	-€ 314.263
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen - Totaal			€ 751.897	€ 515.431	€ 521.000	€ 518.724	€ 518.724

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutaties lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
5.5	Minder (planmatig) onderhoud aan gemeentetoren – Carillion.	-€ 24.816	voordeel
8.1	In 2020 is er éénmalig budget beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling Statenland.	-€ 60.000	voordeel
8.2	De lasten voor de Grondexploitatie Tappersheul III is gelijk aan de baten. Dus budgettair neutraal voor de begroting.	€ 17.000	nadeel
8.3	In 2021 is er geen budget voor de voorbereidingskosten van de Omgevingswet.	-€ 25.000	voordeel
8.3	In 2020 éénmalige kosten gemaakt voor de verwerving van de gronden.	-€ 150.000	voordeel
8.3	Indexering doorbelasting DVO voor leges.	€ 19.913	nadeel
	Diversen.	-€ 1.122	
	Totaal mutaties lasten	-€ 224.025	voordeel
Taakveld	Mutaties baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
	De baten voor de Grondexploitatie Tappersheul III is gelijk aan de baten. Dus budgettair neutraal voor de begroting.	-€ 17.000	voordeel
	Diversen.	€ 4.559	nadeel
	Totaal mutaties baten	-€ 12.441	voordeel
	Totaal mutaties lasten en baten	-€ 236.466	voordeel

7. ALGEMENE INKOMSTEN

	Maatschappelijk effect	Resultaat	Inspanning 2021
	Wij geven niet meer uit dan wij hebben en hebben een financieel bewustzijn		
1.1	Houdbare gemeentefinanciën.	1.1.1 Baten en lasten zijn reëel en structureel in evenwicht.	1.1.1.1 Begroot en realiseer een structureel saldo van baten en lasten rond de nullijn.
		1.1.2 Tijdige informatie aan de raad over Algemene Uitkering Gemeentefonds.	1.1.2.1 Binnen vier weken na uitkomen van circulaire wordt een RIB opgesteld.
		1.1.3 Weerstandsvermogen op 1	1.1.3.1 Streven naar een weerstandsvermogen van minimaal 1 in 2021
1.2	Gezond financieel bewustzijn.	1.2.1 Er worden géén raadsvoorstellen gedaan zonder (structurele) dekking binnen programma.	1.2.1.1 Instructies en voorlichting
			1.2.1.2 Toetsing van de voorstellen op naleving
		1.2.2 De notitie Financiële Sturing wordt nageleefd en gehandhaafd.	1.2.2.1 Richtlijnen/instructies opstellen en personeel informeren/voorlichten.
			1.2.2.1 Toetsing op naleving van de financiële kaders.
		1.2.3 Actuele financiële kaders	1.2.3.1 Actualiseren van notitie Financiële Sturing.
		1.2.4 Controle op uitvoering besluiten raad.	1.2.4.1 Integraal overzicht van financiële raadsbesluiten, moties, amendementen met monitor op verwerking/uitvoering.

Specificatie taakvelden

Taakv	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
0.5	Treasury		-€ 112.708	-€ 250.932	-€ 458.921	-€ 493.895	-€ 509.158
0.61	OZB woningen		€ 61.254	€ 62.234	€ 62.234	€ 62.234	€ 62.234
0.8	Overige baten en lasten		-€ 11.528	€ 9.913	€ 9.971	€ 178.678	€ 256.801
Lasten - Totaal			-€ 62.982	-€ 178.785	-€ 386.716	-€ 252.983	-€ 190.123
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
0.5	Treasury		-€ 86.003	-€ 38.067	-€ 38.067	-€ 38.067	-€ 38.067
0.61	OZB woningen		-€ 1.754.653	-€ 1.823.882	-€ 1.860.359	-€ 1.860.359	-€ 1.860.359
0.62	OZB niet-woningen		-€ 808.581	-€ 841.448	-€ 858.278	-€ 858.278	-€ 858.278
0.64	Belastingen Overig		-€ 11.130	-€ 11.308	-€ 11.308	-€ 11.308	-€ 11.308
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		-€ 13.177.406	-€ 14.057.488	-€ 14.241.023	-€ 14.286.300	-€ 14.311.744
3.4	Economische promotie		-€ 12.310	-€ 12.507	-€ 12.507	-€ 12.507	-€ 12.507
Baten - Totaal			-€ 15.850.083	-€ 16.784.700	-€ 17.021.542	-€ 17.066.819	-€ 17.092.263
7. Algemene inkomsten - Totaal			-€ 15.913.065	-€ 16.963.485	-€ 17.408.258	-€ 17.319.802	-€ 17.282.386

Verschillenanalyse 2020 - 2021

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Toename lasten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
0.5	Meer rente doorberekend aan taakvelden.	-€ 168.115	voordeel
0.5	Toename rente financiering.	€ 29.582	nadeel
0.8	Bij het opmaken van de loonstaat 2021 waren er nog geen aanwijzingen voor een eventuele loonstijging inmiddels is er meer bekend (stijging pensioenpremie) daarom een stelpost loonstijging opgenomen.	€ 22.067	nadeel
	Diversen.	€ 663	nadeel
	Totaal mutaties lasten	-€ 115.803	nadeel
Taakveld	Toename baten t.o.v. 2020	Bedrag	Voordeel - Nadeel +
0.5	Lagere dividend uitkering BNG.	€ 39.933	nadeel
0.61	Hogere opbrengst OZB woningen 1,6% index plus 2% conform uitgangspunten begroting 2019-2022 plus areaal.	-€ 69.229	voordeel
0.62	Hogere opbrengst OZB niet- woningen 1,6% index plus 2% conform uitgangspunten begroting 2029-2022 plus areaal.	-€ 32.867	voordeel
0.7	Hogere algemene uitkering.	-€ 705.836	voordeel
0.7	Hogere integratie uitkering sociaal domein.	-€ 174.246	voordeel
	Diversen.	€ 7.528	nadeel
	Totaal mutaties baten	-€ 934.717	voordeel
	Totaal mutaties lasten en baten	-€ 1.050.520	Voordeel

DEEL C PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een tiental verschillende belastingen, heffingen en rechten die worden gelegitimeerd door een belastingverordening die door de gemeenteraad is vastgesteld.

Deze paragraaf geeft een overzicht op hoofdlijnen van deze heffingen die bij de diverse programma's in de programmabegroting zijn geraamd. In het kort geven we aan welk beleid we in het begrotingsjaar gaan voeren ten aanzien van de lokale heffingen. Het lokale beleid is vastgesteld in de belastingverordeningen. Verder is een overzicht opgenomen van de geraamde opbrengsten, wordt aandacht besteed aan de lokale belastingdruk en aan het kwijtscheldingsbeleid.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK KADER

Ten aanzien van de heffingen onderscheidt de wet drie soorten:

- Belastingen: gedwongen betalingen aan de overheid waar geen rechtstreekse contraprestatie van de overheid tegenover staat. Ze kunnen aan een brede of specifieke doelgroep in rekening worden gebracht.
- Bestemmingsheffingen: deze dienen ter bestrijding van specifieke kosten. Voorbeelden zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen mogen niet meer dan kostendekkend zijn.
- Rechten: een betaling waar een direct aanwijsbare contraprestatie van de overheid tegenover staat. Deze contraprestatie kan bestaan uit een product of dienst. Onderscheid kan worden gemaakt in onder meer gebruiksrechten (bijvoorbeeld haven- of marktgeden) en genotsrechten (waaronder leges). De hoogten van sommige rechten zijn landelijk bepaald. Verder geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn.

Naast het landelijk beleid is het volgende gemeentelijk beleid geformuleerd:

- De bestemmingsheffingen en rechten zijn in principe 100% kostendekkend. Dat is niet overal het geval omdat er bijvoorbeeld wettelijke voorschriften zijn (wettelijke tarieven).
- De opbrengsten/heffingen worden in 2021 ten opzichte van 2020 verhoogd met 1,6%. Uitgezonderd onroerende zaakbelastingen (1,6%+2%), bruggelden (0%), weekmarkt (5%), rioolrechten (10%+1,6%) en afvalstoffenheffing (2%+1,6%+11%).
- Kwijtscheldingsbeleid. Voor de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing kan kwijtschelding worden verleend aan personen (niet aan bedrijven). De gemeente Oudewater hanteert voor de kwijtschelding de norm die door het Rijk gegeven wordt aan de gemeenten: 100% van de norm voor de bijstand. Bij een norm onder de 100% is er sprake van strenger beleid. Vrijwel alle inwoners die een aanslag gemeentelijke belastingen ontvangen en moeten rondkomen van een bijstandsuitkering of alleen een AOW uitkering en geen vermogen hebben, komen op basis van deze norm voor kwijtschelding in aanmerking. De regelgeving voor de kwijtschelding is neergelegd in de Leidraad Invorderingswet 1990.

Geraamde opbrengsten

Belastingen en heffingen	Baten begroting 2021	Baten Begroting 2020	Baten Rekening 2019
<i>A. Belastingen</i>			
1 Eigenaren woningen	1.824	1.755	1.444
Eigenaren niet-woningen	518	498	443
Gebruikers niet-woningen	324	311	271
2 Precariobelasting	11	11	13
3 Toeristenbelasting	13	12	16
<i>Subtotaal A Belastingen</i>	2.690	2.587	2.187
<i>B. Bestemmingsheffingen</i>			
1 Afvalstoffenheffing	1.263	1.127	974
2 Rioolheffing	1.488	1.295	1.204
<i>Subtotaal B Bestemmingsheffingen</i>	2.751	2.422	2.178
<i>C. Rechten</i>			
1 Leges burgerzaken	166	164	128
2 Begrafenisrechten	16	16	14
3 Marktgelden	24	23	20
4 Bruggelden	12	12	12
5 Omgevingsvergunningen	300	299	316
<i>Subtotaal C Rechten</i>	518	514	490
Totaal	€ x 1.000	5.959 €	5.523 €
		4.855 €	

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk geeft voor de belangrijkste tarieven weer wat een inwoner van de gemeente betaalt en hoe deze zich het afgelopen jaar heeft ontwikkeld (fictief huishouden). De bedragen zijn gebaseerd op een huishouden in een woning met een gemiddelde waarde voor belastingjaar 2021 van € 268.648 (2020: €258.000)

	2021	2021	2020	2020
	1 persoons	meerpersoons	1 persoons	meerpersoons
1 OZB	556	556	503	503
2 Rioolheffing	316	316	266	266
3 Afvalstoffenheffing	249	306	208	261
Totaal	€ 1.121	€ 1.178	€ 977	€ 1.030

A. Belastingen

Ad 1 OZB.

In de onderstaande tabel zijn de OZB-tarieven 2021 en 2020 opgenomen. De tarieven 2021 worden geheven als percentage van de ingeschatte woningwaarde per 1 januari 2020. De prognoses per 1 september 2020 duiden op een gemiddelde stijging voor woningen met 4 % en de gemiddelde

stijging voor niet-woningen -3,5%. De tarieven worden hiermee gecorrigeerd. De werkelijke OZB-opbrengst kan uiteindelijk afwijken van de werkelijke opbrengst door:

- de waardeontwikkeling van de onroerende zaken;
- de te *verwachten* minder- en meeropbrengsten van respectievelijk sloop en nieuwbouw;
- de waardevermindering als gevolg van bezwaar- beroepsprocedures;
- en leegstand van de bedrijven.

In december worden de OZB tarieven voorlopig en in januari definitief vastgesteld door de raad, deze kunnen daarom afwijken van de tarieven zoals hieronder opgenomen.

Tarief OZB		2021	2020
1 Woningen			
a Eigenaren		0,1382%	0,1300%
2 Niet woningen			
a Eigenaren		0,3069%	0,2741%
b Gebruikers		0,2230%	0,2029%

Opbrengst OZB:

Taak veld	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
0.61 Eigenaren woningen	1.824	1.755	1.444
0.62 Eigenaren niet-woningen	518	498	443
0.62 Gebruikers niet-woningen	324	311	271
Totaal	€ x 1.000	€ 2.666	€ 2.158

De opbrengsten voor de OZB worden in 2021 met 3,6% (1,6% index + 2% uitgangspunt begroting 2019-2022) en een stukje areaaluitbreiding verhoogd.

Ad 4 Precariobelasting

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Taak veld	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
0.64 Opbrengst	€ x 1.000	€ 11	€ 13

Ad 5 Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Taak veld	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
3.4 Opbrengst	€ x 1.000	€ 13	€ 16

Bij de begrotingsbehandeling 2020 werd de vraag gesteld de tarieven meer in lijn te brengen met de omringende gemeenten. De gemiddelde tarieven van 2020 voor de provincie Utrecht zijn € 1,55 voor hotel en € 1,13 voor overige verblijven. In Zuid Holland is dat € 1,86 respectievelijk € 1,16. Gezien de tarieven in de direct omliggende gemeenten of het ontbreken daarvan wordt de raad voorgesteld om voor hotel in 2021 uit te gaan van €1,30 en voor campings/overige verblijven € 0,90. Omdat verblijven graag de juiste prijzen voor hun klanten willen aangeven, ook bij mensen die vroeg boeken, stellen wij voor de tarieven per twee jaar vast te stellen. Dus nu al te besluiten de tarieven voor 2022 met 1,6% te verhogen (hotel € 1,32 en camping/overige verblijven € 0,91). Corona en het sluiten van het hotel brengen onzekerheid voor de precieze opbrengst met zich mee.

B. Bestemmingsheffingen

Ad 1 Afvalstoffenheffing

Voor de bestrijding van de kosten die samenhangen met het inzamelen en verwerken van afval is de gemeente bevoegd om de gemaakte kosten te verhalen. Voor het huishoudelijk afval (afval dat ontstaat vanuit particuliere huishoudens) wordt afvalstoffenheffing geheven.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van baten en lasten afvalstoffenheffing. Wanneer de baten hoger zijn dan de lasten, wordt het meerdere in de voorziening afvalstoffenheffing gestort.

Taak veld	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Lasten			
7.3 Afval	1.093	983	998
2.1 Verkeer en vervoer	25	25	52
6.3 Inkomensregelingen	24	24	22
0.4 Overhead	5	5	2
BTW-lasten te verhalen op BTW-comp.fonds	118	118	118
Totale lasten	1.265	1.155	1.192
Baten			
7.3 Baten	1.263	1.127	974
Saldo (=mutatie reserve; - = onttrekking)	-€ 2	-€ 28	-€ 218
Kostendekkendheidsgraad	100%	98%	82%

Dit resulteert in de volgende mutaties van de voorziening afvalstoffenheffing:

(geraamde stand per 1-1-2021 € 6.780)

2021 onttrekking	€ 1.702
2022 storting	€ 39.743
2023 storting	€ 56.655
2024 storting	€ 71.549

Dit zijn indicatieve stortingen/onttrekkingen omdat de hoogte van diverse lasten en baten nog niet exact bekend zijn, zoals de teruggave afvalstoffenheffing n.a.v. het aantal keren dat er huisvuil is aangeboden en de bijdrage uit het afvalfonds. Op deze wijze wordt een redelijke voorziening opgebouwd.

De begrote kosten voor het inzamelen van huishoudelijk afval vallen in 2021 hoger uit dan in 2020. De belangrijkste oorzaak van deze kostenstijging zijn toegenomen kosten van de verwerking van huishoudelijk afval door de Afvalverwerking Utrecht.

De baten kant neemt toe door de groei van het aantal huishoudens en met name de stijging van het tarief.

Aan de batenkant zien we een dalende tendens wat betreft de prijzen van oud papier en PMD. Hiermee is in de begroting 2021 rekening gehouden.

Ad 2: Rioolheffing

Uit de rioolheffing bekostigt de gemeente de uitvoering van de drie gemeentelijke watertaken. Dit zijn het inzamelen en transporteren van afvalwater, het bergen en afvoeren van hemelwater en het zorgdragen voor het grondwater. Onderdeel van hemelwater en grondwater zijn ook maatregelen voor de uitvoering van klimaatadaptatiethema's wateroverlast en droogte. Meer informatie vindt u in het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2020-2024. De rioolheffing stijgt in 2021 met 10% exclusief inflatiecorrectie. Dit is nodig om de stijgende kapitaallasten als gevolg van vervangingsinvesteringen te kunnen dekken. In de onderstaande tabel vindt u een overzicht van de kosten en baten van de rioolbegroting.

Taak veld	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Lasten			
7.2 Riolering	785	796	719
2.4 Economische havens en waterwegen	39	39	35
BTW	110	118	
Totale lasten	934	953	754
Baten			
7.2	1.488	1.295	1.204
Saldo (=mutatie reserve;- = onttrekking)	€ 554	€ 342	€ 450
Kostendekkendheidsgraad	159%	136%	160%

Dit resulteert in de volgende mutaties van de voorziening riolering conform raadsbesluit GWP Oudewater 2020-2024:
(geraamde stand per 1-1-2021 € 3.317.897)

2021 storting	€ 554.305
2022 storting	€ 492.121
2023 storting	€ 623.525
2024 storting	€ 718.756

Gemeente Oudewater heeft gekozen voor een grote stijging van de rioolheffing in 2020 – 2023, zodat de rioolheffing daarna nagenoeg gelijk kan blijven. Het gevolg hiervan is dat de voorziening riolering fors toeneemt om latere investeringen te dekken.

C.Rechten

In de onderstaande tabellen is voor de verschillende rechten opgenomen wat de begrote baten en lasten zijn en wat de kostendekkendheid is. Nagestreefd wordt een kostendekkendheidsgraad van 100%. Zichtbaar is dat voor een aantal tarieven dit nog niet is gerealiseerd.

Ad 1 Leges burgerzaken

Onder de naam 'leges' wordt een aantal verschillende rechten geheven 'ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten'. Sommige leges zijn niet voor 100% kostendekkend omdat er voorgeschreven wettelijke tarieven zijn (voorbeelden: uittreksels burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen).

Taak veld		Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
	Lasten			
0.2	Burgerzaken	461	454	417
	Totale lasten	461	454	417
0.2	Baten	166	164	128
	Saldo	-€ 295	-€ 290	-€ 289
	Kostendekkendheidsgraad	36%	36%	31%

Ad 2 Begrafenisrechten

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Taak veld		Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
	Lasten			
7.5	Begraafplaatsen	5	13	2
7.5	Baten	16	16	14
	Saldo	-€ 11	-€ 3	-€ 12
	Kostendekkendheidsgraad	320%	123%	700%

De kostendekkendheid van de begrafenisrechten neemt grotendeels toe omdat er in 2021 minder planmatig onderhoud wordt uitgevoerd.

Ad 3 Marktgelden

Onder de naam marktgeld wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats.

Taak veld		Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
	Lasten			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	39	38	38
	Totale lasten	39	38	38
	Baten			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	24	23	20
	Totale baten	24	23	20
	Saldo	-€ 15	-€ 15	-€ 18
	Kostendekkendheidsgraad	62%	61%	53%

Ad 4 Bruggelden

Voor iedere doorvaart van de Hoenkoopse brug wordt € 2,- per vaartuig gerekend. Met de opbrengst hiervan wordt een deel van de brugbediening door medewerkers van Ferm Werk bekostigd. Op basis van eerdere moties vanuit de Raad worden de bruggelden niet verhoogd.

Taak veld		Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
	Lasten			
2.1	Verkeer en vervoer	43	42	101
	Totale lasten	43	42	101
	Baten			
2.4		12	12	12
	Saldo	-€ 31	-€ 30	-€ 89
	Kostendekkendheidsgraad	28%	29%	12%

Ad 5 Omgevingsvergunningen

Binnen het taakveld omgevingsvergunning is de kostendekkendheid afhankelijk van de baten. Temporisering van de baten levert een lagere kostendekkenheid. Echter hogere baten zijn meestal gekoppeld aan een grotere werklast wat uiteindelijk kan leiden tot meer capaciteitsinzet. Gevolg hiervan is dat de kostendekkendheid dan niet wordt vergroot maar gelijk blijft.

Taak veld		Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Lasten				
8.3	Wonen en bouwen	397	374	644
	Totale lasten	397	374	644
Baten				
8.3	Wonen en bouwen	300	299	316
	Totale baten	300	299	316
Saldo		-€ 97	-€ 75	-€ 328
Kostendekkendheidsgraad		76%	80%	49%

4. Vergelijking met andere gemeenten

Belastingsoort 2020	Oudewater		Woerden		Bodegraven Reeuwijk		Montfoort		De Ronde Venen	
OZB wonigen	0,1300%		0,1152%		0,1296%		0,1245%		0,0800%	
OZB niet woningen	0,4770%		0,4491%		0,4720%		0,6453%		24,3600%	
Afvalstoffenheffing										
Eenpersoonshuish.	€	208	€	199	€	213	€	168	€	207
Meerpersoonshuish.	€	261	€	238	€	262	€	274	€	269
Rioolheffing	€	266	€	203	€	367	€	241	€	213

PARAGRAAF 2: VERBONDEN PARTIJEN

Basis voor programmabegroting 2021 Oudewater

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

Een gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering te regelen (via een gemeenschappelijke regeling) met een aantal regiogemeenten gezamenlijk. Kernvragen blijven steeds of de doelstellingen van het uitvoerende orgaan nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente gerealiseerd worden.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan rechtspersonen, waarmee de gemeente een band heeft. Deze paragraaf geeft dan ook per verbonden partij informatie over de verbonden partijen en de bestuurlijke doelstelling die via de verbonden partij wordt gerealiseerd.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK BELEID

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft als (enige) definitie: "een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft".

Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij op basis van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een verbonden partij als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht – de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen – is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Ook de stichting waarin bijvoorbeeld de wethouder cultuur op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt – en dus niet de gemeente vertegenwoordigt – is volgens deze definitie geen verbonden partij.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit betekent dan ook dat, wanneer een verbonden partij failliet mocht gaan, de deelnemers in deze verbonden partij, dus ook de gemeente Oudewater, voor extra kosten zullen komen te staan. Uit bovenstaande blijkt dus ook dat bij leningen en garantstellingen geen sprake is van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidiës).

In deze paragraaf is het begrip verbonden partijen echter wat ruimer opgevat dan in het BBV. Daarom zijn bijvoorbeeld ook de belangrijkste organisaties die geen rechtspersoonlijkheid hebben, opgenomen. Maar eveneens zijn opgenomen stichtingen waarin de gemeente een benoemingsrecht heeft en die zij ook een subsidie geeft, grote organisaties waar de gemeente of een bestuurder levert en of zich garant stelt enz. De reden voor deze "brede" invulling van de paragraaf verbonden partijen

is de behoefte aan overzicht. De belangrijkste partijen aan wie de gemeente zich op een of andere manier bestuurlijk en/of financieel verbonden heeft komen nu op één plek in de begroting en rekening bij elkaar.

Gemeenschappelijke regelingen

In deze paragraaf is per gemeenschappelijke regeling een format ingevuld. De reden hiervoor is dat landelijk, maar ook in Oudewater, meer inzicht wordt verlangd in de verbonden partijen waardoor het inzicht en de “grip” vergroot kan worden. Ook is van een aantal grotere stichtingen waarbij de gemeente financieel is betrokken een afzonderlijke format opgenomen.

VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente Oudewater heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen. De onderstaande partijen worden per categorie toegelicht:

Gemeenschappelijke regelingen

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
- Ferm Werk
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

Vennootschappen en coöperaties

- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Vitens

Stichtingen en verenigingen

- MooiSticht
- Stichting Onderwijs Primair (SOP)
- Stichting Urgentieverlening West-Utrecht
- Bezit certificaten van aandelen Stichting Administratiekantoor Dataland in de BV Dataland

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het doel van deze regeling is het door de Veiligheidsregio Utrecht realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de beheersing van rampen en crisis in de Utrechtse gemeenten, waaronder het (verplicht) organiseren van brandweezorg op regionaal niveau. De gemeentelijke organisaties zijn verantwoordelijk voor een aantal crisisbeheersingsprocessen zoals: crisiscommunicatie, publieke zorg en nazorg. Geen enkele gemeentelijke organisatie is in staat om deze taken geheel op eigen kracht te vervullen. Regionale samenwerking en bundeling van ambtelijke capaciteit is absoluut noodzakelijk.
Programma	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid 6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen
Deelnemende partijen	De 26 Utrechtse gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester W. Groeneweg Plv.lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam
Bestuurlijk belang	Veiligheid houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Bestuurlijke afspraken over prioriteiten en inzet worden op regionaal niveau gemaakt via de Veiligheidsregio Utrecht of het Regionaal College van de politie.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Eenduidige en efficiënte inrichting van de brandweer Eenduidige aanpak van rampen en crises Eenduidige aanpak brandweezorg
Financiële bijdrage	Begroting 2020 : € 578.000 Begroting 2021 : € 591.000 (6.110.0011/6830.0040) Begroting 2022 : € 590.000 De bijdrage aan de VRU staat voor 90% geraamd bij taakveld 1.1 crisisbeheersing en voor 10% bij taakveld 8.3 wonen en bouwen. Bovenstaande bedragen zijn inclusief de bijdrage voor de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) Bijdrage MKA is € 11.272.

Belang van Oudewater	De Veiligheidsregio Utrecht houdt zich met ingang van 2020 met o.a. de volgende werkzaamheden bezig: • De VRU heeft de risico's in de regio in beeld en vastgelegd in het risicoprofiel. De informatie wordt met in- en externe partners gedeeld via: - regionaal risicoprofiel; - provinciale risicokaart; - brandrisicoprofiel; - (Gemeentelijke) Integrale Veiligheidsplannen. • De VRU adviseert het bevoegd gezag om onveilige situaties te voorkomen en/of te beperken, met betrekking tot: - ruimtelijke ordening & externe veiligheid (incl. overstromingsrisico's); - bouwen; - brandveilig gebruik van gebouwen en bouwwerken; - milieu; - evenementen. • De VRU houdt risicogericht toezicht op (brand)veiligheid in bestaande bouw en bij evenementen en adviseren het bevoegd gezag over te nemen maatregelen. • De VRU wil met stimulerende preventie de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven vergroten. • De VRU zorgt voor goed voorbereide en opgeleide brandweermensen die de beschikking hebben over voldoende materieel en materiaal voor de uitvoering van hun taak. • De VRU onderhoudt een aantal specialismen waaronder waterongevallen, rietkapbrandbestrijding, natuurbrandbestrijding en technische hulpverlening. • Op het gebied van Bevolkingszorg beheert de VRU de regionale piketten. • De VRU zorgt er voor dat piketfunctionarissen uitgebreid opgeleid, geoefend en getraind worden. Hoe dit uitgevoerd wordt, is vastgelegd in het Beleidsplan Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO). • De VRU adviseert de gemeenten over de optimale inrichting van hun crisisorganisatie. Voor de lokale functionarissen verzorgt de VRU ook het totale opleiding, training en oefentraject. • De VRU volgt met het veiligheidsinformatiecentrum (VIC) de ontwikkelingen van risico's in onze regio, die mogelijk kunnen uitgroeien tot een ramp of crisis. • De VRU coördineert en organiseert geneeskundige hulp aan slachtoffers bij een ramp of crisis. In de voorbereidende fase valt hieronder ook het op geneeskundig vlak adviseren bij evenementen. • De VRU adviseert het openbaar bestuur en organisaties die een rol hebben in geneeskundige hulpverlening over te nemen maatregelen. • De VRU organiseert crisisoefeningen met zorgverleners, brandweer, gemeenten en politie zodat de hulpverlening goed op elkaar aansluit. • De VRU stelt de wettelijke verplichte incidentbestrijdingsplannen op of actualiseert deze. • De VRU evalueert GRIP-incidenten conform het evaluatiebeleid van de VRU. • De VRU beschikt over actuele aanvals- en/of bereikbaarheidskaarten
----------------------	---

	voor risicovolle en kwetsbare objecten. • De VRU draagt zorg voor de continuïteit van de meldkamerfunctie in aanloop naar de samenvoeging, onder meer door harmonisatie van de meldkamerprocessen. • De VRU gaat verder met het verder terugdringen van de nodeloze meldingen via de brandmeldinstallatie. De VRU zet in op een combinatie van voorlichting, toezicht & handhaving en verificatie van de melding. • Op het gebied van organisatieontwikkeling zal de VRU zich onder andere bezig houden met het ontwikkelen van accountmanagement, harmonisatie rechtspositie en loketgericht werken De VRU voert een aantal taken op het gebied van onderhoud en exploitatie van de brandweerkazernes uit. De pakketten operationeel onderhoud, schoonmaak en ARBO & veiligheid neemt de gemeente af bij de VRU.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Nvt.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2018	Begin boekjaar: € 9.684.000 Einde boekjaar: € 13.081.000
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2018	Begin boekjaar: € 49.428.000 Einde boekjaar: € 44.366.000
Financieel resultaat 2018 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten: € 3.365.000 Resultaat (na mutaties reserves): € 2.572.000
Risico's	Het grootste risico betreft het voordoen van grote rampen en calamiteiten in een regio gemeente, waardoor er een financieel risico ontstaat voor het bekostigen van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VRU.

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Uitvoering Archiefwetgeving en het beheer van historische archieven en collecties en beschikbaarstelling ervan aan burgers en organisatie. Op grond van de Archiefwet-1995 moeten besturen van overheden ervoor zorgdragen dat hun archieven in goede en geordende en toegankelijke staat verkeren. Verder is het RHC belast met het wettelijk toezicht op het gemeentelijk beheer van nog niet overgebrachte archieven.
Programma	
Deelnemende partijen	Gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden te Houten.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester W. Groeneweg Plv. lid : wethouder drs. B.C. Lont

Bestuurlijk belang	De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de overgebrachte archieven ligt sinds 2006 bij het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling RHC .
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Bovengenoemde taken (zie achter doel) vloeien voort uit de Archiefwet. Deze wet verplicht overheidsinstellingen de archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te bewaren. Daarnaast verplicht de Archiefwet overheidsinstellingen om archieven die ouder zijn dan 20 jaar en voor blijvende bewaring in aanmerking komen, toegankelijk te maken voor het publiek. Hierbij veranderd de status van deze archieven in principe naar openbaar en zijn ze voor iedereen kosteloos te raadplegen.
Financiële bijdrage	De kosten voor 2021: Depotkosten inclusief compensatie bedrag (te ontvangen): Bijdrage per meter depotruimte € 35,90 x 222 meter = € 7.972 Compensatiekosten ivm eigen depotruimte te ontvangen € <u>806</u> Totaal: € 7.166 Kosten per aantal inwoners: Bijdrage per inwoner € 3,8966 x inwoners 10.200 = € 39.746 Jaarrekening 2018 € 38.990 (incl. btw) Jaarrekening 2019 (nog niet bekend) Begroting 2021 € 46.912 (incl. btw) Begroting 2022 € 50.277 (incl. btw) Begroting 2023 € 52.750 (incl. btw) Vanaf 2018 wordt door het RHC de BTW in rekening gebracht (zit ook in de bijdrage). De deelnemers kunnen deze via het BTW-compensatiefonds verhalen. De toename heeft te maken met dat voorzien is dat de deelnemers de komende tijd meer archiefonderdelen moeten gaan overdragen aan het RHC zeker door de aankomende verkorting van de overbrengingstermijn. Daarnaast is een kleine uitbreiding van het personeelsbestand in de planning en worden per 2022 de kosten i.v.m. het realiseren van een e-depot binnen de begroting meegenomen.
Belang van Oudewater	Doel van het RHC is in het samenwerkingsgebied: • uitvoering geven aan de Archiefwet; alsmede vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Vanuit de Archiefwet richt het RHC zich op het beheer van het statisch archief en de uitvoering van de inspectietaak. Het fungeert voor de gemeente als historisch informatiecentrum. De niet-wettelijke taken van het RHC werden afgebouwd.

	Het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de archieven en collecties is een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. Het RHC zal ook de vorming van een regionaal E-depot de komende tijd oppakken. Voor de realisatiekosten is het voorstel om het positief saldo van de jaarrekening 2019 te gebruiken. Dit voorstel zal in juli 2020 worden behandeld in de Archiefcommissie. Bij aanname van dit voorstel zal er dit jaar geen verrekening plaats vinden met de bijdrage die betaald is voor 2019. Via de RHC-website is het mogelijk om sommige archiefbescheiden digitaal te raadplegen. Voor Woerden gaat het om het oud-rechterlijke archief (ook van Harmelen, Kamerik en Zegveld), en het notarieel archief van voor 1811. Deze archieven behoren tot de meest opgevraagde bronnen. Archieven en bronnen die zijn ontsloten worden zoveel mogelijk op de website voor publiek beschikbaar gesteld. Natuurlijk blijft het mogelijk de studiezaal te bezoeken om onderzoek te doen of (bouw)dossiers in te zien. De overbrengingstermijn voor Archiefbescheiden naar het RHC staat momenteel volgens de Archiefwet op 20 jaar. Er is een traject gestart om deze termijn terug te brengen naar 10 jaar. In de eerste helft van 2019 zou er een wetsvoorstel worden gelanceerd m.b.t. openbare raadpleging. Verkorting van de overbrengingstermijn van 20 jaar naar 10 jaar zal een behoorlijke invloed op de werkzaamheden bij het RHC. Deze verkorting van de overbrengingstermijn zal waarschijnlijk in 2021 worden geëffectueerd.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Nihil
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	N.v.t

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	De AVU is een gemeenschappelijke regeling ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Deze gemeenschappelijke regeling heeft als doel een efficiënte en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke en andere categorieën van afvalstoffen (geen bedrijfsafval) voor de deelnemende gemeenten te organiseren. Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Ook organiseert en regisseert de AVU de papierinzameling, de glaszameling en de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden (i.s.m. de Apothekersvereniging AVNM) in de provincie Utrecht en laat de AVU jaarlijks de sorteertanalyses van het restafval per gemeente uitvoeren.
Programma	2. Fysiek beheer, openbare ruimte en vervoer
Deelnemende partijen	De 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht. De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, de Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden*, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist. * De gemeente Vijfheerenlanden heeft aangegeven uit de GR AVU te willen treden.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder drs. B.C. Lont Plv. Lid : wethouder drs. W.J.P. Kok
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Ook organiseert en regisseert de AVU de papierinzameling, de glaszameling en de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden (i.s.m. de Apothekersvereniging AVNM) in de provincie Utrecht en laat de AVU jaarlijks de sorteertanalyses van het restafval per gemeente uitvoeren.
Financiële bijdrage	Rekening 2019 : € 265.420 Begroting 2020: € 288.353 Begroting 2021: € 357.561 (herziene begroting 2021 AVU) (zie grootboeknummers 6730.0012/6730.0013/6730.0014)

Belang van Oudewater	De AVU bundelt de deskundigheid van de aangesloten gemeenten, waardoor er voor beleid en uitvoering een platform met veel (plaatselijke) kennis beschikbaar is. Door inzameling en verwerking van huishoudelijk afval gezamenlijk aan te besteden, worden dankzij grote hoeveelheden in de regel gunstige tarieven verkregen.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Doordat de bestaande contracten van de AVU voor het verwerken van restafval en GFT 31 december 2020 aflopen. Na een marktconsultering heeft de AVU deze werkzaamheden opnieuw aanbesteed. Het gebrek aan concurrentie in de markt en onzekerheid over de afzet van deelstromen, maatregelen rond CO2-besparingen en PFAS hebben geleid tot hogere verwerkingstarieven voor deze afvalstromen in de komende jaren. Per 1 april 2020 zijn alle AVU-gemeenten overgestapt naar de nieuwe Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029. Deze nieuwe Ketenovereenkomst vervangt vanaf 2022 de huidige Raamovereenkomst Verpakkingen 2012-2022. Hierdoor zijn de AVU-gemeenten vanaf 1 april 2020 alleen nog verantwoordelijk voor het inzamelen van PMD en niet meer voor de post-collection (= overslag en transport, sorteren en vermarkten). Hierdoor zijn de kosten voor het verwerken en post-collection voor PMD in de AVU-begroting van 2021 vervallen. De voorgenomen uittreding van de gemeente Vijfheerenlanden uit de GR AVU leidt voor zover dit momenteel al kan worden overzien niet tot financieel of ander nadeel van de andere 25 in de GR AVU deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 648.556 Einde boekjaar: € 494.290
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 13.844.156 Einde boekjaar: € 17.580.965
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten voor belasting en onttrekking: € 230.731 Gerealiseerd resultaat € 176.048
Risico's	In principe kent de AVU geen risico's. Alleen wanneer een grote contractpartner haar verplichtingen niet kan nakomen zou een nieuwe overeenkomst meerkosten met zich mee kunnen brengen. Deze meerkosten worden dan wel weer doorberekend aan de deelnemende gemeenten.

Ferm Werk

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Ferm Werk is de uitvoeringsorganisatie van vier gemeenten op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen. De vier deelnemende gemeenten hebben alle taken van hun sociale diensten ondergebracht bij Ferm Werk inclusief het daarmee verbonden beleid. De dienstverlening die Ferm Werk verzorgt betreft het uitvoeren van taken in het kader van de Participatiewet waarin zijn opgenomen de volgende voormalige wetten: Wet Werk en Bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen. Daarnaast geeft Ferm Werk uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen. Tot de taken van Ferm Werk behoort het op basis van genoemde regelgeving verstrekken van uitkeringen en overige inkomensondersteuning en het uitvoering geven aan in de regelgeving aangegeven activiteiten ter bevordering van participatie en re-integratie in het arbeidsproces.
Programma	3.Sociale domein
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Woerden, Montfoort, Oudewater en Bodegraven-Reeuwijk. De deelnemende gemeenten hebben in het bestuur stemrecht naar rato van het aantal inwoners. Dit komt er op neer dat de gemeente Oudewater ong. 10% van de stemmen in het Algemeen Bestuur heeft. Besluiten worden genomen met 2/3 meerderheid van stemmen.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam (DB) en raadslid K. de Bruijn (AB) Plv. lid : wethouder drs. W.J.P. Kok en raadslid mw. E. van Wijk
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage	Begroting 2021 reguliere dienstverlening € 2.393.064 Aanvullende dienstverlening € 112.610 (zie grootboeknrs 6630.0010/6630.0011/6640.0010/6650.0010)
Belang van Oudewater	Zie doel.
Financiële ontwikkelingen 2021	De financiële ontwikkeling in 2021 wordt gekenmerkt door een hoge mate van onzekerheid, m.n. veroorzaakt door de corona-crisis, waarvan het langdurig effect op de economie en daarmee op de werkloosheid nog niet vaststaat. Prognoses voorspellen in verschillende scenario's een groei van het aantal uitkeringen met tientallen procenten.. Ferm Werk

	zal daarom in de loop van 2020 een begrotingswijziging 2021 opstellen waarin de effecten van de crisis zo goed als mogelijk zullen zijn verwerkt. Deze effecten zullen zich niet alleen voordoen in de grote geldstroom (kosten van uitkeringen, loonkostensubsidies, salarissen van WSW-ers), maar ook in de kleine geldstroom (uitvoeringskosten). Tot slot is onzeker in welke mate het rijk deze kostenstijgingen zal compenseren.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Ferm Werk bestaat sinds 1 januari 2014. Op die datum zijn de sociale diensten van vier gemeenten samengegaan met het WSW-bedrijf De Sluis. In 2021 zal de lijn waarin met Ferm Werk de samenwerking wordt gezocht binnen het brede sociaal domein worden voortgezet. Voor het overige zal de inhoudelijke lijn opnieuw worden beschreven in een herziene kadernota 2021 die eind 2020 zal worden gepresenteerd en waarin Ferm Werk zich verhoudt tot de verwachte economische crisis.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	01/01/2019 264.603 31/12/2019 264.603
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	01/01/2019 8.523.699 31/12/2019 8.173.091
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	0,-
Risico's	De regelingen die Ferm Werk uitvoert zijn open einde-regelingen. De begroting gaat uit van verwachtingen van het aantal mensen dat bijstand of inkomensondersteuning aanvraagt. En van een bepaald aantal cliënten dat gebruik gaat maken van een garantiebaan of nieuw beschut werk. Ook ten aanzien van de hoogte van de BUIG-uitkering is een inschatting gemaakt. In de werkelijkheid kan dit alles mee of tegen vallen. Het risico daarvoor berust volledig bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het in stand houden van een dienst van gemeenten ter uitvoering van de taken bij of krachtens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de colleges op het gebied van de publieke gezondheid.
Programma	3.Sociale domein
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de provincie Utrecht houden de gemeenschappelijke regeling in stand. Met ingang van 2014 is er 1 regeling voor zowel de stad Utrecht als de overige gemeenten. Vanaf 2014 heet de GGD niet langer 'GGD Midden Nederland' maar: 'GGD regio Utrecht' (GGDrU).
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder drs. W.J.P. Kok

	Plv. lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam								
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	De GGDrU levert een bijdrage aan het bevorderen van een gezonde bevolking door middel van onderzoek, advies en ondersteuning. Infectieziektenbestrijding is een belangrijke taak van de GGDrU. De JGZ heeft een belangrijke signalerende functie als het gaat om de ontwikkeling van onze jeugd. Een andere belangrijke taak van de GGDrU is het verzamelen van epidemiologische gegevens waarmee de gemeenten hun beleid kunnen richten.								
Financiële bijdrage	Begroting 2021: <table> <tr> <td>Basistaken</td><td>€ 76.625</td></tr> <tr> <td>Intensivering basistaken</td><td>€ 1.863</td></tr> <tr> <td>Basistaken-plus</td><td>€ 264.757</td></tr> <tr> <td>Maatwerk</td><td>€ 59.055</td></tr> </table> Totaal bijdrage en vergoedingen: € 402.301,- (zie grootboeknrs 6710.0010/6710.0011) De inwonerbijdrage voor de Algemene Publieke Gezondheidstaken bedraagt € 5,72 De kindbijdrage voor de uitvoering van de JGZ bedraagt € 121,01	Basistaken	€ 76.625	Intensivering basistaken	€ 1.863	Basistaken-plus	€ 264.757	Maatwerk	€ 59.055
Basistaken	€ 76.625								
Intensivering basistaken	€ 1.863								
Basistaken-plus	€ 264.757								
Maatwerk	€ 59.055								
Belang van Oudewater	Onderdeel uitmaken van de verbonden partij GGDrU levert Oudewater voordelen op het gebied van (financieel) risicospreiding, bestuurlijke kracht en effectiviteit, kennis en expertise en efficiency dankzij samenwerking met andere gemeenten én GGDrU zelf.								
Financiële ontwikkelingen 2021	De financiering van de JGZ is ontschot (vanaf 2018 wordt de JGZ gefinancierd voor de leeftijd van 0-19 jaar, de knip bij 4 jaar is verdwenen) en collectief gefinancierd (de bijdrage voor JGZ is voor alle gemeenten gelijk getrokken. De bijdragen wordt bepaald op basis van kind aantallen, niet meer op basis van aantal inwoners). De JGZ 0-4 jaar is verschoven van maatwerk naar basistaken-plus. Er is hierdoor in de zorg voor jeugd van 0-18 jaar lijn en continuïteit aangebracht. De kosten voor het Rijksvaccinatieprogramma zijn aan het verschuiven. De GGDrU ontvangt de vergoeding voor maternale kinkhoest en meningokokken nog via het RIVM. De andere vaccinaties worden door de gemeente betaald aan de GGDrU. Gemeenten ontvangen de kosten daarvoor via het Gemeentefonds. Omdat de organisatie van de GGDrU niet robuust genoeg was worden verbeteringen doorgevoerd. Voor de dekking van de daarmee gepaard gaande kosten is een Ombuigingsplan (2018-2021) opgesteld en momenteel nog in uitvoering. Door vertraging in de oplevering van het nieuwe Digitaal Dossier JGZ, het GGID, met daarmee samenhangende financiële tegenvaller, is het Ombuigingsplan verlengd tot 2024. De tegenvaller is daardoor opgevangen in de eigen lange termijn begroting en heeft geen financiële gevolgen voor de bijdrage van de gemeenten aan de GGDrU.								

	Uit extern onderzoek is gebleken dat ombuigingen voldoende financiën kunnen opleveren voor de intensivering van de ondersteunende organisatie van de GGD. Niet zeker is of alle ombuigingen (tijdig) gerealiseerd kunnen worden (zie verder bij risico's). Verhoging van de inwonerbijdrage is tot nu toe niet nodig geweest.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	In de begroting van 2021 zijn 5 maatschappelijke effecten benoemd en vertaald naar resultaten. Dit zijn: 1 Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2 Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3 Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooiën. 4 Iedereen kan meedoen. 5 Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. Deze maatschappelijke effecten zijn de leidraad voor de ambities voor 2021. Naast inhoudelijke ambities is er ruim aandacht voor het verbeteren van de dienstverlening en het verder op orde brengen van de organisatie. Per ambitie (veiliger leefomgeving, minder kwetsbare inwoners, gezondere en weerbaarder kinderen en scholen, een goede start voor ieder kind en het voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's) zijn de beoogde resultaten, de acties en de kosten vastgelegd.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 3.517.266 Einde boekjaar: € 4.232.707
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 13.154.917 Einde boekjaar: € 11.747.504
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten: € 715.000 Resultaat (na mutaties reserves): € 633.000
Risico's	De deelnemende gemeenten staan garant voor de betaling van rente en aflossing van de door de GGD aangedane geldlening en rekening-courant overeenkomsten. De garantstelling geschiedt naar verhouding van de inwonertallen op 1 januari van het jaar waarin de garantieverplichting tot stand is gekomen. De GGDrU voert een integrale risico-inventarisatie uit. Deze wordt tweemaal per jaar geactualiseerd. De actualisatie maakt onderdeel uit van de reguliere P&C-cyclus. De actualisatie leidt tot een risicokaart waarbij de GGD-brede risico's, risico's ten aanzien van reizigersadvisering en risico's ten aanzien van het GGID tezamen zijn opgenomen. Op de risicokaart is af te lezen dat - fluctuaties kind aantallen een lage kans heeft om te gebeuren met een lage impact - langdurige calamiteiten, ICT omgeving en Europees aanbesteden een

lage kans heeft met een midden categorie impact

- de vraag naar reizigersvaccinaties, de RI&E gebouwen, tekort aan personeel, maatwerk en asielzoekers JGZ een kans hebben in de middencategorie en tevens een middencategorie impact
- er is een kleine kans op het stoppen van subsidie, de impact zou hoog zijn
- er is een kans in de middencategorie dat het voldoen aan de AVG een risico vormt en de impact zou hoog zijn
- het GGiD en het Ombuigingsplan een hoge kans op risico hebben en de impact zou hoog zijn.

Op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie heeft een financiële kwantificering plaatsgevonden van de benoemde GGD-brede risico's. In de begroting 2021 zijn 3 risicogroepen onderscheiden: interne bedrijfsvoering, de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling en externe ontwikkelingen. Per productgroep zijn de risico's beschreven en van actiepunten voorzien. De risico's zijn in euro's gekwantificeerd en vastgesteld in het benodigd weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2021 (€ 1.760.516,-) ligt hoger dan de benodigde weerstandscapaciteit (€ 709.000,-) .

Om het ombuigingsplan (ten behoeve van de versterking van de GGD organisatie) te realiseren is een bedrag van ruim 1,3 miljoen nodig. Dekking daarvoor is gevonden, echter daarbij is het risico dat ombuigingen niet tijdig gerealiseerd kunnen worden. Het Ombuigingsplan wordt bij elke bestuursrapportage tegen het licht gehouden. Bij tegenvallers die niet gedekt kunnen worden door incidentele meevallers of een beroep op reserves bestaat de kans dat de inwonerbijdrage wordt verhoogd. Dat is tot nu toe nog niet nodig geweest.

In 2018 is een nieuw Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DDJGZ) aanbesteed, samen met 2 andere GGD'en die net als de GGDrU werken met een softwareprogramma dat niet langer wordt ondersteund en dus moet worden vervangen. Het nieuwe DDJGZ heeft de naam GGDID gekregen. De aanbesteding paste binnen de daarvoor in de begroting gereserveerde middelen. De oplevering is vertraagd en dat bracht meerkosten met zich mee. De bestemmingsreserves DDJGZ/GGiD en JGZ (ten dele) zijn hiervoor ingezet. Het Ombuigingsplan is verlengd tot 2024.

De markttaak Reizigersadvisering laat over 2019 een negatief saldo zien. De uitvoering van deze taak maakt geen deel uit van de bijdrage van de gemeente aan de GGDrU. Inwoners die van deze dienstverlening gebruik maken bekostigen deze dienstverlening zelf. Een eventueel negatief saldo gaat wel ten laste van de reserve van de GGDrU. Besloten is om in 2020 een analyse te maken over de uitvoering van deze taak op langere termijn.

	CORONA De begroting van 2021 is opgesteld vlak voor en tijdens het begin van de Corona uitbraak. Deze crisis heeft grote impact op het werk van de GGDrU en heeft ook financiële gevolgen. Het is moeilijk in te schatten wat de financiële implicaties zijn. Het Rijk heeft inmiddels toegezegd om gemaakte meerkosten te compenseren. Of die compensatie dekkend zal zijn is nog niet duidelijk.
--	---

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

Vestigingsplaats	Provinciehuis
Doel	De Omgevingsdienst Regio Utrecht ondersteunt en adviseert de gemeente Woerden bij het uitvoeren van milieutaken en het ontwikkelen van beleid voor milieu en duurzaamheid. De ODRU levert een bijdrage aan het realiseren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en het versterken van de bestaande milieukwaliteit door inwoners, bedrijven en overheden te stimuleren tot milieuvriendelijk handelen en gedrag. Voor de uitvoering van de milieutaken is de programmabegroting van de gemeente leidend. Binnen dit financiële kader wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma (UVP) opgesteld. Dit zijn de kaders waarbinnen de Omgevingsdienst haar taken uitvoert.
Programma	4. Cultuur, economie en milieu
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurders uit onze gemeente	Lid : wethouder B. Lont Plv. lid : wethouder W. Kok
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving (in het kader van milieu)
Financiële bijdrage	Conform de gemeenschappelijke regeling dragen de 15 deelnemende gemeenten gezamenlijk het risico voor de Omgevingsdienst. Rekening 2019 € 458.363 Begroting 2020 € 411.052(excl. nieuwe onvermijdelijke milieuontwikkelingen voor 2020 ev waarover nog een besluit genomen moet worden). Begroting 2021€ 421.167 (zie grootboeknummer 6740.0011))

Financiële en Ontwikkelingen 2021	Een belangrijke ontwikkeling in het samenspel tussen ODRU en gemeente is de komst van de Omgevingswet.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Komst Omgevingswet per 1 januari 2022 heeft grote impact op de ODRU.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 1.907.862 Einde boekjaar: € 1.749.771
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 7.337.311 Einde boekjaar: € 7.699.971 Solvabiliteitsratio 18,52% (hoe hoger, hoe groter de weerbaarheid)
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten € -158.090 Geraamd resultaat (na mutaties reserves) € 221.193
Risico's	Op een deel van het eigen vermogen van de ODRU rusten diverse bestemmingen zodat het weerstandsvermogen van de ODRU zich beperkt tot de algemene of egalisatiereserve. In het Algemeen Bestuur van de ODRU van 19 december 2019 is besproken af te stappen van de ratio van 1,5 en te gaan werken met een bandbreedte. In de risiconotitie 2019/2020 is daarom besloten uit te gaan van waarderingscijfer C wat uitgaat van een voldoende weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,0 tot 1,4. Dat wil zeggen dat alle risico's binnen de ratio van 1,0 tot 1,4 gedekt kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen, welke opgebouwd wordt vanuit eventuele positieve jaarrekeningresultaten. Als de Algemene Reserve boven deze bandbreedte uit komt, wordt het meerdere teruggegeven aan de eigenaar-gemeenten. Het niveau van het benodigde weerstandsvermogen wordt ieder jaar bepaald aan de hand van de notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

BNG Bank N.V. (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren. Daarnaast neemt zij deel aan projecten in de vorm van publiek-private samenwerking.
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Alleen overheden, namelijk het Rijk (50%), gemeenten, waterschappen en provincie mogen aandeelhouder zijn van de BNG. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Programma	7. Algemene inkomsten
Deelnemende partijen	De gemeente Oudewater heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen deelname in het bestuur. Wel zeggenschap door het bezit van aandelen.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage (ontvangst dividend)	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oudewater bezit 27.612 aandelen (= 0,225% van het totaal aantal aandelen). Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend naar rato van het aantal aandelen. <u>Baten (dividenduitkering):</u> Rekening 2019 € 78.694 (is dividend van 2018) (begroot 78.694 euro) Rekening 2020 € 35.067 (is dividend van 2019) (begroot € 75.000 euro) Begroting 2021, 2022 en 2023 € 35.067 (zie grootboeknummer 6050.0011)

Belang van Oudewater	Eventuele kortlopende en langlopende leningen aangaan en deposito's uitzetten. Daarnaast heeft de gemeente afgelopen jaren aandelen van de bank in haar bezit. Op deze aandelen wordt jaarlijks dividend ontvangen.
Financiële ontwikkelingen 2021	De positieve ontwikkeling van de leverage ratio is aanleiding voor de BNG bank om de pay-out ratio te verhogen van 37,5% naar 50%.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	BNG Bank wil de positie van expert in financiering van publieke voorzieningen in de komende jaren verder versterken. De strategie is gericht op het inspelen op de (veranderende) behoeften van de klant door het volgen van het overheidsbeleid en het bieden van maatwerk-oplossingen voor de financiering van duurzame investeringen.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 4.991 miljoen Einde boekjaar: € 4.887 miljoen
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 132.518 miljoen Einde boekjaar: € 144.802 miljoen
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	Nettowinst na belastingen van € 163 miljoen (vorig jaar 337 miljoen) Na aftrek van de uitkering voor dividend aan verschaffers van hybride kapitaal is een bedrag van 142 miljoen euro in 2019 beschikbaar voor aandeelhouders. Daarvan is 50% oftewel 71 miljoen euro uitbetaald als dividend (1,27 <u>euro per aandeel</u>). Het restant is toegevoegd aan de reserves. De belangrijkste oorzaken van de daling van de nettowinst ten opzichte van 2018 zijn een lager resultaat financiële transacties en hogere voorzieningen voor kredietverliezen.
Risico's	Leverage ratio: De naar risico gewogen solvabiliteitsratio's zijn ten opzichte van ultimo 2018 stabiel gebleven op een hoog niveau; de Common Equity Tier 1-ratio en de Tier-1 ratio kwamen eind 2019 uit op 32% respectievelijk 38%.

VITENS

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	De kernactiviteiten zijn winning, productie en levering van (drink)water aan particulieren en bedrijven. Vitens is een publiek bedrijf. De aandeelhouders van Vitens – gemeenten en provincies – ondersteunen de maatschappelijke doelstellingen van Vitens, met (mede)verantwoordelijkheid voor gezondheid (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu. Voor de aandeelhouders wil Vitens een financieel krachtig bedrijf zijn en een marktconform dividend uitkeren bij een gezonde solvabiliteit.
Doel	Vitens NV is een publiek (drink)waterbedrijf, waaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Programma	4. Cultuur, economie en milieu (nutsbedrijven 6.050.010)
Deelnemende partijen	De gemeente Oudewater is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht. De gemeente heeft 9.199 aandelen (0,159 % van het totaal aantal aandelen) in haar bezit. Betrokken zijn diverse gemeenten en provincies.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen deelname in het bestuur. Wel zeggenschap door het bezit van aandelen.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage (ontvangst dividend)	<u>Baten (dividenduitkering):</u> Begroting 2019 € 7.037 Jaarrekening 2019 € 8.279 Begroting 2020 € 8.003 Jaarrekening 2020 € 0 (is dividend 2019) Begroting 2021 – 2024 nihil (zie grootboeknummer 6050.0010/11) Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt minimaal 40% en maximaal 75% van het nettoresultaat. Relevant hierbij is de benodigde toevoeging aan de reserves om de continuïteit van de onderneming te waarborgen (t.b.v. investeringen in vaste activa of het versterken van de solvabiliteit.

Belang van Oudewater	Een goede drinkwatervoorziening tegen een betaalbare prijs voor de inwoners van Oudewater. Daarnaast het belang als aandeelhouder. Vitens streeft naar zo laag mogelijke drinkwatertarieven, onder voorwaarde dat aan de continuïteitsdoelstelling wordt voldaan. Uitgangspunt hierbij is een bedrijfsresultaat (EBIT) dat jaarlijks wordt begroot op het niveau van het vastgestelde maximaal toegestane WACC-percentage (Weighted Average Cost of Capital) minus de bepaalde afslag, die varieert tussen de 0-0,5%.
Financiële ontwikkelingen 2021	DIVIDEND VERWACHTINGEN 2020–2022 <u>Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren</u> als gevolg van de lage WACC =Weighted Average Cost of Capital. (Voor 2020 en 2021: 2,75%) en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteitsdoelstelling zoals opgenomen in het Financieel beleid. In relatie tot deze ontwikkelingen onderneemt Vitens de navolgende acties die met aandeelhouders zijn afgestemd: • Vitens is, in samenwerking met de koepelorganisatie Vewin, een lobby gestart bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te komen tot aanpassingen op de WACC-systematiek, die meer in lijn liggen met de toekomstige ontwikkelingen in de drinkwatersector waaronder een stijgend structureel niveau aan investeringen en dito financieringsbehoefte; • Onderzoek uitvoeren door een onafhankelijke instantie naar de methodiek die ten grondslag ligt aan de hoogte van het meerjarige investeringsplan (IP) zoals is goedgekeurd door de AvA in het najaar van 2019 (als onderdeel van het meerjarenplan 2020-2022); • Driejaarlijkse evaluatie/ herijking van het Financieel Beleid van Vitens zoals is vastgesteld in de AvA van juni 2019.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 533.000.000 Einde boekjaar: € 533.300.000
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	Begin boekjaar: € 1.233.500.000 Einde boekjaar: € 1.293.000.000
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	Bedrijfsresultaat: € 41.400.000 (2018: € 45.300.000) Resultaat na belasting: € 11.100.000 (2018; € 13.000.000)
Risico's	

STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

Mooi Sticht

Vestigingsplaats	Bunnik
Openbaar belang	Mooi Sticht onderscheidt zich bij uitstek door haar deskundigheid en onafhankelijkheid. Met haar advies draagt MooiSticht bij aan de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van Midden Nederland. Onder ruimtelijke kwaliteit verstaan wij bouwkundig schoon, welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon en monumentenzorg en erfgoed. Hierbij richt de Stichting zich op allereerst inwoners en gebruikers van het gebied Midden Nederland en daarmee ook op de initiatiefnemer van een plan (en diens architect). Daarnaast is MooiSticht er voor gemeenten. In onze dienstverlening staan de mensen centraal. In de huidige maatschappij vinden wij het belangrijk om onszelf meedenkend op te stellen. Onze werkwijze is daartoe als volgt te kenmerken: meedenkend, flexibel en proactief. Wij werken integraal en hebben verschillende disciplines in huis : architecten, stedenbouwkundigen, landschappers, archeologen en erfgoeddeskundigen.
Doel	Haar missie is daartoe als volgt: Onafhankelijkheid en deskundig advies op bouwkundig en cultuur-historisch vlak ten behoeve van de instandhouding en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit.
Programma	6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen
Deelnemende partijen	Rayon Noord-West : De Ronde Venen en Stichtse Vecht. Rayon Noord-Oost : Baarn, Bunschoten, De Bilt en Zeist. Rayon BEL : Blaricum, Eemnes en Laren Rayon Zuid-West : IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein en Oudewater. Rayon Zuid-Oost : Bunnik, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede en Woudenberg. Overige gemeenten : Leusden.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Wethouder drs. J.I.M. Duindam
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	
Financiële bijdrage	De adviestarieven van MooiSticht wordt jaarlijks door Mooisticht vastgesteld. Tariefswijziging treedt in per de eerste januari nadat de gewijzigde tarieven zijn vastgesteld. Eventuele tariefswijziging zal minimaal 3 maanden van tevoren worden medegedeeld aan de gemeente. De aan de gemeente in rekening gebrachte bijdragen worden

	via de leges doorberekend aan de aanvragers van de vergunning. Begroting 2019: € 17.710,- Begroting 2020: € 17.710,-
Belang van Oudewater	De raad van de gemeente Oudewater heeft in haar vergadering van 8 december 2016 besloten tot het instellen van een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, die bevoegd is om het college van B&W te adviseren met betrekking tot omgevingsvergunningaanvragen. (loopt via de MooiSticht) De overeenkomst met MooiSticht geldt voor 3 jaar en wordt, na deze termijn stilzwijgend telkens met een jaar verlengd. In werking treding 1 januari 2017.

Stichting Onderwijs Primair (SOP)

Vestigingsplaats	
Openbaar belang	De Stichting is per 1 augustus 2003 opgericht en heeft ten doel het instandhouden van de scholen voor openbaar onderwijs. De stichting heeft achttien onderwijslocaties waar in totaal 2.772 leerlingen basisonderwijs volgen. In Montfoort en Oudewater heeft de stichting in beide gemeenten twee locaties, in Krimpenerwaard veertien. In Oudewater zitten 113 kinderen op de scholen van de stichting (5% van het totaal), in Montfoort 360 (13%) en in Krimpenerwaard 2.299 (82%).
Doel	De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden van openbaar onderwijs in de gemeente.
Programma	3. Sociaal domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Krimpenerwaard, Montfoort en Oudewater.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen. De Stichting is een zelfstandig bestuur (college van bestuur en een raad van toezicht). De leden van de raad van toezicht worden benoemd door de gemeenteraden
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie openbaar belang.
Financiële bijdrage	De gemeente heeft geen direct financieel belang in de stichting. Rijksvergoedingen worden door de stichting zelf ontvangen en zij doet ook haar eigen uitgaven. De raad van toezicht keuren de door het college van bestuur opgestelde begroting en de jaarrekening goed. Jaarlijks biedt het college van bestuur de jaarrekening en begroting ter goedkeuring aan de gemeenteraden. De gemeenteraden krijgen de begroting en het jaarverslag van de stichting en wordt in staat gesteld hun zienswijze binnen een bepaalde termijn kenbaar te maken in een gesprek met het college van bestuur.

Belang van Oudewater	
Financiële ontwikkelingen 2021	Ondanks de negatieve resultaten vanaf 2017 is de stichting financieel gezond. De meerjarenbegroting gaat vanaf 2020 uit van een jaarlijks overschot. De financiële informatie in het bestuursverslag van 2018 geeft vertrouwen in de toekomst.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Het stichtingsbestuur is bezig met een strategische heroriëntatie en professionalisering op het terrein van organisatieontwikkelingen, het personeelsbeleid en de kwaliteit van het onderwijs. Met ingang van 1 januari 2019 is er een vaste bestuurder in dienst gekomen bij de stichting, dit moet bijdragen aan een positiever resultaat in de toekomst. Medio 2019 is een volledig nieuwe raad van toezicht benoemd.
Risico's	De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden van openbaar onderwijs in de gemeente. Het risico bestaat dat als stichting (dreigt) om te vallen, de gemeenten financieel moeten bijspringen om het openbaar basisonderwijs in stand te houden. De gemeente heeft geen (grond)wettelijke taak eventuele tekorten bij een stichting voor openbaar onderwijs aan te vullen

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Het verlenen van urgentieverklaringen voor een sociale huurwoning aan woningzoekenden uit de regio West Utrecht. De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019, gemeente Woerden. Deze is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstellingen uit de programma's van de begroting. De stichting voert de huisvestingsverordening gedeeltelijk uit bij mandaatbesluit van de deelnemende gemeenten.
Programma	6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen
Deelnemende partijen	De gemeenten De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder drs. J.I.M. Duindam Plv. lid : wethouder drs. W.J.P. Kok
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage	Begroting 2018 € 4.000 Begroting 2019 € 4.000 Begroting 2020 € 3.303 Rekening 2019 € 2.653 (begroting 2021 wordt laat in het jaar vastgesteld.)

Belang van Oudewater	5 %
Financiële ontwikkelingen 2021	NVT
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Vanuit de betrokken gemeenten is er een urgentiecommissie die urgentieaanvragen behandelt. Het Vierde Huis (extern) bereidt de besluiten van de Stichting Urgentieverlening West Utrecht voor. Voor het maken van verweerschriften en extra medisch advies, worden extra bedragen in rekening gebracht.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	€ 78.815 en € 23.947
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	NVT
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	€ 11.842
Risico's	Bij een grote toename van urgentieaanvragen zal het budget niet kostendekkend zijn. Gezien de inrichting van het voortraject waarbij een intake plaatsvindt, is dit risico beperkt.

Bezit certificaten van aandelen Stichting Administratiekantoor Dataland in de BV Dataland

Vestigingsplaats	
Openbaar belang	
Doel	De Stichting Administratiekantoor Dataland BV heeft tot doel om aandelen in het kapitaal van de besloten vennootschap Dataland te houden. Daartoe heeft de stichting certificaten uitgegeven van de door haar gehouden aandelen. De missie van Dataland BV is het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed – en hiermee gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor overheid, burgers en bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Authentieke Registraties
Programma	
Deelnemende partijen	Alle Nederlandse gemeenten.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	
Financiële bijdrage (ontvangst dividend)	De gemeente is lid van BV Dataland en heeft dus geen aandelen.
Belang van Oudewater	

Financiële ontwikkelingen 2021	
Inhoudelijke ontwikkelingen 2021	In oktober 2006 is door Dataland het convenant “De toegankelijkheid gestroomlijnd” gesloten met het Kadaster waardoor de afnemers van beide partijen toegang krijgen tot gecombineerde overheidsinformatie, afkomstig van de informatiedomeinen van het Kadaster en de gemeenten
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2019	nvt
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2019	nvt
Financieel resultaat 2019 (saldo van baten en lasten)	nvt
Risico's	Het risico is in de paragraaf weerstandsvermogen op nihil bepaald.

PARAGRAAF 3 WEERSTANDSVERMOGEN

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in het vermogen van de gemeente Oudewater om niet gedekte risico's op te vangen. Zowel het BBV als ook de provincie en de accountant wijzen op het belang van risicobeheersing en de berekening van het weerstandsvermogen.

De financiële positie van een gemeente bestaat uit de exploitatie en het eigen vermogen. Het niet geoormerkte vermogen (= weerstandsvermogen) is van belang om te bepalen of de gemeente financieel gezond is, hetgeen (mede) afhankelijk is van het risicoprofiel. Voor het beoordelen van de financiële positie is daarom inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in het vermogen van de gemeente Oudewater om niet gedekte risico's op te vangen.

Doelstellingen met betrekking tot het weerstandsvermogen en de risicobeheersing zijn:

- risico's beheersen;
- risico's waar mogelijk verminderen;
- norm van het weerstandsvermogen ontwikkelen;
- onderbouwen van beslissingen;
- verbeteren dienstverlening;
- herkennen en benutten van kansen;
- stimuleren professionaliteit van de medewerkers;
- beschermen vermogenspositie gemeente.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK BELEID

Met betrekking tot het weerstandsvermogen en de risicobeheersing heeft de gemeente met regelgeving en enkele toezichthoudende partijen te maken.

Gemeentewet

De gemeentewet vormt de kapstok voor de wetgeving waar de gemeente mee te maken heeft. Conform artikel 212 van de Gemeentewet dient de raad de Financiële verordening vast te stellen. In deze verordening zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid, het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie geregeld.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Een belangrijk (financieel) kader is het BBV. De commissie BBV is belast met de taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. De gemeenten dienen een inventarisatie van de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit uit te voeren. Het BBV beschrijft enkele zaken over het weerstandsvermogen.

Wet HOF

Vanwege de crisis en een gebrekkige nationale begrotingsdiscipline heeft de Europese Commissie besloten een duidelijke grens van 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) te stellen aan de nationale begrotingstekorten. Daarbij mag de overheidsschuld niet hoger zijn dan 60% van het BBP.

Ook de begrotingen van gemeenten, provincies en waterschappen onderdeel van de totale overheidsbegroting. De Wet HOF bevat strenge regels om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft.

Provincie Utrecht

Vanuit haar toezichhoudende taak controleert de provincie of aan de gestelde regelgeving en normen wordt voldaan. Zij vragen om een financiële vertaling van specifieke risico's in relatie tot het weerstandsvermogen.

Accountant

Door de accountant van de gemeente kan vragen om een financiële vertaling van de specifieke risico's die de gemeente loopt. Dit geldt zowel voor deze paragraaf als de paragraaf verbonden partijen.

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De middelen waarover de gemeente beschikt om risico's op te vangen worden tezamen ook wel de weerstandscapaciteit genoemd. Een deel hiervan is incidenteel en een deel structureel van aard. Het gaat hier om de volgende posten:

- **Algemene reserve.**
De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente wordt gevormd door de algemene reserve. Bestemmingsreserves beogen in principe een besteding in de begroting.
- **Post onvoorzien.**
Ter dekking van onvoorziene begrotingsuitgaven in de loop van het jaar is in de begroting een budget onvoorzien opgenomen. Dit budget is gebaseerd op een norm van € 1,25 per inwoner.
- **Onbenutte belastingcapaciteit.**
Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 Financiële Verhoudingswet, is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. Onderstaande tabel geeft bij benadering het resultaat weer.

OZB-% van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1809%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,1630%
Verschil	0,0179%
Onbenutte belastingcapaciteit (verschil x totaal WOZ-waarden)	€ 293.090

De beschikbare weerstandscapaciteit (in historisch perspectief) ziet er als volgt uit:

		Verslag 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1. Algemene reserve	incidenteel	€ 2.447.847	€ 2.333.559	€ 1.830.807
2. Reserve sociaal domein	incidenteel	€ 191.327	€ 57.584	€ 45.229
3. Stille reserves	incidenteel	€ -	-	-
4. Onvoorzien	structureel	€ 12.788	€ 12.250	€ 12.788
5. Onbenutte belastingcapaciteit	structureel	€ 495.049	€ 269.354	€ 293.090
Beschikbare weerstandscapaciteit		€ 3.147.011	€ 2.672.747	€ 2.181.914

In de stand van de Algemene reserve 2021 is ook het saldo van de jaarrekening 2019 van € 296.040,-- verwerkt.

1. Risico's

De risicopositie van de gemeente wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact van het risico. Voor de beoordeling van de kans is de onderstaande schaalindeling gehanteerd:

Risico	Omschrijven als	Geschatte kans van voorkomen
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

Per risico is de maximale financiële impact en de kans dat het risico zich kan voordoen ingeschat.

Het weerstandsvermogen dient om risico's af te dekken waarvoor nog geen voorziening is getroffen of waarvoor geen verzekering is afgesloten. De risico's zijn navolgend gekwantificeerd en toegelicht.

	Impact	Kans	Incidenteel structureel	Benodigde weerstands-capaciteit verslag 2019	Benodigde weerstands-capaciteit begroting 2020	Benodigde weerstands-capaciteit begroting 2021
A. Programma's						
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
a DVO gemeente Woerden	€ 4.923.674	klein	s	€ 474.264	€ 505.200	€ 492.367
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer						
a Terrein machinefabriek, bom	€ 100.000	gemiddeld	i	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
3. Sociaal domein						
a Participatiewet etc.	€ 250.000	klein	i	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
b WMO	€ 50.000	klein	i	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
c Geëscaleerde zorg	€ 700.000	groot	i	€ 560.000	€ 560.000	€ 560.000
4. Cultuur, economie en milieu						
a Milieuaangelegenheden	€ 250.000	klein	i	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
b Archeologie	€ 50.000	klein	i		€ 5.000	€ 5.000
5. Sport en onderwijs						
a Zwembad (exploitatie)	€ 60.000	gemiddeld	i	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen						
a Planschade	€ 100.000	klein	i	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
7. Algemene inkomsten						
a Aandelen BNG en Vitens	€ 80.000	klein	i	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
b Garantieverlening gemeente	€ 338.372	klein	i	€ 33.837	€ 34.000	€ 33.837
c Garantieverlening WSW	€ 2.281.591	klein	i	€ 228.159	€ 212.400	€ 228.159
d Algemene uitkering gemeentefonds	€ 100.000	klein	i	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
e WOZ-waardering	€ 45.000	gemiddeld	s	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500
Subtotaal A. Programma's				€ 1.481.760	€ 1.502.100	€ 1.504.864
B. Bedrijfsvoering						
a Infrastructurele risico's	€ 500.000	klein	i	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
b BTW Compensatie Fonds (BCF)	€ 50.000	klein	i	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
c EMU-tekort	€ 700.000	klein	i	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
d Wettelijke Aansprakelijkheid	verzekerd			€ -	€ -	€ -
e Wet Ketenaansprakelijkheid	verzekerd			€ -	€ -	€ -
f Brandschade	verzekerd			€ -	€ -	€ -
Subtotaal B Bedrijfsvoering				€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
C. Verbonden partijen						
a VeiligheidsRegio Utrecht (VRU)	€ 591.000	klein	i	€ 56.153	€ 57.800	€ 59.100
b OmgevingsDienst Regio Utrecht (ODRU)	€ 421.167	klein	i	€ 45.836	€ 41.100	€ 42.117
c Afval Verwijdering Utrecht (AVU)	€ 357.561	klein	i	€ 25.816	€ 28.800	€ 35.756
d Utrecht	€ 402.301	klein	i	€ 34.600	€ 37.600	€ 40.230
e Ferm Werk	€ 700.000	gemiddeld	i	€ 355.000	€ 208.500	€ 350.000
f Stichting Grootschalig Basiskaart Nederland	€ 10.000	klein		€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
g Stichting Onderwijs Primair	€ 100.000	klein		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
h RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	€ 46.912	klein	i	€ 3.000	€ 4.200	€ 4.691
i NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 35.067	gemiddeld	i	€ 3.507		€ 17.534
j Vitens NV	€ -			€ -		€ -
Subtotaal C Verbonden partijen				€ 534.912	€ 389.000	€ 560.428

	Impact	Kans	Incidenteel structureel	Benodigde weerstands-capaciteit verslag 2019	Benodigde weerstands-capaciteit begroting 2020	Benodigde weerstands-capaciteit begroting 2021
D. Grondexploitaties						
a Tappersheul III	€ 100.000	gemiddeld	i	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Subtotaal D Grondexploitaties				€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal				€ 2.191.672	€ 2.066.100	€ 2.240.291

A: Programma's

Ad 1: Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Met ingang van 2015 is er een DienstVerleningsOvereenkomst (DVO) met de gemeente Woerden afgesloten. De mogelijkheid bestaat dat hier frictiekosten uit voortvloeien, hoewel dit risico als klein wordt ingeschat. Om dit risico af te dekken wordt een bedrag van € 492.367 meegenomen binnen het weerstandsvermogen.

Ad 2: Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

a - Terrein machinefabriek, bom

Aan het bedrijfsbureau van de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) is opdracht gegeven een opsporings-/ruimplan (besluit BenW 18 maart 1997) op te stellen. Dit is in de loop van 1997 gedaan. Hierna is in 1998 aan twee civieltechnische bedrijven offerte gevraagd voor voorbereidend werk aan een ontruiming. Gezien de vertraging in de bouwplannen zijn er nadien geen uitvoerende werkzaamheden verricht. In 2002 is aan de EOD meegedeeld dat zodra de voortgang van de bouwplannen plaatsvindt, er met hen weer contact wordt opgenomen. De EOD is de instantie die de daadwerkelijke ruiming uitvoert.

Het Bijdragebesluit kosten opsporing en ruiming van conventionele explosieven Tweede Wereldoorlog 2006 is op 7 september 2009 met ingang van 1 januari 2010 ingetrokken.

Met ingang van 1 januari 2010 kunnen gemeenten via het gemeentefonds een bijdrage ontvangen voor het opsporen en verwijderen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog via de suppletie uitkering bommenregeling. Verzoeken hierom moeten voor 1 maart worden ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken onder overlegging van het raadsbesluit waarin het door de raad gevoteerde krediet staat vermeld.

Ad 3: Sociaal domein

a - Participatiewet.

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). De Participatiewet moet ervoor zorgen dat meer mensen, met en zonder beperking, werk vinden bij een gewone werkgever. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. De wet geeft de gemeenten een aantal instrumenten om te zorgen dat mensen met een arbeidsbeperking een plek op de arbeidsmarkt kunnen vinden. De belangrijkste zijn loonkostensubsidie en beschut werk. De gemeente heeft voor de nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk om deze mensen ondersteuning te bieden

gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig, inkomens-ondersteuning. Gemeenten bepalen op basis van maatwerk wie voor welke vorm van ondersteuning in aanmerking komt. Net als onder de werking van de Wwb, is het grootste risico van de Participatiewet een tekort op het inkomensdeel en onderbenutting van het werkdeel. Het gebruik van goede sturingsmogelijkheden is een must om deze risico's te beperken.

Gelet op het financiële risico dat de gemeente bij de uitvoering van de Participatiewet loopt, is het belang van de interne beheersing van de kostenstromen en het sturen op resultaat groot.

De uitvoering van de Participatiewet wordt (net als in het verleden bij de Wwb het geval was) door Ferm Werk gedaan. Uitgangspunt voor Ferm Werk is dat de rijksvergoeding gelijk is aan de uitgaven voor de Participatiewet.

b - Wmo

Met ingang van 1 januari 2015 geldt de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Ten opzichte van de oude Wmo uit 2007 hebben gemeenten er taken bij gekregen. Met ingang van 2019 is de integratie-uitkering WMO geïntegreerd in de algemene uitkering. In de begroting opgenomen raming is realistisch. Echter, er wordt rekening gehouden met klein risico op mogelijke overschrijdingen.

c - Jeugdwet

Taken die in 2014 nog onder de AWBZ vielen, zijn grotendeels overgeheveld naar een nieuwe wet: de Jeugdwet. In deze Jeugdwet staat dat de gemeente de meeste zorg en hulp voor kinderen en jeugdigen voorziet. Het doel van de wet is om versnippering van de zorg voor de jeugd tegen te gaan en de zorg en hulp dicht bij het gezin te organiseren. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het versterken van het opvoedkundig klimaat binnen gezinnen, scholen en wijken, het adviseren van kinderen en jongeren met vragen en problemen en het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van jeugdigen. De invoering van deze wet heeft voor gemeenten de nodige risico's met zich meegebracht. Door de korting op het beschikbare rijksbudget is het van groot belang dat de juiste hoeveelheid van de verschillende zorgvormen wordt ingekocht. Daarbij is van belang dat de cijfers die van de voormalige uitvoerders zijn ontvangen voldoende betrouwbaar zijn. Ook zijn gemeenten afhankelijk van de kwaliteit die door de verschillende zorgaanbieders geleverd wordt. Het maken en monitoren van goede afspraken is in dit opzicht cruciaal. De ramingen vanaf 2018 zijn wel steeds realistischer geweest en het is afwachten wat de realisaties voor dit en de komende jaren zullen zijn, daarom resteert een risicopost die met name gericht is op gevallen waarin kosten vergoed moeten worden in kader van zogenoemde geëscaleerde zorg. Het rijk heeft voor 2020 en 2021 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering.

Ad 4: Cultuur, economie en milieu

a - Milieuaangelegenheden

In algemene zin geldt dat er voor de gemeente altijd een financieel risico aanwezig is van saneringen van (on)bekend zijnde locaties met bodemverontreiniging en van het verwerken van vrijkomende licht verontreinigende grond in ontwikkelingsgebieden.

De algemeen gestelde risico's zijn vooraf niet aan te geven en worden sterk bepaald door factoren als eigendomssituatie, oorzaak van de bodemverontreiniging, eigen werken waar vrijkomende grond in kan worden verwerkt en dergelijke.

Landelijk wordt gewerkt aan het in beeld brengen van speedlocaties. Speedlocaties zijn locaties waaraan door het bevoegd gezag een startdatum voor sanering wordt verbonden. Vooralsnog is niet aan te geven om hoeveel locaties het gaat in Oudewater en welke risico's de gemeente daarbij

mogelijk loopt. Ernstig verontreinigde locaties die niet spoedeisend zijn hoeven alleen gesaneerd te worden bij ruimtelijke ontwikkeling. Kosten voor sanering van locaties gelegen op gemeentelijke grond komen dan in principe voor rekening van de gemeente. Deze locaties worden niet actief in beeld gebracht.

b - Archeologie

Bij bodemverstoringen moet rekening worden gehouden met eventueel aanwezige archeologische waarden. Via bestemmingsplannen wordt geregeld wanneer en waar voor bodemverstoringen (bij bouwen, aanleggen e.d.) een archeologisch vooronderzoek nodig is. In maart 2011 is op basis van nadere studie het gemeentelijk archeologiebeleid vastgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen hoge, middelhoge en lage trefkans of dat er zelfs geen archeologische verwachting is. De risico's zijn hiermee meer ingekaderd.

De kosten voor archeologisch onderzoek komen voor rekening van de verstoorder. De kosten voor het beoordelen van de onderzoeksrapporten en enig toezicht in het veld, zijn verwerkt in de tarieven voor de omgevingsvergunning. Alleen wanneer zeer hoge kosten zijn gemoeid met noodzakelijke opgravingen loopt de gemeente het risico te moeten bijdragen in de onderzoekskosten. Via het gemeentefonds krijgt de gemeente jaarlijks een standaard bijdrage voor de bestuurskosten en ook in verband met het genoemde risico. Wanneer de kosten extreem hoog worden in verband met een noodzakelijke opgraving kan ook een beroep gedaan worden op een rijksbijdrage. De kans op een dergelijke rijksbijdrage is echter niet groot.

In de praktijk zal eerst bekeken worden of de verstoring wel noodzakelijk is en of bijvoorbeeld een bouwplan aangepast kan worden waarbij archeologische waarden in tact blijven.

In februari 2016 heeft de Raad de Verordening subsidie excessieve onderzoekskosten archeologie Oudewater vastgesteld. Deze heeft tot doel excessieve onderzoekskosten die voort kunnen vloeien uit de verplichting tot het uitvoeren van een archeologisch onderzoek te verlichten door middel van het onder voorwaarde subsidiëren van deze onderzoeken.

Ad 5: Sport en onderwijs

a/b - Zwembad

Door de raad is in 2013 onder meer besloten om het saldo van de bestemmingsreserve investeringen zwembad beschikbaar te stellen aan Stichting Beheer Zwembad Oudewater (SBZO). Hiermee kan het direct noodzakelijke groot onderhoud worden uitgevoerd. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de niet-dagelijkse onderhoudskosten en reparaties aan gebouwen/installaties. Gezien het achterstallige onderhoud wordt een bedrag opgenomen onder deze risicoparagraaf voor storingen en als gevolg daarvan eventueel niet uitstelbaar onderhoud. In het nieuwe collegeprogramma wordt ervan uit gegaan dat er een nieuw zwembad gerealiseerd gaat worden. Vooralsnog heeft SBZO toegezegd de exploitatie in 2020 en 2021 nog te zullen verzorgen.

Ad 6: Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

a - Planschade

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen of beperkingen in verdere ontwikkelingen die de gemeente mogelijk maakt of oplegt, kunnen tot 5 jaar na besluitvorming verzoeken om planschade worden ingediend. Het gaat hierbij om de vaststelling van bestemmingsplannen en de toepassing van binnen- en buitenplanse ontheffingen of projectbesluiten. Planschadevergoeding bij indirecte planschade wordt op basis van de Wro alleen toegekend voor waardeverminderingen boven 2%.

De gemeente sluit bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vaak een planschadeovereenkomst met de ontwikkelaar. Bij commerciële ontwikkelingen met een kleiner algemeen belang worden de

planschaderisico's voor de gemeente op deze manier in principe tot € 0 teruggebracht. Echter de kans kan nog niet op nihil worden gezet.

Ad 7. Algemene inkomsten

a - Aandelen BNG en Vitens

De gemeente bezit aandelen van de BNG en Vitens die een bepaalde waarde vertegenwoordigen. Zowel van de BNG als Vitens werd jaarlijks dividend ontvangen. Vitens maakte in 2019 bekend dat het over het boekjaar 2019 geen dividend uitkeert aan haar aandeelhouders in 2020. In de aandeelhoudersvergadering is dit besloten. Derhalve is in de begroting 2021 geen rekening gehouden met dividendontvangsten.

Het dividend van BNG bedraagt voor 2019 €1,27 per aandeel. In een reactie op een zeer nadrukkelijke aanbeveling van de Europese Centrale Bank (ECB) heeft de bank op 1 april 2020 bekend gemaakt de uitkering van het dividend op te schorten tot in elk geval 1 oktober 2020. Achtergrond hiervan is de significante schok die de corona-pandemie de economie toebrengt en de rol die voor banken is voorzien om de effecten zoveel als mogelijk te mitigeren. De toezichthouder verwacht van banken dat zij zich tot het uiterste inspannen om hun klanten te helpen en hun vermogen maximaal beschikbaar houden om te investeren in de kredietverlening aan hun klanten. Het is de uitdrukkelijke intentie van de RvC en de RvB om het dividend na 1 oktober 2020 uit te keren. Mocht dat te zijner tijd door onvoorziene ontwikkelingen niet mogelijk blijken of niet geoorloofd zijn, dan zullen de RvC en de RvB met een aangepast voorstel komen. Het risico op het niet ontvangen van de dividenduitkering achten wij gemiddeld gezien de coronaontwikkelingen.

b/c - Garantieverleningen

Veruit het grootste deel heeft betrekking op leningen van de Woningbouwvereniging Oudewater, waar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor 100% borg staat met aan achtervang van 50% van de gemeente en 50% van het Rijk (ultimo 2019: € 22.815.905). Gezien deze constructie gaan we ervan uit dat het impact voor de gemeente maximaal 10% van het totaal van de gewaarborgde leningen omvat, oftewel € 2.281.591. In het overzicht van de risico's is daarom aangegeven dat de benodigde weerstandscapaciteit op afgerond € 228.200 wordt geraamd.

Daarnaast is er 1 lening van St. Sporthal Oudewater en 3 leningen van tennisvereniging De Heksenmeppers waarvoor de gemeente 100% garant staat. Het gaat hier om € 338.000 (per ultimo 2019).

Gezien het feit, dat de garantieverlening voor de aankoop van een eigen woning per 1 januari 1995 is overgenomen door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is het risico voor de gemeente te verwaarlozen.

d/e - Algemene uitkering gemeentefonds en WOZ

De raming en de ontwikkelingen van de algemene uitkering in het meerjarenperspectief zijn jaarlijks gebaseerd op de meicirculaire. Hierbij is uitgegaan van constante prijzen. Jaarlijks blijkt uit met name de septembercirculaire wat de werkelijke algemene uitkering wordt. Aangezien het accres binnen de algemene uitkering afhankelijk is van de economische vooruitzichten en dus de uitgaven van het Rijk, blijft de hoogte van de algemene uitkering altijd een risicofactor voor de gemeente. Daarom is ook hiervoor een risicopost opgenomen. Hiernaast is er sprake van een aanscherping van de regelgeving in de Wet Onroerende Zaken, die een mogelijk risico van € 45.000 op jaarbasis kan betekenen.

B. Bedrijfsvoering

Ad a: Infrastructurele risico's

Openbare verlichting

Al enige tijd overweegt de gemeente een mogelijke overname van het openbare verlichtingskabelnet, voor zover eigendom van de gemeente, door een marktpartij. Bij de beslissing tot verkoop/overdracht moet rekening worden gehouden met allerlei (technische) ontwikkelingen. Zowel het in eigen beheer houden van het netwerk, als het verkopen ervan, brengt de nodige risico's met zich mee. Als eigenaar draag je alle risico's in het kader van exploitatie, onderhoud en beheer. Als afnemer van een dienst heb je verminderde invloed op het geleverde product.

Lange Linschoten

Door het afkalven van de oevers van de Lange Linschoten vertonen de verhardingen van de Noord en Zuid Linschoterzandweg extra schadebeelden. Alvorens de schade aan het wegdek te herstellen dienen eerst de oevers te worden gestabiliseerd en te worden hersteld. De totale kosten van het herstel worden indicatief geraamd op een bedrag van € 4,3 miljoen. Dit project is in uitvoering en is reeds in de begroting (meerjarig) verwerkt. Er is daarnaast een risicopost in deze paragraaf opgenomen.

Hoenkoopsebrug

Er loopt momenteel een onderzoek om vast te stellen of onderhoud mogelijk is of dat de brug vervangen moet worden. Het vervangen van de brug zal naar verwachting €3 miljoen gaan kosten. Het risico bedraagt €3 miljoen indien de brug vervangen moet worden. De beheersmaatregel is het openzetten van de brug. Derhalve is in de weerstandsparagraaf geen rekening gehouden met een financieel risico.

Masterplan binnenstad

Dit project loopt door tot en met 2034. Voor onvoorzien is in het budget rekening gehouden met enkele procenten (2% tot 3%). Gezien de doorlooptijd kunnen marktontwikkelingen in de toekomst het risicoprofiel veranderen wat effect zal hebben op het weerstandsvermogen.

Ad b: BTW Compensatie Fonds (BCF)

Er zijn diverse onderzoeken geweest (EY en PWC) en controles door de Belastingdienst waaruit is gebleken dat de invoering van het BCF in Oudewater op een goede wijze is geïmplementeerd. Hiernaast is gekeken of het percentage dat gehanteerd werd voor de verrekening van de BTW bij de productiemiddelen en productiecentra nog juist was. Op basis van onderzoeken en berekeningen zijn de percentages sinds 2011 en volgende jaren vastgesteld op 96% verhaalbaar via het BCF en 4% kostenverhogend. In 2019 is wederom onderzoek gedaan naar de vastgestelde percentages. Uit dit onderzoek, uitgevoerd door Caraad, is gebleken dat de percentages ongewijzigd toegepast kunnen worden.

In mei 2012 is er tussen de Belastingdienst en de gemeente Oudewater een convenant Horizontaal Toezicht gesloten. Tot nu toe werd er door de Belastingdienst na aangiftes achteraf gecontroleerd. Bij het horizontaal toezicht werkt de Belastingdienst met de gemeente samen op basis van gemaakte afspraken en wederzijds vertrouwen. Hierbij gaat de Belastingdienst ervan uit dat de gemeente zorgdraagt voor een systeem van interne beheersing en interne en externe controle, met als doel het

opstellen en indienen van aanvaardbare aangiften. Dit betekent dat veel controles door de Belastingdienst overbodig zijn geworden.

Ad c: EMU-tekort

Het EMU tekort is het nationale begrotingstekort. Het EMU-tekort van een land mag maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product bedragen. In de Wet Hof is opgenomen dat decentrale overheden een sanctie opgelegd kunnen krijgen. In eerste instantie heeft de sanctie de vorm van een aan te houden depot. Wanneer na het opleggen van de sanctie geen verbetering waarneembaar is, wordt het depot omgezet in een boete. Als wel verbetering optreedt, valt het depot weer vrij. De berekening van het EMU-saldo is opgenomen in de bijlagen bij de programmabegroting.

Ad d: Wettelijke Aansprakelijkheid

De landelijke tendens is dat het aantal schadeclaims de afgelopen jaren aanzienlijk is gestegen. Als oorzaken kunnen worden genoemd het Nieuw Burgerlijk Wetboek (invoering risicoaansprakelijkheid), invoering van de Algemene wet bestuursrecht (aanzienlijke versterking van de positie van de burger ten opzichte van de overheid) en de toenemende mondigheid van de burger. De wet dwangsom bij niet tijdig beslissen wordt uitgewerkt binnen de gemeentelijke processen.

In Oudewater vallen de aansprakelijkheidsschades tot op heden mee. Deze constatering moet echter niet leiden tot een verslapping van de aandacht c.q. het beleid. Het is en blijft namelijk van groot belang om schadepreventief te werken. Door de verzekeringsmaatschappijen en de VNG wordt hierop voortdurend gewezen.

In het kader van preventief werken zij opgemerkt dat onder andere goed en regelmatig onderhoud van wegen, de klachtenlijn, het nauwkeurig naleven van procedures met betrekking tot verlening van vergunningen, adequate behandeling van ingediende bezwaarschriften (bijvoorbeeld toetsen van bezwaarschrift door bezwarencommissie), etc. tot de aandachtspunten behoren.

De grotere aansprakelijkheid vindt uiteraard haar weerslag in de kosten van de verzekeringen tegen deze risico's. Voor personen-/zaakschade bedraagt het eigen risico € 2.500 per gebeurtenis. Het eigen risico voor vermogensschade bedraagt € 2.500 per geval en in enkele gevallen € 12.500.

Ad e: Wet Ketenaansprakelijkheid

De gemeente kan op grond van de Wet Ketenaansprakelijkheid aangesproken worden voor het niet afdragen van belastingen en premies sociale verzekeringen door aannemers.

In het kader van deze wet is de gemeente niet aansprakelijk als het gaat om de aanleg van gemeenschapsvoorzieningen, zoals wegen, rioleringen en watergangen in het openbare gebied. Dit is het leeuwendeel van de projecten. Bij projecten die niet onder openbare voorzieningen vallen is de wet wel van toepassing. Hierbij valt te denken aan het ophogen van bouwterreinen en andere zaken die voor de verkoop bestemd zijn.

De omvang van het risico is niet erg groot. Om het risico te beperken kunnen maatregelen genomen worden. Naast het opvragen van verklaringen van goed betaalgedrag kan gebruik gemaakt worden van zogenaamde G-rekeningen voor betalingen aan aannemers.

Ad f: Brandschade

De gemeente is verzekerd tegen brand- en stormschade. Het risico voor de gemeente betreft een lagere uitbetaling dan de werkelijk geleden schade bij een eventuele onderverzekering. In 2013 zijn alle gebouwen aan een nadere inspectie onderworpen. In 2019 zijn de gemeentelijke gebouwen opnieuw getaxeerd en in 2020 de schoolgebouwen. Hierdoor wordt bereikt dat er in principe geen sprake kan zijn van onderverzekering.

C. Verbonden partijen

De veronderstelling, dat het uitoefenen van taken door gemeenten gezamenlijk in een regio voor de gemeenten (en haar inwoners) financiële voordelen oplevert, kan niet in alle gevallen als juist worden onderkend. De invloed van een individuele gemeente op het beleid van een eenmaal ingesteld lichaam is beperkt. Aan dit gegeven is het bezwaar verbonden, dat samenwerkingsverbanden door het vormen van reserves e.a. een eigen financieel beleid gaan voeren; dus in feite een stukje financieel beleid van de aangesloten gemeenten overnemen.

De bijdrage van de gemeente Oudewater aan gemeenschappelijke regelingen is een regelmatig onderwerp van gesprek in vergaderingen van het college en van de raad. Ook bij andere gemeenten bestaat de gedachte om voor de (groeierende) financiële problematiek van de gemeenten, ook een bijdrage van gemeenschappelijke regelingen te vragen door hen te verzoeken bijvoorbeeld bezuinigingen te laten plaatsvinden. In de paragraaf 2. “Verbonden partijen” vindt een uitgebreide toelichting plaats.

D. Grondexploitaties

Op 1 januari 2019 waren er twee complexen in bewerking, namelijk complex de Noort Syde II en Tappersheul III. De Noort Syde II is in 2020 afgesloten.

Voor Tappersheul III is inmiddels een exploitatieopzet opgesteld en zijn de benodigde gronden reeds aangekocht. Jaarlijks vindt er een herziening van de exploitatieopzet plaats. Er vinden momenteel onderhandelingen plaats over de verkoop van verschillende percelen met diverse gegadigden en het voorontwerpbestemmingsplan uitbreiding Tappersheul is in september 2020 vastgesteld.

De exploitatie van grond kent financiële risico's. Kosten, zoals de boekwaarde van verwerving en overige kosten en de daaruit voortvloeiende rentelasten, worden normaliter gedekt door inkomsten uit grondverkoop. Aan zowel de baten- als de lastenkant kunnen zich risico's voordoen.

Kosten van verwerving, milieusanering of bijvoorbeeld het bouw- en woonrijp maken kunnen tegenvallen, uitkomst van aanbestedingen is niet altijd voorspelbaar en de inkomsten uit grondverkoop kunnen door conjuncturele ontwikkelingen of veranderende wensen van woonconsumenten veranderen. Een belangrijk risico is daarnaast het niet halen van vooraf bepaalde planningen. Het is dus zaak binnen de grondexploitaties alert te zijn op ontwikkelingen die van invloed zijn op de kosten en baten en deze tijdig te signaleren, te rapporteren en te verwerken. Bijdragen aan reserves mogen pas plaatsvinden als de boekwaarde van het complex dit toelaat (winstneming).

2. Weerstandsvermogen

Het is van belang te weten of sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Aangezien het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt ook wel het weerstandsvermogen genoemd. Deze wordt als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit.

De geactualiseerde stand van het weerstandsvermogen geeft aan dat het totaal van de risico's € 2.240.291 bedraagt. De totale weerstandscapaciteit wordt geraamd op € 2.181.914 voor 2021. De ratio weerstandsvermogen bedraagt dan 1,0. Schematisch:

	Verslag 2019		begroting 2020		begroting 2021	
1. Weerstandscapaciteit	€	3.147.011	€	2.672.747	€	2.181.914
2. Risico's	€	2.196.672	€	2.158.100	€	2.240.291
Ratio weerstandsvermogen		1,4		1,2		1,0

Wanneer de ratio weerstandsvermogen minder dan 1,0 bedraagt, is een gemeente kwetsbaar. De gemeente beschikt dan niet over voldoende capaciteit om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Er kunnen zich echter onvoorziene situaties voordoen waarbij je als gemeente binnen 1 jaar meerdere tegenslagen hebt te verwerken, ook al was de kans daarvoor laag ingeschat. Het spreekt voor zich dat hoe hoger het weerstandsvermogen is, hoe meer (onvoorziene) tegenvallers opgevangen kunnen worden. Echter, ook een groot weerstandsvermogen is niet altijd ideaal. Wanneer de ratio hoog oploopt kan men zich afvragen of de gemeente dit geld ook niet voor andere doeleinden zou kunnen inzetten, bijvoorbeeld voor de uitvoering van nieuw beleid. Een ratio van 1,0 wordt in termen van risicomanagement overigens gekwalificeerd als "voldoende".

De gemeente heeft de ambitie om o.a. een nieuw zwembad te realiseren en De Klepper te herbestemmen tot 'huiskamer van de stad'. Voor het zwembad is een financieringsconstructie opgezet waarin o.a. rekening wordt gehouden met een opbrengstwaarde van grondverkoop. Er kunnen aan het realiseren van een nieuw zwembad verschillende risico's kleven. Waaronder lagere opbrengstwaarde van gronden als gevolg van een economische crisis of meerkosten als gevolg van onvoorziene zaken. In nauwe samenwerking met Boei en Hanratharchitect heeft Oudewater meerdere plannen opgesteld voor De Klepper, waaruit het college een voorkeursscenario heeft voorgedragen. Indien besloten wordt om deze plannen uit te voeren kan dit effect hebben op het risicoprofiel van de gemeente en dus ook op de ratio weerstandsvermogen.

Beleid gemeente Oudewater

Voor de ratio van het weerstandsvermogen streeft de gemeente naar een ratio van 1,0. Indien de ratio op enig moment buiten de toegestane ondergrens komt, doet het college zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één jaar, een voorstel om het beschikbare weerstandsvermogen te verhogen.

Risicoafdekking uit de algemene reserve

Indien een risico zich werkelijk voordoet, wordt bij de afdekking als volgt gehandeld:

- Voor zover mogelijk worden maatregelen ter beperking van de schade getroffen;
- Schade die niet kan worden beperkt, wordt zoveel mogelijk vanuit de daartoe geëigende programmabudgetten betaald. Dat geldt ook voor de kosten van de schadebeperkende maatregelen;
- Voor zover bovenstaande maatregelen niet toereikend zijn wordt de algemene reserve aangesproken.

COVID-19 virus

De anderhalvemetersamenleving als gevolg van de coronacrisis kan grote financiële gevolgen hebben. Dit is onder meer afhankelijk van welke maatregelen getroffen dienen te worden. De financiële gevolgen zijn momenteel van veel factoren afhankelijk dat er geen zinvolle inschatting is te geven. De gemeente zet zich zoveel mogelijk in op de tegemoetkoming van het Rijk. Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten een reële vergoeding voor de coronakosten krijgen. Hoewel de gemeente zich inspant op maximale rijksvergoeding, bestaat de mogelijkheid dat niet alle kosten vergoed worden. In de weerstandsparagraaf is geen rekening gehouden met dit risico.

Conclusie:

Uit de uitgevoerde risicoanalyse blijkt dat Oudewater de risico's voldoende afgedekt heeft. Daarnaast zijn de belangrijkste beheersplannen geactualiseerd en zijn de daaruit voortvloeiende lasten structureel verwerkt in de begroting en dus de daarmee verband houdende voorzieningen.

3. Kengetallen financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Zij kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Daarom schrijft het Besluit begroting en verantwoording (BBV) voor dat de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat:

- a. netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- b. solvabiliteitsratio
- c. grondexploitatie
- d. structurele exploitatieruimte
- e. belastingcapaciteit

In onderstaande tabel geven we de kengetallen en hun geprognosticeerde verloop weer.

Kengetal	Verslag 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023	Begr. 2024
a1. netto schuldquote	37%	83%	99%	97%	86%	113%
a2. netto schuldquote gecorrigeerd	36%	82%	98%	96%	84%	112%
b. solvabiliteitsratio	25%	17%	14%	13%	14%	11%
c. grondexploitatie	11%	16,7%	3,8%	-2,6%	-16%	0%
d. structurele exploitatieruimte	-2%	-1,9%	0,6%	1,9%	1,7%	0,9%
e. belastingcapaciteit	104%	116,5%	128%	-	-	-

De kengetallen geven inzicht in de (ontwikkeling van de) financiële positie van de gemeente. Ze maken onder meer inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Daarnaast geven ze inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente. Hieronder wordt per kengetal uitgelegd welke verhouding wordt uitgedrukt en hoe het desbetreffende kengetal zich ontwikkelt.

a. netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de financiële positie drukken. De signaalwaarde voor de netto schuldquote bedraagt 130%.

Wanneer de netto schuld groter is dan 130% van de inkomsten, is er volgens de VNG sprake van een erg hoge schuld. Maar al bij een netto schuld die 100% van de inkomsten te boven gaat is waakzaamheid geboden. Dit zijn grove maten. Voor een genuanceerd beeld moet ook naar de voorraad bouwgronden en de "voorraad" uitgeleende gelden worden gekeken. Bij een grote portefeuille uitgeleend geld langer dan 1 jaar of voorraad grond, ligt de grens voor een erg hoge gemeenteschuld hoger. De boekwaarde van de voorraad bouwgronden en de uitgeleende gelden langer dan 1 jaar is bij de gemeente Oudewater echter relatief laag.

De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

De netto schuldquote neemt de komende jaren verder toe tot 113% in 2024. Dit is vooral een gevolg van het geprognosticeerde relatief hoge jaarlijkse investeringsniveau en het feit dat deze investeringen (nagenoeg) volledig met externe leningen gefinancierd zullen moeten worden.

b. solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% (signaalwaarde) heeft een gemeente haar bezit relatief zwaar belast met een schuld. De komende jaren ontwikkelt de solvabiliteitsratio zich onder deze (bodem)signaalwaarde. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het balanstotaal van de gemeente toeneemt (als gevolg van het relatief hoge investeringsniveau dat (nagenoeg) volledig met externe leningen gefinancierd zal moeten worden) in combinatie met een geprognosticeerd afnemend eigen vermogen.

c. grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de in exploitatie genomen bouwgronden) is ten opzichte van de totale jaarlijkse baten. Het geeft aan of een gemeente veel geld heeft geïnvesteerd in haar grondexploitatie. Dit geld moet namelijk nog worden terugverdiend vanuit grondverkoop. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. De boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden van de gemeente ontwikkelt zich de komende jaren in gunstige zin tot een percentage van -16% ultimo 2023 als gevolg van de geprognosticeerde grondverkoop in complex Tappersheul III. Daarna worden (vooralsnog) geen nieuwe grondexploitaties geprognosticeerd.

d. structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan in welke mate de structurele lasten van de gemeente worden gedekt door structurele baten. Een kengetal van 0% of hoger geeft aan dat er sprake is van een structureel sluitende begroting. Wanneer dit kengetal negatief is, betekent het dat het structurele deel van de baten in de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De gemeente prognosticeert de komende jaren dit kengetal boven de 0% zodat er sprake is van een structureel sluitende begroting.

e. belastingcapaciteit

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een eventuele financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of waarin er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Dit gebeurt door de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven.

PARAGRAAF 4: BEDRIJFSVOERING

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

De bedrijfsvoering voor de gemeente Oudewater is ondergebracht bij de gezamenlijke ambtelijk organisatie die onder verantwoordelijkheid van de gemeente Woerden werkzaamheden op het terrein van onder andere de bedrijfsvoering voor Oudewater verricht. Deze dienstverlening is beschreven in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze DVO is op 16 juli 2020 door de gemeenteraden van zowel Oudewater als Woerden weer voor 5 jaar vastgesteld.

SPEERPUNTEN

Uitvoeringsovereenkomst (UVO)

Jaarlijks wordt door de beide colleges een UVO vastgesteld. In deze UVO worden nadere afspraken gemaakt over de wijze van uitvoering van de overeengekomen dienstverlening voor het komende begrotingsjaar. Basis voor deze UVO is de door de raad van Oudewater vastgestelde begroting voor het komende jaar. Daarbij wordt aandacht besteed aan eventueel meer- en minderwerk, wat aandachtspunten ten aanzien van uitvoering zijn en welke afspraken ten aanzien van de kwaliteit gemaakt kunnen worden. De UVO zal in het najaar van 2020 in opzet worden vernieuwd.

Aandachtspunten bedrijfsvoering

Voor het begrotingsjaar 2021 staan de volgende aandachtspunten op de agenda:

Effecten van Corona op de medewerkers. Het veelvuldig thuiswerken heeft voor- en nadelen voor de medewerkers. Vanuit de gezamenlijke organisatie wordt bekeken hoe medewerkers goed ondersteund kunnen worden in het digitaal werken vanuit huis.

Het ziekteverzuim heeft nu meer dan ooit vanwege Corona aandacht.

De ICT is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Voor 2021 wordt gezien op welke aspecten de ICT voor Oudewater en Woerden verder verbeterd kan worden en welke kwaliteitsafspraken op dit punt gemaakt kunnen worden.

Ontwikkelen van meer inzicht in de tevredenheid van de inwoners over de dienstverlening van de gemeenten Oudewater aan haar inwoners. In de UVO zal op dit punt gezien worden hoe dit samen met Woerden opgepakt kan worden.

Rechtmatigheid

De accountant voert elk jaar een interim controle uit bij de gezamenlijke ambtelijke organisatie. Op basis daarvan geeft de accountant adviezen om de interne procedures te verbeteren. De uitkomst van deze interim controle zal door het college van Oudewater met het college van Woerden worden besproken. Eens in de drie maanden zal de voortgang ten aanzien van de aanbevelingen die voortkomen uit de interim controle van de accountant door de twee verantwoordelijke portefeuillehouders van Woerden en Oudewater gezamenlijk worden besproken. Tijdens deze periodieke bijeenkomsten wordt ook stilgestaan bij de follow-up van de aanbevelingen die de accountant heeft gedaan ten aanzien van de controle op de jaarrekening.

PARAGRAAF 5 FINANCIERING

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

De financieringsparagraaf heeft als doel de raad te informeren over het beleid op het vlak van financiering/treasury en de daarmee samenhangende risico's.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK BELEID

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) vormt het wettelijk kader. Het doel van deze wet is het bevorderen van de kredietwaardigheid en van de transparantie van het financieringsbeleid. In de Wet Fido zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie van de decentrale overheden. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De gemeente beschikt verder op grond van de Wet Fido over een Treasurystatuut dat op 16 december 2014 door de raad is vastgesteld. Dit statuut is ingegaan per 1 januari 2015 vanwege de samenwerking met Woerden. Voor beide gemeenten geldt dit zelfde statuut.

Eind 2013 is de Wet Hof (Houdbare overheidsfinanciën) in werking getreden. Hierin is opgenomen dat het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de begrotingseisen te respecteren. De gelijkwaardige inspanning wordt uitgedrukt in een macronorm voor het EMU-saldo van de medeoverheden gezamenlijk.

Gemeenten, provincies, waterschappen en openbare lichamen ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht tot deelname aan schatkistbankieren, wat inhoudt dat zij hun liquide middelen moeten aanhouden bij de schatkist van het Rijk. Verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden is ingesteld om de overheidsschuld terug te dringen. Vanaf januari 2014 wordt het rekening-courantsaldo bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgeroomd ten gunste van de rekening-courant van het Rijk (de schatkist).

Ontwikkelingen

Financieringspositie

Het geïnvesteerd vermogen, dat zijn de boekwaarden van alle geactiveerde investeringen, bedraagt per 1 januari 2021 € 23,9 miljoen. Het schuldrestant van de aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2021 € 7,4 miljoen en de stand van de eigen reserves en voorzieningen € 9,1 miljoen.

Risicobeheer

Treasurybeheer is erop gericht om risico's te beheersen. Onder risico's wordt begrepen: rente-, krediet-, liquiditeits- en valutarisico's. Deze spelen in Woerden als volgt een rol:

- De te beheersen renterisico's op grond van de Wet Fido uiten zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide instrumenten beogen de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan de korte en lange schuld. Deze worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.
- Valutarisico's spelen geen rol. Transacties in vreemde valuta doen zich niet voor en de gemeente neemt alleen deel in het aandelenvermogen van twee (semi)overheidsgerichte instellingen, namelijk Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens. Dit aandelenbezit is echter niet gebaseerd op winstoogmerk c.q. speculatieve doeleinden. Het risico van deze aandelen vinden wij verwaarloosbaar. De aandelen worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs.
- De kredietrisico's zijn zeer gering. De risico's die voortvloeien uit een mogelijke waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het (niet) tijdig kunnen nakomen van de verplichtingen

door de tegenpartij (kredietrisico) worden in het Treasurystatuut geregeld conform de eisen die de Wet Fido stelt.

1. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarvoor kortlopende middelen mogen worden aangetrokken op de geldmarkt. Dit maximum bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal (lasten) met een minimum van € 300.000. Voor 2021 met een begrotingstotaal van 23,3 miljoen is de kasgeldlimiet afgerond 2 miljoen.

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de verwachte kasgeldlimiet. Bij het structureel overschrijden van de kasgeldlimiet dienen maatregelen genomen te worden zoals het aantrekken van langlopende geldleningen en/of het beperken van het aangaan van de korte schuld.

Grondslag	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Begroting omvang (exclusief mutaties reserves)	€ 23.258	€ 23.291	€ 22.280	€ 22.535
Toegepaste kasgeldlimiet				
- in procenten	8,5	8,5	8,5	8,5
- in bedrag	€ 1.977	€ 1.980	€ 1.894	€ 1.915
(bedragen * € 1.000)				

2. Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld is de mate waarin het saldo van de rentelasten veranderd door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van een jaar of langer. Om dit risico te beperken, schrijft de wet voor dat herfinanciering jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één jaar te voorkomen.

Indien wordt afgeweken van de renterisiconorm kan ontheffing worden verleend. Als bij afwijkingen de toezichthouder wordt geïnformeerd en ontheffing wordt verkregen, handelt de gemeente rechtmatig. Afwijking van de renterisiconorm is niet aan de orde voor de gemeente Woerden.

Grondslag	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Begroting omvang (exclusief mutaties reserves)	€ 23.258	€ 23.291	€ 22.280	€ 22.535
Toegepaste renterisiconorm				
- In procenten	20%	20%	20%	20%
- In bedrag, maximum	€ 4.652	€ 4.658	€ 4.456	€ 4.507
- In bedrag, minimum (wettelijk bepaald)	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Renterisico				
- Renteherziening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
- Aflossing	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 200
Renterisiconorm				

Toets renterisiconorm				
- Toegestane renterisiconorm	€ 4.652	€ 4.658	€ 4.456	€ 4.507
- Begroot renterisico	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 200
Onderschrijding renterisiconorm	€ 3.452	€ 3.458	€ 3.256	€ 4.307
Overschrijding renterisiconorm	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
(bedragen * € 1.000)				

3. Renteresultaat op treasury

Met ingang van 2017 zijn de nieuwe BBV-voorschriften van toepassing. Hierin staat de aanbeveling dat in de financieringsparagraaf het renteresultaat op de treasury moet worden opgenomen. Met onderstaand overzicht wordt gehoor gegeven aan deze aanbeveling.

	begroting 2021
a1. externe rentelasten lange financiering	136.860
a2. externe rentelasten korte financiering	29.582
b. rentebaten	-3.000
totaal door te berekenen externe rente	163.442
c1. rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2. rente projectfinanciering door te berekenen taakvelden	0
totaal door te berekenen externe rente	0
Saldo door te berekenen externe rente	163.442
d1. rente over reserves/voorzieningen	101.980
d2. rente voorzieningen tegen contante waarde	0
totaal d	101.980
Aan taakvelden door te berekenen externe rente	265.422
e. werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	426.070
f. renteresultaat op treasury	-160.648

4. Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De financieringspositie heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen versus de waarde van de investeringen. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken. De financieringsbehoefte van de gemeente wordt bepaald aan de hand van de liquiditeitsprognose. Op basis van de verwachte baten en lasten (kasstromen) wordt een schatting gemaakt van het verwachte liquiditeitsverloop. Voor een goede liquiditeitsplanning is vooral inzicht nodig in de financiële planning van grote projecten en investeringen. Wekelijks wordt de liquiditeitspositie bepaald waardoor snel ingespeeld kan worden op de financieringsbehoefte van de gemeente. Het verloop van de langlopende geldleningen en het hieraan gekoppelde gemiddelde rentepercentage is in onderstaande tabel opgenomen:

Datum	saldo (*1.000) langlopende geldleningen	Gem. Rente	Omslagperc.
01-01-2021	€ 7.400	1,85%	2,00%

De afgesloten leningen van de laatste 10 jaar zijn in onderstaande tabel opgenomen:

jaar	bedrag (* 1.000)	rente
2011	€ 4.000	3,42%
2012	€ 2.000	2,91%
2019	€ 4.000	-0,250%
2020	€ 0	0,00%

Na het opstellen van de begroting 2021-2024 is een nieuwe geldlening gesloten van 7 miljoen tegen een rentepercentage van 0,207. Het rentebedrag 2021 komt ten laste van de begrotingspost Rentelast financieringstekort.

Indien de werkelijke rentelasten in 2021 die aan de taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan besloten worden tot correctie. Correctie is verplicht indien deze afwijking groter is dan 25%.

Bij de Najaarsrapportage 2021 vindt een nacalculatie plaats van de rente en wordt bekeken of correctie noodzakelijk is.

5. Uitgangspunten

In de meerjarenbegroting 2021-2024 is rekening gehouden met de volgende rentepercentages in de staat van activa.

- Renteomslagpercentage 2,00
- Rente nieuwe investeringen 2,00
- Rente grondbedrijf 0%

Het eerste jaar van investering wordt geen rente berekend.

De renteomslag is bijna gelijk aan het gemiddelde rentepercentage van de langlopende geldleningen.

6. Verwachting voor 2021 en 2022

Het vertrouwen in de economie blijft naar verwachting gelijk. De rente op zowel de geld- als de kapitaalmarkt blijft laag.

PARAGRAAF 6 KAPITAALGOEDEREN

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

Inleiding

De gemeente Oudewater heeft de openbare ruimte in beheer. In die ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten bestaat de openbare ruimte uit een aantal kapitaalgoederen op gebied van infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continu budgettaire middelen vergt. Doel van deze paragraaf is om daar inzicht in te geven en het kader te schetsen voor zes hoofdonderwerpen: integraal beleid openbare ruimte (o.a. wegen, groen, kunstwerken en meubilair), riolering, baggeren, sportvelden, begraafplaatsen en gebouwen.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK BELEID

Beheerplannen

Voor de meerjarige onderhoudsramingen van enige omvang wordt in Oudewater gewerkt met beleids- en beheerplannen, waarin gekoppeld aan de keuze voor een bepaald onderhoudsniveau, een meerjarenraming wordt gemaakt van de kosten. Daarin worden die kosten van onderhoud gesplitst naar:

- klein onderhoud (dekking kosten via exploitatie);
- groot onderhoud (dekking kosten via exploitatie en via voorziening);
- vervangingen / renovatie (dekking kosten via kapitaalkrediet).

Deze beheerplannen omvatten in principe een periode van 5 tot 10 jaar.

Stand van zaken uitvoering advies accountant voor betere onderbouwing reserves.

Naar aanleiding van een eerder advies van de accountant is hard aan de slag gegaan met het up to date krijgen van de beheerplannen voor de openbare ruimte. Ze bleken eerder onvoldoende werkbaar en een update was daarom gewenst. Daarom zijn de voorzieningen tijdelijk omgezet in reserves. In 2021 wordt ingezet op het compleet maken van de benodigde beheerplannen. Daarnaast wordt samen met team financiën ingezet op het omzetten van de voorziening/reserves richting de gewenste systematiek conform Woerden.

Voorzieningen (tijdelijk reserves)

Voor het groot onderhoud bestaat de keuze tussen dekking van de kosten via de exploitatie dan wel via een te vormen voorziening. In principe geldt dat het werken met voorzieningen de uitzondering moet blijven, immers in principe behoren onderhoudsuitgaven binnen de exploitatie te worden opgevangen. Alleen als het verloop van de uitgaven over de jaren zo schommelt dat dit de financiële positie van de gemeente verstoort, kan gewerkt worden met een voorziening.

Over het algemeen zal dat alleen het geval zijn als er sprake is van een beperkt aantal grotere objecten, waardoor het uitgavenniveau per jaar sterk kan variëren. Als sprake is van een groot aantal (deel)objecten kan het onderhoudsbudget normaliter daarover jaarlijks in redelijk gelijke delen worden verdeeld.

Beleid en belangrijkste projecten per hoofdonderwerp

In 2021 wordt gewerkt met de volgende beleids- en beheerplannen:

- Handboek Inrichting Openbare Ruimte Oudewater (HIOR);
- AVOI en het Handboek kabels & leidingen;
- Gemeentelijk WaterbeleidsPlan (GWP);
- Baggerplan 2012-2021;
- Wegenbeheersplan 2017-2026;
- Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (MOP) 2012-2022;
- Civieltechnische Kunstwerken 2014-2023;
- Nota Openbare Speelruimte 2013;
- Masterplan Binnenstad Oudewater.

Kwaliteitsniveaus

De kwaliteitsniveaus zijn in financiële zin vertaald in de begroting (zie ook programma 2). De hierna volgende tabel geeft weer wat de budgetten zijn voor onderhoud (interne uren en derden), overig (kapitaallasten, belastingen etc.) en welke beschikbaar zijn voor vervanging en reconstructie. De vervangings- en reconstructie-maatregelen worden daarbij gedeeltelijk via investeringen gefinancierd. Daarnaast zijn investeringen opgenomen die worden afgeschreven. In de tweede kolom staan de investeringen 2021. Op grond van het in deze bijlage opgenomen overzicht autoriseert uw raad de kredieten.

BEGROTING 2021		Onderhoud 2021	Kapitaallasten 2021	Vervanging/ reconstructie	Totaal 2021
A) IBOR	1-Verhardingen	800.000	141.000	6.194.000	7.135.000
	1-Gladheidbestrijding	69.000	0	100.000	169.000
	2-Groenvoorziening	277.000	14.000	200.000	491.000
	2-Onkruidbestrijding	49.000	0	0	49.000
	2-Speelvoorzieningen	10.000	15.000	0	25.000
	3-Straatmeubilair	16.000	0	0	16.000
	3-Electrakasten	0	5.000	0	5.000
	3-Verlichting	301.000	0	0	301.000
	4-Beschoeiingen/kademuren	0	55.000	1.500.000	1.555.000
	5-Civiele kunstwerken	170.000	90.000	100.000	360.000
Subtotaal	€	1.692.000	320.000	8.094.000	10.106.000
B)	Riolering	522.000	22.000	1.695.500	2.239.000
C)	Baggeren	148.000	0	0	148.000
D)	Sportvelden	89.000	41.000	0	130.000
Totaal	€	2.451.000	383.000	9.789.500	12.623.000

Overzicht hoeveelheden IBOR en verbeelding van kwaliteitsniveaus

Areaal	Hoeveelheid
Wegen (l)	73 km
Verkeersborden	1.177 stuks
Civiele kunstwerken	45 stuks
Lichtpunten (eigendom)	186 stuks
Dragers/palen	698 stuks

Areaal	Hoeveelheid
Hagen	2.700 m2
Gras	475.600 m2
Water	352.400 m2
Bepanting	76.000 m2
Wegen (opp)	577.700 m2

	Binnenstad	Woongebieden	Bedrijventerreinen	Buitengebied
Percentage areaal dat moet voldoen aan niveau →	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%
1. Verharding	B	C	C	C
2. Groen en speelvoorzieningen	B	C	C	C
3. Openbare Verlichting	B	C	C	C
3b. Meubilair	B	C	C	C
4. Beschoeiing en kademuren	B	C	C	C
5. Civiele kunstwerken	B	C	C	C
Riolering	B	B	B	B
Baggeren	B	B	B	B

A	Mooi en comfortabel
B	Functioneel
C	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder; alleen mogelijk als voldaan wordt aan wettelijke eisen, veiligheid en functionaliteit
D	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, mogelijke juridische aansprakelijkstelling of sociale onveiligheid

De belangrijkste aandachtspunten:

Ad a: IBOR

1. Verharding (wegen), straatreiniging (inspectie om het jaar) en gladheidsbestrijding

Voor het wegenonderhoud wordt op basis van de laatste inspectiegegevens en het wegenbeheersplan (2017-2026) het benodigde onderhoud bepaald. Hierin zijn de doelstellingen vanuit het IBOR vertaald in concrete maatregelen. Gedurende de looptijd van het beheerplan wordt waar mogelijk de aanwezige achterstand op het onderhoud van de verhardingen weggewerkt en wordt proactief ingezet op het voorkomen van achterstallig onderhoud in de toekomst. Het wegonareaal wordt op kwaliteitsniveau C onderhouden.

Het wegonderhoud wordt zo goed mogelijk afgestemd op het onderhoud van de rest van de openbare ruimte (groen, civiele kunstwerken, beschoeiingen en riolering).

2. Groen en speelvoorzieningen (jaarlijks)

Ook voor het onderhoud van het groen en de speelvoorzieningen gelden de beleidskaders vanuit het IBOR.

Groen: Daarnaast zijn het concept Groenblauwe Omgevingsplan en de planning groenrenovaties de basis waarop het onderhoud wordt uitgevoerd. Het groen wordt onderhouden op kwaliteitsniveau B/C.

Speelplaatsen: Het regulier onderhoud van de speelplaatsen vindt plaats conform de doelstellingen vanuit IBOR en op basis van de Nota Openbare Speelruimte uit 2013.

Onkruidbestrijding: Reeds meerdere jaren is het gebruik van chemische middelen op verharding niet meer toegestaan. Binnen de gemeente Oudewater is gekozen voor het borstelen en af en toe branden van de verharding.

3. Overig meubilair en verlichting (5 jaarlijks)

Het overige meubilair wordt onderhouden conform de doelstellingen vanuit IBOR, geldende richtlijnen en het vervangingsplan Meubilair. Bij vervanging wordt wanneer mogelijk gekozen voor een circulaire invulling.

4. Beschoeiingen/kademuren (5 jaarlijks)

Onderhoud en vervanging worden ingepland op basis van inspectie en de kwaliteitsdoelstellingen vanuit IBOR.

5. Civiele kunstwerken (5 jaarlijks)

Civiele kunstwerken (bruggen, tunnels, steigers e.d.) worden beheerd op kwaliteitsniveau B en deels op C. De kwaliteit wordt gebaseerd op basis van inspecties en het beheerplan kunstwerken.

Ad B: Riolering

Het beheer, onderhoud en vervangingen van de riolering vindt in 2021 plaats op basis van het in 2019 door de gemeenteraad vastgestelde Gemeentelijk WaterbeleidsPlan (GWP). Dit is een strategisch beleidsplan waarin de invulling van het gemeentelijk waterbeheer staat beschreven. Het belangrijkste en kostbaarste middel voor het gemeentelijk waterbeheer zijn de riolering en bijbehorende voorzieningen. In het GWP zijn de aanwezige voorzieningen, beheer (onderhoud) en vervanging van de voorzieningen, de verbetermaatregelen en een overzicht van de financiële gevolgen opgenomen. Prioriteit heeft hierbij het wegwerken van de aanwezige wateroverlast.

Ad C: Baggeren

Het baggeronderhoud in 2021 vindt plaats op basis van het vastgestelde baggerplan en gemaakte afspraken met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Wegens de PFAS-problematiek is het baggerplan herijkt. Hierdoor is de afgelopen twee jaar niet het volledige baggerplan uitgevoerd. Op basis van de in 2020 gemaakte afspraken wordt het baggeronderhoud in het jaar 2021 en verder uitgevoerd.

Gemeentelijk Vastgoed

Het beleid is er op gericht om gemeentelijke gebouwen, die vanwege hun functie niet noodzakelijk eigendom dienen te zijn van de gemeente, indien mogelijk te verkopen. Voorbeelden hiervan zijn de verkoop van het pand Kapellestraat 2 in 2008, de berging bij het sportpark Markveld in 2011 en het Verenigingsgebouw aan de Kapellestraat in 2013.

Steeds is geprobeerd het meerjarenonderhoudsprogramma (MOP) goedkoper uit te voeren, door het voeren van scherpe onderhandelingen met uitvoerders en door daar waar dit verantwoord blijkt, werkzaamheden nog enigszins uit te stellen.

Daarnaast zijn sommige gebouwen in de praktijk slechts in zeer geringe mate onderhouden, omdat als gevolg van latere besluitvorming de verwachting ontstond dat deze gesloopt of verkocht zouden worden.

Eind 2017 is het MOP geactualiseerd voor de periode 2018-2027. Bij de vaststelling van de jaarrekening is besloten om het saldo van de voorziening onderhoud gebouwen toe te voegen aan de nieuwe reserve onderhoud gemeentelijk vastgoed. Dit geschiedt ter uitvoering van het in het voorjaar 2018 vastgestelde nieuwe MOP. In de begroting 2019 is het planmatig onderhoud voor het eerst verwerkt, waarbij rekening is gehouden met deze reserve.

Met ingang van 2021 is de meerjarenonderhoudsbehoefte voor het gemeentelijk vastgoed volledig geactualiseerd en omgezet naar een duurzaam meerjarenonderhoudsprogramma (DMOP). Door middel van het inzetten van het DMOP wordt inzichtelijk gemaakt welke duurzame keuzes gemaakt kunnen worden bij regulier vervangingsonderhoud op natuurlijke vervangingsmomenten. Voorbeelden van duurzame keuzes bij regulier vervangingsonderhoud zijn duurzaam materiaal gebruik, duurzame vervanging van componenten of onderdelen van installaties en het aanbrengen van isolatie bij de vervanging van dakbedekking.

Extra investeringen die nodig zijn om gebouwen energieneutraal te maken of om het energielabel met stappen te verbeteren zijn niet in het DMOP opgenomen. Dergelijke maatregelen vragen om een aparte besluitvorming van de gemeenteraad.

Gedurende het jaar 2021 wordt nog gewerkt met de bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijk vastgoed, waarna in het begrotingsjaar 2022 wordt overgegaan naar een voorziening. De afwijkingen van de begrotingsbedragen in 2021 worden via de bestuursrapportage gemeld.

PARAGRAAF 7: GRONDBELEID

WAT IS HET DOEL VAN DEZE PARAGRAAF?

Het doel is om de stand van zaken van het grondbeleid van de gemeente Oudewater weer te geven en de relatie met grondexploitatie (GREX) complexen.

WETTELIJK KADER EN GEMEENTELIJK BELEID

Sinds de invoering van het dualisme was het beleid dat alle besluiten van aan- en verkopen door het college genomen werden (zoals ook de aankoop van gronden voor de groenzone in De Noort Syde II). De Raad werd hiervan in kennis gesteld in tenminste begroting en jaarrekening. Tevens werd de jaarlijkse herziening door het college vastgesteld en vertrouwelijk ter inzage gelegd voor de raad. Vanaf nu wordt voor de herzieningen de werkwijze zoals in Woerden gevolgd, dat wil zeggen dat elke herziening in de raad komt.

De gemeente voert overwegend facilitair grondbeleid. Dit is vooral het gevolg van het feit dat Oudewater, onder andere door haar ligging in het Groene Hart, te maken heeft met een strak om de bebouwde kom gelegen *rode contour*. Buiten deze rode contour mag/is geen (woning)bouwontwikkeling toegestaan.

Onderzocht wordt of op basis van de in ontwikkeling zijnde provinciale structuurvisie het mogelijk is om grond buiten de rode contour te verwerven ten behoeve van woningbouw en industrie. Daarnaast wordt de haalbaarheid van de ontwikkeling van inbreidingslocaties onderzocht. Voor de locaties waar de gemeente geen of beperkt grondeigendom heeft geldt dat de kosten in verband met grondexploitatie (zoals o.a. plankosten, planschade, aanleg voorzieningen) dienen te worden verhaald op de grondeigenaar/ontwikkelaar. Het beleid hiervoor is in 2018 door de gemeenteraad middels de Nota Kostenverhaal vastgesteld.

Verkoopprijzen

Trends en ontwikkelingen vastgoed

De (macro-)economische groei wordt op dit moment gedomineerd door de (gevolgen van de) Coronacrisis. Voor 2020 wordt dan ook economische krimp voorzien. In 2021 zal er weer sprake zijn van herstel en (forse) economische groei.

Bovengenoemde macro-economische trends zijn deels te projecteren op de markt voor commercieel vastgoed. De ontwikkelingen op deze markt zijn conjunctuur gerelateerd en bewegen derhalve (deels) mee met de macro-economische markt. Dit geldt niet voor de woningmarkt. Door de spanning op de woningmarkt (grote vraag en op het moment stagnerend aanbod nieuwbouwwoningen) en de lage rentestanden blijven verkoopprijzen een stijgende lijn vertonen. Dit lijkt – zeker voor betere woningmarktgebieden – nog aan te houden.

Woningen

De trends die in Nederland op de vastgoedmarkt worden onderscheiden zijn ook in het afgelopen jaar in Oudewater zichtbaar. Sprake is van toenemende woningprijzen en een dalend woningaanbod.

Het aantal transacties is afgelopen jaar gedaald, maar de gemiddelde verkooptijd van een woning daarentegen schommelt rond de 30 dagen (1^e kwartaal 2020) en is daarmee ten opzichte van vorig

jaar zelfs nog lager geworden. Ook de stijging van de verkoopprijzen (meer dan 10% over een jaar) weerspiegelt de krappe woningmarkt op dit moment.

In december 2018 heeft onderzoeksbureau Companen een woningmarktanalyse uitgevoerd in onder andere de gemeente Oudewater. Op basis van dit rapport kunnen we de volgende conclusies trekken:

- Er is behoefte aan een toename van 135 woningen tot 2023 en nog eens 185 woningen tot 2028. Dit is gebaseerd op de huishoudensgroei, van met name 1-2 persoonshuishoudens, tot 2028.
- Er is met name een grote (huidige) behoefte aan koop- en huurappartementen van goedkoop tot duur.
- Daarnaast is er een vraag naar rijwoningen en een grotere vraag naar 2^e kapwoningen.
- Tot 2030 is er ruim onvoldoende aanbod van nieuwbouwwoningen t.o.v. van de vraag, wat een sterk prijsopdrijvend effect heeft.
- Dit heeft, op den duur, sterke gevolgen voor de leefbaarheid in de gemeente. Met name starters en startende gezinnen vinden maar moeilijk een woning. Senioren zijn gedwongen te blijven wonen in hun huidige woning, doorstroming is lastig.

Op basis van bovenstaande analyse van de woningmarkt ontwikkelingen en –behoefte worden de programma's voor de bestaande en potentiële ontwikkelingsgebieden (inbreiding en uitbreiding) zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

Woningbouwgrond

Verkoop vindt plaats op basis van het woningbouwprogramma met prijzen vanuit de GREX De Noort Syde II (DNS II).

Industriegrond / Bedrijventerrein

Voor Tappersheul III is in de grondexploitatie een prijs voor industriegrond van € 277,50 (per 1-1-2020, te indexeren met 2% per jaar) gehanteerd.

Deze prijs is afhankelijk van de exploitatieberekening (minimale m² prijs) en de marktwaarde. In het kader van de GREX Tappersheul III is de productie van bouwrijpe grond ten behoeve van bedrijven in voorbereiding en is beleid geformuleerd met betrekking tot de verkoop van gronden.

Snippergroen

De beleidslijn is dat verkoop van (snipper)groenstroken aan het college is. De prijs is € 185 per m². Als de grond in een lopend complex ligt, dan wordt de opbrengst meegenomen in de exploitatie en anders wordt de opbrengst toegevoegd aan de algemene reserve.

UITGANGSPUNTEN VOOR GRONDEXPLOITATIES

Verkoopcriteria

Er worden (naast verkopen aan particulieren) alleen nog gronden aan de Woningbouwvereniging Oudewater (WBVO) of aannemers verkocht via de ABC-constructie en daarbij de voorwaarde dat de grond voor dezelfde m² prijs doorverkocht wordt aan de uiteindelijke kopers. De aangeboden koopovereenkomsten hebben een geldigheidsduur van 3 maanden.

Woningbouw

Met het sluiten van complex De Noort Syde II per 31-12-2020 is er geen complex voor woningbouw meer. Het perceel St. Jansstraat (Oranje Bolwerck) en wellicht Statenland is gemeentegrond dat nog beschikbaar is/komt voor woningbouw.

TOELICHTING PER EXPLOITATIEGEBIED

De Noort Syde II en Tappersheul III

Er zijn momenteel twee complexen in bewerking (BIE: bouwgrond in exploitatie), te weten complex de Noort Syde II en Tappersheul III.

In het navolgende overzicht zijn de geprognosticeerde resultaten van de in exploitatie genomen complexen weergegeven per 2020.

In exploitatie genomen gronden	Boekwaarde	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Verwacht expl. Resultaat op eindwaarde	Voorziening	Verwacht expl. Resultaat op eindwaarde incl. voorz.
De Noort Syde II	€ 152.759	€ 656	€ 337.200	-€ 183.785	€ 0	-€ 183.785
Tappersheul III	€ 2.444.580	€ 4.870.248	€ 9.368.118	-€ 2.053.290	€ 0	-€ 2.053.290
Totaal	€ 2.597.339	€ 4.870.904	€ 9.705.318	-€ 2.237.075	€ 0	-€ 2.237.075

Grondexploitatie Noort Syde II

De exploitatieopzet voor DNS II gaat uit van een positief sluitende exploitatie met een verwachte afsluitdatum van 31-12-2020.

Grondexploitatie Tappersheul III

Door de gemeenteraad is besloten dat het bedrijventerrein Tappersheul met 3 hectare mag uitbreiden.

De voorbereidende werkzaamheden zijn hiervoor begin 2017 opgestart. Inmiddels heeft het uitgiftebeleid vorm gekregen en is grond aangekocht voor de ontwikkeling en de omzoming. Het beeldkwaliteitsplan is door de gemeenteraad in 2019 vastgesteld en een bestemmingsplan is in voorbereiding. Het financiële kader is de medio 2018 vastgestelde grondexploitatie. Deze grondexploitatie is per november 2019 herzien op basis van actuele inzichten en uitgangspunten, waaronder een stedenbouwkundig plan. Deze berekening is in het voorjaar van 2020 geactualiseerd (boekwaarde 31-12-2019, prijspeil 1-1-2020). De actuele grondexploitatie als opgenomen in de begroting 2021 kent een voordelig saldo. Er wordt uitgegaan van een exploitatieopzet met een voorlopige afsluitdatum van 31-12-2023. Op grond van de PRS/PRV geldt voor de gemeente de verplichting om bij uitbreiding ook het bestaande bedrijventerrein te herstructureren. De gemeenteraad heeft uitgesproken het positieve resultaat van de uitbreiding daarvoor te willen inzetten.

Na de zomer (2020) wordt de grondexploitatie herzien op basis van onder andere het voorontwerp bestemmingsplan, nieuwe onderzoeksresultaten en actuele inzichten.

Voor grondexploitaties gelden risico's. De kosten van verwerving, milieumaatregelen, bouw- en woonrijp en plankosten kunnen mee- en tegenvallen, de uitkomst van aanbestedingen is niet altijd voorspelbaar en de inkomsten uit – of het moment van – grondverkoop kunnen wijzigen door conjuncturele ontwikkelingen of wijzigende behoefte bij de afnemers.

Een meer specifiek risico voor de grondexploitatie Tappersheul III is vertraging, welke het gevolg kan zijn van onder andere de bestemmingsplanprocedure en de Coronacrisis.

DEEL D BIJLAGEN

BIJLAGE 1 FINANCIËLE BEGROTING

Programma		2020	2021	2022	2023	2024
MUTATIES RESERVES	Lasten	936.793	98.389	98.389	98.389	98.389
	Baten	1.271.779-	352.924-	364.730-	195.998-	195.795-
MUTATIES RESERVES - Totaal		334.986-	254.535-	266.341-	97.609-	97.406-
Overhead	Lasten	4.250.246	4.376.798	4.337.759	4.267.480	4.266.925
	Baten	55.391-	62.455-	62.455-	62.455-	62.455-
Overhead - Totaal		4.194.855	4.314.343	4.275.304	4.205.025	4.204.470
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid	Lasten	2.039.042	2.159.335	2.163.404	2.154.378	2.159.169
	Baten	311.060-	313.825-	313.825-	313.825-	313.825-
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid - Totaal		1.727.982	1.845.510	1.849.579	1.840.553	1.845.344
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	Lasten	4.238.169	4.777.186	5.314.388	5.484.319	5.841.322
	Baten	2.538.192-	2.829.264-	2.994.616-	3.182.214-	3.386.657-
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer - Totaal		1.699.977	1.947.922	2.319.772	2.302.105	2.454.665
3. Sociaal domein	Lasten	7.101.723	7.474.857	7.336.698	7.349.704	7.348.860
	Baten	1.343.958-	1.199.178-	1.196.852-	1.195.689-	1.194.526-
3. Sociaal domein - Totaal		5.757.765	6.275.679	6.139.846	6.154.015	6.154.334
4. Cultuur, economie en milieu	Lasten	1.073.498	1.158.573	1.093.977	1.044.953	1.044.703
	Baten	143.281-	146.818-	148.474-	148.474-	148.474-
4. Cultuur, economie en milieu - Totaal		930.217	1.011.755	945.503	896.479	896.229
5. Sport en Onderwijs	Lasten	1.310.823	1.320.788	1.299.223	1.231.959	1.231.468
	Baten	125.465-	126.432-	126.432-	126.432-	126.432-
5. Sport en Onderwijs - Totaal		1.185.358	1.194.356	1.172.791	1.105.527	1.105.036
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	Lasten	2.392.831	2.168.806	2.132.375	1.000.288	832.987
	Baten	1.640.934-	1.653.375-	1.611.375-	481.564-	314.263-
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen - Totaal		751.897	515.431	521.000	518.724	518.724
7. Algemene inkomsten	Lasten	62.982-	178.785-	386.716-	252.983-	190.123-
	Baten	15.850.083-	16.784.700-	17.021.542-	17.066.819-	17.092.263-
7. Algemene inkomsten - Totaal		15.913.065-	16.963.485-	17.408.258-	17.319.802-	17.282.386-
Totaal alle programma's		-	113.024-	450.804-	394.983-	200.990-

BIJLAGE 2 INVESTERINGSPLANNING

Meerjaren ontwikkelingen 2021-2024 gemeente Oudewater

Rente **2,00%**

Investering	2021	2022	2023	2024	2025
-------------	------	------	------	------	------

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2021

Masterplan binnenstad tranche 2021 bovengronds	1.193.795	40		53.721	53.124	52.527	51.930
Electrakasten (vervanging en kredietaanvraag in 2020)	42.000	10	5.040	4.956	4.872	4.788	4.704
Vervanging materieel gladheidsbestrijding	100.000	10		12.000	11.800	11.600	11.400
Herstel oevers Lange Linschoten tranche 2021	1.500.000	40		67.500	66.750	66.000	65.250
IBOR kades en gemetselde bruggen bin.stad (is getemporiseerd)	100.000	25		6.000	5.920	5.840	5.760
Vervanging wegen Brede Dijk (gefaseerd activeren)	5.000.000	40		225.000	222.500	220.000	217.500
Vervanging bomen	200.000	20		14.000	13.800	13.600	13.400
Vervangingsplan tractie (versnipperaar)	28.000	5		6.160	6.048	5.936	5.824
Totaal jaarschijf 2021 (opgenomen in staat van activa)	8.163.795		5.040	389.337	384.814	380.291	375.768

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2022

Masterplan binnenstad tr. 2022 bovengr. (kleine H/Gasplein)	50.000	40			2.250	2.225	2.200
Herstel oevers Lange Linschoten tranche 2022	400.000	40			18.000	17.800	17.600
IBOR kades en gemetselde bruggen bin.stad (is getemporiseerd)	1.300.000	25			78.000	76.960	75.920
Vervanging bomen	200.000	20			14.000	13.800	13.600
Hoenkoopse Brug (groot onderhoud) (extra krediet) uit 2021	350.000	25			21.000	20.720	20.440
Hoenkoopse brug grote vervanging	0	0			pm	pm	pm
Vervangingsplan tractie (kiepende bak zonder kraan)	70.000	10			8.400	8.260	8.120
Vervangingsplan tractie (kiepende bak met kraan)	75.000	10			9.000	8.850	8.700
Vervangingsplan tractie (2 spike stals)	150.000	10			18.000	17.700	17.400
Totaal jaarschijf 2022	2.595.000		0	0	168.650	166.315	163.980

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2023

Masterplan binnenstad tranche 2023 bovengronds Gasplein	200.000	40				9.000	8.900
Vervanging bomen	200.000	20				14.000	13.800
Vervanging gladheidsmeetstation	25.000	10				3.000	2.950
Vervanging verharding Lange Linschoten (voorbereiding)	400.000	20				28.000	27.600
Vervangingsplan tractie (kleine vrachtwagen Volvo)	220.000	10				26.400	25.960
Totaal jaarschijf 2023	1.045.000		0	0	0	80.400	79.210

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2024							
Masterplan binnenstad tranche 2024							
bovengronds Gasplein	733.290	40					32.998
Vervanging bomen	200.000	20					14.000
Vervanging verharding Lange Linschoten (uitvoering)	3.400.000	20					238.000
Vervanging kademuren en gemetselde bruggen	100.000	25					6.000
Totaal jaarschijf 2024	4.433.290		0	0	0	0	290.998

Meerjaren ontwikkelingen 2021-2024 gemeente Oudewater

Rente **2,00%**

VERVANGINGSPLAN RIOLERING

Investering 2021 2022 2023 2024 2025

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2021							
Masterplan binnenstad tranche 3	912.530	40	41.064	40.608	40.151	39.695	
Drukriolering electronische deel	500.000	15	43.333	42.667	42.000	41.333	
Gemalen electronische deel	125.000	15	10.833	10.667	10.500	10.333	
Drainage en persleidingen	35.000	40	1.575	1.558	1.540	1.523	
Vervanging riool Brede Dijk	1.000.000	40	45.000	44.500	44.000	43.500	
Totaal jaarschijf 2021 (opgenomen in staat van activa)	2.572.530		0	141.806	139.998	138.191	136.384

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2022							
Masterplan binnenstad tranche 4	932.530	40		41.964	41.498	41.031	
Drainage en persleidingen	110.000	40		4.950	4.895	4.840	
Drukriolering electronische deel	500.000	15		43.333	42.667	42.000	
Totaal jaarschijf 2022	1.542.530		0	0	90.247	89.059	87.871

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2023							
Masterplan binnenstad tranche 5	932.530	40			41.964	41.498	
Gemalen electronische deel	25.000	15			2.167	2.133	
Drainage en persleidingen	35.000	40			1.575	1.558	
Drukriolering electronische deel	500.000	15			43.333	42.667	
Totaal jaarschijf 2023	1.492.530		0	0	0	89.039	87.855

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2024							
Masterplan binnenstad tranche 6	188.860	40				8.499	
Gemalen electronische deel	25.000	15				2.167	
Drainage en persleidingen	35.000	40				1.575	
Drukriolering electronische deel	500.000	15				43.333	
Totaal jaarschijf 2024	748.860		0	0	0	0	55.574

BIJLAGE 3 MEERJARIG OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Kadernota rechtmatigheid

Eind 2018 is de kadernota reserves uitgebracht door de commissie BBV. De gemeente is verplicht deze nota te volgen. In deze nota staat het volgende over reserves. Onderdeel van de (al dan niet herziene) gemeentelijke begroting vormen de mutaties in de bestemmingsreserves.

In de jaarrekening moeten de toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting(swijzigingen) door de raad is goedgekeurd voor de betreffende bestemmingsreserve.

Voorheen was de hoofdregel dat de mutaties in de bestemmingsreserves tot maximaal het bedrag waarvoor de raad de autorisatie heeft gegeven, verwerkt mogen worden. Ongeacht of de besteding waarvoor het bedrag is vrijgegeven wel of niet is gedaan, moet de reservemutatie in de jaarrekening verwerkt worden, tenzij uit het besluit dat de raad genomen heeft, blijkt dat een lager bedrag is toegestaan.

Overigens kunnen er raadsbesluiten zijn die inhouden dat specifiek benoemde saldi, bijvoorbeeld een overschot of tekort op de uitvoering van een specifiek onderwerp, ook nog in het lopende begrotingsjaar ten gunste of ten laste van een specifieke bestemmingsreserve mogen worden gebracht. Ook kan generiek voor een afwijkende oplossing van de kadernota worden gekozen.

Beleidsuitgangspunten Oudewater

In aansluiting op bovengenoemde kadernota worden, in overeenstemming met de door uw raad vastgestelde beleidsuitgangspunten eventuele over- of onderschrijdingen van enkele reserves verrekend in de jaarrekening. Slechts in uitzonderlijke gevallen vindt tussentijds bijstelling plaats. Het betreft de reserves onderhoud gemeentelijk vastgoed, wegen, baggerwerken en civiele kunstwerken. Conform de beleidsuitgangspunten begroting 2021 zijn raadsbesluiten t/m 30 april 2020 verwerkt.

ALGEMENE RESERVE

Deze reserve is primair beschikbaar als buffer voor het opvangen van risico's. Daarnaast kent de algemene reserve een vrij voor de Raad beschikbaar gedeelte. Het moet in principe eenmalige zaken betreffen en geen vervangingen en terugkerende aangelegenheden. Aan deze reserve wordt in principe ook het saldo van de jaarrekening toegevoegd of onttrokken. Daarnaast bestaan de toevoegingen uit incidentele opbrengsten, zoals bijvoorbeeld de verkoop van percelen grond, welke niet in de grondexploitatie zijn opgenomen.

RESERVE INVESTERINGEN SPEELTOESTELLEN

Deze reserve is in 2007 ingesteld. Voor het jaar 2008 is hierin een bedrag van € 31.000 gestort en sinds 2009 wordt er jaarlijks een bedrag van € 20.000 toegevoegd aan de reserve. Deze reserve is bestemd voor de vervanging van de speeltoestellen. Met ingang van 2009 worden – op advies van de accountant en conform het BBV – de bedragen voor de vervanging van de speeltoestellen afgeschreven en komen de kapitaallasten ten laste van deze reserve. Het betreft nadrukkelijk alleen de kapitaallasten voor de vervanging van bestaande speeltoestellen en dus niet voor uitbreiding van speeltoestellen.

Met ingang van 2009 worden conform het BBV de bedragen voor de vervanging van de speeltoestellen afgeschreven en komen de kapitaallasten ten laste van deze reserve. Het betreft nadrukkelijk alleen de kapitaallasten voor de vervanging van bestaande speeltoestellen en dus niet voor uitbreiding van speeltoestellen.

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

De reserve bovenwijkse voorzieningen werd gevoed door de complexen van de grondexploitatie. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is besloten om deze reserve op te heffen en het saldo van € 2.131 toe te voegen aan de algemene reserve. De cijfermatige verwerking hiervan vindt plaats bij het opstellen van de jaarrekening 2020. Het “Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen” was al gereed en door de gehele begroting verwerkt voor het vaststellen van de Jaarrekening 2019.

RESERVE INVESTERINGEN BASISCHOLEN

In deze reserve werd tot en met 2014 jaarlijks een bedrag gestort voor groot onderhoud aan de basisscholen en de uitbreiding van het onderwijsleerpakket bij uitbreiding van het aantal groepen. Door een wetswijziging is per 1 januari 2015 de gemeentelijke zorgplicht voor het groot onderhoud van de basisscholen vervallen. Dit betekent dat met ingang van 1 januari 2015 ook geen toevoeging aan deze reserve meer plaatsvindt. Door de raad is op 6 juni 2019 besloten om € 150.000 vanuit deze reserve beschikbaar te stellen voor het herstel van constructiefouten aan het dak van de scholen aan De Cope. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is besloten om deze reserve op te heffen en het resterend saldo toe te voegen aan de algemene reserve. De cijfermatige verwerking hiervan vindt plaats bij het opstellen van de jaarrekening 2020. Het “Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen” was al gereed en door de gehele begroting verwerkt voor het vaststellen van de Jaarrekening 2019.

RESERVE SOCIAAL DOMEIN

Met ingang van 2015 ontving de gemeente in het kader van het Sociaal Domein drie decentralisatie-uitkeringen, namelijk AWBZ/Wmo, Jeugd en Participatie. Vertrekpunt was, als de gemeente Oudewater niet de gehele decentralisatie-uitkeringen AWBZ/Wmo en Jeugd had besteed, het overschot toe te voegen aan deze reserve. Bij een tekort vond onttrekking aan deze reserve plaats. Deze systematiek werd gehanteerd tot en met de jaarrekening 2016. Met ingang van 2017 wordt deze systematiek niet meer gehanteerd. Met ingang van 2019 zijn de decentralisatie-uitkeringen AWBZ/WMO en Jeugd geïntegreerd in de algemene uitkering.

RESERVE PARKEREN

Voorheen stond in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen (BV) een reservering voor investeringen ten behoeve van parkeren binnenstad. Er was echter behoefte aan een aparte reserve voor parkeren en die is met ingang van 2015 gerealiseerd. De reserve wordt gevuld met bijdragen vanwege het realiseren van wooneenheden zonder parkeerplaatsen in de binnenstad en wordt aangewend voor het realiseren van parkeergelegenheid ten behoeve van de binnenstad.

RESERVE WEGEN

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is besloten om het saldo van zowel de voorziening onderhoud wegen als van de reserve binnenstad toe te voegen aan de reserve wegen.

RESERVE ONDERHOUD GEMEENTELIJK VASTGOED

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is besloten om het saldo van de voorziening onderhoud gebouwen toe te voegen aan de nieuwe reserve Onderhoud gemeentelijk vastgoed. Door deze wijziging wordt bereikt dat hierdoor dezelfde systematiek wordt gehanteerd als in Woerden het geval is. Dit geschiedt ter uitvoering van het in het voorjaar 2018 vastgestelde nieuwe MJOP. In de begroting 2019 is het planmatig onderhoud voor het eerst verwerkt, waarbij rekening is gehouden met deze reserve.

RESERVE BAGGERWERKEN

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is besloten om het saldo van de voorziening baggerwerken toe te voegen aan de nieuwe reserve baggeren. Jaarlijks wordt er aan deze reserve een bedrag toegevoegd en worden de werkelijke kosten conform het baggerplan onttrokken. Van de werkelijke kosten wordt eerst een bedrag onttrokken aan de voorziening riolering.

RESERVE CIVIELE KUNSTWERKEN

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 wordt is besloten om het saldo van de voorziening civiele kunstwerken toe te voegen aan de nieuwe reserve civiele kunstwerken. Jaarlijks wordt er aan deze reserve een bedrag toegevoegd en worden de werkelijke kosten van het door de raad in juli 2014 vastgestelde meerjarig onderhoudsprogramma civiele kunstwerken 2014-2024 onttrokken.

VOORZIENING WETHOUDERSPENSIOEN

De gemeente is eigen risicodragers ten aanzien van de pensioenrechten van de wethouders en op grond van het BBV is de gemeente verplicht hiervoor een voorziening in de begroting op te nemen. Jaarlijks vindt een actualisatie plaats en de eventuele consequenties hiervan worden verwerkt in de jaarrekening.

VOORZIENING WETHOUDERSWACHTGELDEN

Ook de hoogte van deze voorziening is herrekend. Verplichtingen voor bestaande 'wachtgelden' hoeven niet langer uit de reguliere begroting te worden gedekt. Deze voorziening wordt nu jaarlijks geactualiseerd.

VOORZIENING ONDERHOUD RIOLERINGEN

De jaarlijkse storting in deze reserve bestaat uit de opbrengst van de rioolheffing en de onttrekking bestaat uit de lasten van pompen en gemalen en de rioolleidingen. Daarnaast zijn de investeringen in het buitengebied ten laste van deze reserve gebracht. Eens per vijf jaar moet er een GRP, thans Gemeentelijk Waterbeleidsplan, worden vastgesteld. De raad heeft op 11 juli 2019 het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2020-2024 vastgesteld waarin o.a. is bepaald dat de rioolheffing gedurende de planperiode jaarlijks met 10% exclusief inflatiepercentage stijgt.

VOORZIENING AFVALSTOFFENHEFFING

Op 13 december 2018 heeft de raad het Grondstoffenbeleidsplan vastgesteld en op 18 april 2019 het benodigde krediet ter uitvoering hiervan beschikbaar gesteld. Dit betekent dat met ingang van 2020 dezelfde werkwijze wordt gehanteerd als in de gemeente Woerden. Dit houdt in dat met ingang van 2020 eventuele overschotten dan wel tekorten worden verwerkt in deze voorziening.

Staat van reserves in meerjarenperspectief

Naam reserve										
	Saldo		Onttrekking	Saldo		Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
	01-01-2020	Toevoeging 2020	2020	31-12-2020	Toevoeging 2021	2021	31-12-2021	2022	2022	31-12-2022
I. EIGEN VERMOGEN										
-										
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer										
Civiele kunstwerken	142.968	118.360	118.360	142.968			142.968			142.968
Bovenwijkse voorzieningen	2.131			2.131			2.131			2.131
Baggerwerken	304.113	77.155	129.830	251.438	78.389	100.269	229.558	78.389	100.269	207.678
Parkeren	25.000			25.000			25.000			25.000
Wegen	1.158.697	721.278	721.700	1.158.275			1.158.275			1.158.275
3. Sociaal Domein										
Sociaal Domein	191.327		146.098	45.229			45.229			45.229
5. Sport en Onderwijs										
Investerings speeltoestellen *1	151.749	20.000	14.812	156.937	20.000	15.434	161.504	20.000	15.231	166.273
Investerings basisscholen	151.677			151.677			151.677			151.677
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen										
Onderhoud gemeentelijk vastgoed	1.176.251		36.914	1.139.337		237.221	902.116		249.230	652.886

<i>7. Algemene dekkingsmiddelen</i>										
Algemene reserve	2.447.847		321.000	2.126.847			2.126.847			2.126.847
-				0			0			0
Totaal Reserves	5.751.761	936.793	1.488.714	5.199.840	98.389	352.924	4.945.306	98.389	364.730	4.678.965

Naam reserve						
	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
	2023	2023	31-12-2023	2024	2024	31-12-2024
I. EIGEN VERMOGEN						
-						
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer						
Civiele kunstwerken			142.968			142.968
Bovenwijkse voorzieningen			2.131			2.131
Baggerwerken	78.389	100.269	185.798	78.389	100.269	163.918
Parkeren			25.000			25.000
Wegen			1.158.275			1.158.275
3. Sociaal Domein						
Sociaal Domein			45.229			45.229
5. Sport en Onderwijs						
Investerings speeltoestellen *1	20.000	15.029	171.244	20.000	14.826	176.418
Investerings basisscholen			151.677			151.677
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen						
Onderhoud gemeentelijk vastgoed		80.700	572.186		80.700	491.486

<i>7. Algemene dekkingsmiddelen</i>						
Algemene reserve			2.126.847			2.126.847
-			0			0
Totaal Reserves	98.389	195.998	4.581.356	98.389	195.795	4.483.950

Staat van voorzieningen in meerjarenperspectief

Naam voorziening	Saldo		Onttrekking		Saldo		Onttrekking		Saldo	
	01-01-2020	Toevoeging 2020	2020	31-12-2020	Toevoeging 2021	2021	31-12-2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	31-12-2022
II. VREEMD VERMOGEN			-551.921							
<u>Voorzieningen (2110):</u>										
<i><u>Voor verplichtingen, verliezen en risico's (art. 44.1a en 1b)</u></i>										
Wethouderspensioen	581.850		17.257	564.593		17.257	547.336		17.257	530.079
Wethouders wachtgeld	29.205		13.000	16.205			16.205			16.205
<i><u>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (art. 44.2)</u></i>										
Afvalstoffenheffing	0	6.780		6.780		1.702	5.078	39.743		44.821
Onderhoud rioleringen	2.985.161	332.736		3.317.897	554.305		3.872.202	492.121		4.364.323
Totaal voorzieningen	3.596.216	339.516	30.257	3.905.475	554.305	18.959	4.440.821	531.864	17.257	4.955.428

Naam voorziening	Toevoeging		Onttrekking		Saldo	
	2023	2023	2023	2024	2024	31-12-2024
II. VREEMD VERMOGEN						
<u>Voorzieningen (2110):</u>						
<i><u>Voor verplichtingen, verliezen en risico's (art. 44.1a en 1b)</u></i>						
Wethouderspensioen		17.257	512.822	17.257		495.565
Wethouders wachtgeld			16.205			16.205

<u>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (art. 44.2)</u>						
Afvalstoffenheffing	56.655		101.476	71.549		173.025
Onderhoud rioleringen	623.525		4.987.848	718.756		5.706.604
Totaal voorzieningen	680.180	17.257	5.618.351	790.305	17.257	6.391.399

BIJLAGE 4 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN IN MEERJARENPERSPECTIEF

In deze bijlage is rekening gehouden met de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV.

NB. Conform de financiële verordening (artikel 212 gemeentewet) worden alleen incidentele lasten en baten afzonderlijk gespecificeerd in het overzicht opgenomen met bedragen van 50.000 euro en hoger. Bedragen beneden dit normbedrag worden als een totaalbedrag per programma opgenomen.

Incidentele lasten en baten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. In de toelichting op de BBV staat als hulpmiddel dat voor het bepalen van een nadere invulling van het begrip "incidenteel" gedacht kan worden aan lasten en baten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De scheidslijn tussen drie en langer is zoals gezegd een hulpmiddel bij het bepalen of er sprake is van incidenteel of structureel; de soort of eigenschap van een begrotingspost van het taakveld gaat altijd boven dit hulpmiddel, bijv. bij verkoop van gemeentelijke eigendommen is er altijd sprake van een incidentele opbrengst. Ondanks het feit dat een dergelijke opbrengst mogelijk langer dan drie jaar geraamd kan worden.

Incidentele baten en lasten	2021	2022	2023	2024
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer				
HIOR	€ 15.240	€ 0	€ 0	€ 0
Fietsenbeleidsplan en uitvoeringsagenda	€ 15.240	€ 0	€ 0	€ 0
3. Sociaal domein				
4. Cultuur, economie en milieu				
5. Sport en onderwijs				
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
7. Algemene inkomsten				
Incidente lasten < 10.000	€ 3.221	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal incidentele lasten	€ 33.701	€ 0	€ 0	€ 0
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer				
3. Sociaal domein				
4. Cultuur, economie en milieu				
5. Sport en onderwijs				
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
7. Algemene inkomsten				
Totaal incidentele baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Toelichting per post

Lasten

HIOR: opgenomen in de voorjaarsnota 2019

Fietsenbeleidsplan en uitvoeringsagenda: opgenomen in de voorjaarsnota 2019

Baten

-

Toevoegingen aan reserves	2021	2022	2023	2024
Structurele toevoegingen:				
reserve baggeren	€ 78.389	€ 78.389	€ 78.389	€ 78.389
reserve investeringen speeltoestellen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Incidentele toevoegingen	€ 0	€ 0	€ 0	0
Totaal toevoegingen	€ 98.389	€ 98.389	€ 98.389	€ 98.389

Onttrekkingen aan reserves	2021	2022	2023	2024
Structurele onttrekkingen:				
reserve baggeren	€ 100.269	€ 100.269	€ 100.269	€ 100.269
reserve investeringen speeltoestellen	€ 15.434	€ 15.231	€ 15.029	€ 14.826
reserve onderhoud vastgoed	€ 237.221	€ 249.230	€ 80.700	€ 80.700
Incidentele onttrekkingen	€ 0	€ 0	€ 0	0
Totaal onttrekkingen	€ 352.924	€ 364.730	€ 195.998	€ 195.795

Structurele saldi	2021	2022	2023	2024
Begrotingssaldo	€ 113.024	€ 450.804	€ 394.983	€ 200.990
Af:				
Incidentele baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele onttrekkingen reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bij:				
Incidentele lasten	€ 33.701	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele toevoegingen reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel saldo	€ 146.725	€ 450.804	€ 394.983	€ 200.990

BIJLAGE 5 EMU SALDO

Omschrijving	2020 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2020, aangevuld met raming resterende periode	2021 x € 1000,- Volgens begroting 2021	2022 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-335	-142	184
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	6.256	10.211	1.560
3. Mutatie voorzieningen	309	535	515
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-152	-1.297	-185
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-6.130	-8.521	-676

BIJLAGE 6 BALANS IN MEERJARENPECTIEF

Activa (bedragen * € 1000)	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Vaste activa						
<u>Materiële vaste activa</u>						
- investeringen met een economisch nut	13.280	18.869	28.080	29.140	30.215	29.647
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.333	2.000	3.000	3.500	3.000	2.500
Totaal Materiële vaste activa	14.613	20.869	31.080	32.640	33.215	32.147
<u>Financiële vaste activa</u>						
- Deelnemingen	72	72	72	72	72	72
- Overige langlopende geldleningen	371	363	355	350	350	350
Totaal financiële vaste activa	443	435	427	422	422	422
Totaal vaste activa	15.056	21.304	31.507	33.062	33.637	32.569
Vlottende activa						
<i>Totaal voorraden (incl.verliesvoorziening)</i>	2.597	2.445	1.148	963	-560	0
<i>Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>	3.607	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500
<i>Liquide middelen (Kas-, bank- en giroaldi)</i>	84	100	100	100	100	100
Totaal Overlopende activa	357	360	350	350	350	350
Totaal vlottende middelen	6.645	5.905	4.098	3.913	2.390	2.950
Totaal Activa	21.701	27.209	35.605	36.975	36.027	35.519

Passiva	rekening 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Vaste passiva						
<i>Totaal eigen vermogen</i>	5.456	5.200	4.945	4.679	4.581	4.484
<i>Totaal Voorzieningen</i>	3.596	3.905	4.440	4.955	5.618	6.391
<i>Totaal vaste schulden, met een rentetypische looptijd van een jaar of langer</i>	8.652	14.400	23.220	24.641	23.128	21.944
Totaal vaste passiva	17.704	23.505	32.605	34.275	33.327	32.819
Viottende passiva						
<u>Netto viott. schulden, met een rentetypische looptijd < dan een jaar</u>						
- Kasgeld	1.000	3.000	2.100	2.100	2.100	2.100
- Overige schulden						
<i>Totaal Netto viott. schulden, met een rentetypische looptijd < dan een jaar</i>	1.775	1.700	1.600	1.500	1.500	1.500
<i>Liquide middelen (Kas-, bank- en girosaldi)</i>						
<i>Overlopende passiva</i>	1.222	2.004	1.400	1.200	1.200	1.200
Totaal viottende passiva	3.997	3.704	3.000	2.700	2.700	2.700
Totaal Passiva	21.701	27.209	35.605	36.975	36.027	35.519

BIJLAGE 7:BIJDRAGE AAN EN VAN WOERDEN

Omschrijving	Bedrag
Te betalen aan de gemeente Woerden:	
Bijdrage op basis van de DVO	4.923.674
Extra uren Juridische zaken	33.300
Aansturing BOA cluster	15.000
Extra personeel Afval en Reiniging	12.000
Extra bijdrage Sociaal Domein	106.000
Bijdrage aan Concerncontroller	18.867
Bijdrage Milieu en Energie	19.745
Extra formatie Ruimtelijke plannen	59.690
8 uur bestuurssecretariaat	13.000
8 uur secretariaat Cie bezwaarschriften	16.750
Uitvoeringsplan Energietransitie	50.000
BTW	44.251
Totaal te betalen aan de gemeente Woerden	5.312.278

Omschrijving	Bedrag
Te ontvangen van de gemeente Woerden:	
Bijdrage team Oudewater	120.000
Bijdrage in Griffiekosten Oudewater	18.000
Totaal te ontvangen van de gemeente Woerden	138.000

De bovengenoemde bedragen kunnen afhankelijk van besluitvorming nog wijzigen.